

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen osavuosisikatsaus 1-9/2024

**Aluehallitus 12.11.2024
Aluevaltuusto 18.11.2024**

Sisällysluettelo

1 Keskeisiä nostoja osavuosisikatsauksesta	1
2 Hyvinvointialueen strategian toteutuminen	4
3 Katsaus henkilöstöön ja henkilöstötunnuslukuihin	7
4 Katsaus talouteen ja tasapainotustavoitteiden etenemiseen	12
4.1 Tammi-syyskuun taloustilanne ja arvio loppuvuoden kehityksestä	12
4.2 Talouden tasapainotustavoitteiden eteneminen.....	18
4.3 Maksuvalmius, lainasalkku ja investoinnit.....	19
5 Katsaus toimialueiden toimintaan ja talouteen.....	22
5.1 Sosiaali- ja terveystaloudet.....	22
5.1.1 Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria	22
5.1.2 Terveystalouden- ja sairaanhoidon palvelut	28
5.1.3 Ikäihmisten palvelut	36
5.1.4 Vammaispalvelut	42
5.1.5 OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito	47
5.1.6 Kuntoutuspalvelut.....	55
5.1.7 Sairaanhoidolliset palvelut	59
5.2 Pelastustoimi.....	62
5.3 Järjestämistoiminta	65
5.4 Konsernipalvelut.....	72
5.5 Hyvinvointialueen johtaminen.....	78
6 Riskit ja niihin varautuminen	83
Liitteet	

1 Keskeisiä nostoja osavuosisikatsauksesta

Seuranta ja raportointi osavuosisikatsauksessa

Hyvinvointialuestrategia, sote-järjestämissuunnitelma, pelastustoimen palvelutasopäätös sekä tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma muodostavat talousarvion seurannan perustan vuodelle 2024. Seurattavat tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit on määritelty kyseisissä asiakirjoissa ja niistä raportoidaan hallintosäännön (71 §) mukaisesti.

Seurantaa, toiminnan johtamista ja suunnittelua sekä arjen toimintaa haastaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkuustietojen saatavuus ja luotettavuus. Uusi yhtenäinen asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuus on käytössä keväällä 2026. Tietojärjestelmien käytön ja niihin kirjaamisen toimintamalleja yhtenäistetään tiedon laadun varmistamiseksi.

Lomapalkkavelan muutos laskelmissa

Osavuosisikatsauksen toteumalaskelmissa lomapalkkavelan muutos on esitetty kansallisen raportoinnin ohjeistuksen mukaan tasaisesti jaksotettuna, ei todellisen toteuman mukaisena. Talousarviossa ja muutetussa talousarviossa lomapalkkavelan muutos on kirjanpidon mukainen, käyttösuunnitelmassa sekä toteumassa 2024 ja 2023 lomapalkkavelan muutos on jaksotettu tasaisesti ja tilinpäätöksessä 2023 lomapalkkavelan muutos näkyy tilinpäätöksen mukaisena.

Tavoitteiden eteneminen

Lokakuussa 2022 päätetyt ja vuonna 2023 käynnistyneet sote-järjestämissuunnitelman toimenpiteet ovat pääosin edenneet tavoitteiden mukaisesti tammi-syyskuussa 2024. Taloudelliset vaikutukset alkavat vähitellen näkyä toteumassa. Järjestämissuunnitelmaan sisältyviä paikkamäärien rakenteellisia muutoksia on viety systemaattisesti eteenpäin.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa ja OYS-psykiatriassa matalan kynnyksen palvelut ja monialaisten palveluiden kehittäminen ovat toiminnan keskiössä ja etenevät suunnitelmien mukaisesti. Kotiin annettavissa palveluissa omaa tuotantoa on vahvennettu. Asiakaspalveluiden ostojen kustannuskehitys on maltillisempaa kuin alkuvuonna, mutta laitos- ja asumispalveluissa ostopalveluiden käyttöä ei ole kyetty vähentämään suunnitellusti.

Terveyden ja sairaanhoidon palveluissa on jatkettu tarpeenmukaisten sosiaali- ja terveyskeskusten palveluverkoston tarkastelua. Digitaalisen sosiaali- ja terveyskeskuksen toiminta on laajentunut. Akuuttiosastojen rakennemuutoksessa on edetty. Kesän jälkeen kysyntä ja hoitojonot kasvoivat.

Ikäihmisten palveluissa kotona asumista on tuettu vahvistamalla ja kehittämällä kotiin annettavia palveluja. Kuntoutuspaikkoja on lisätty. Laitoshoidon paikkojen vähentäminen on edennyt. Ympäri-vuorokautiselle asumiselle asetetut säästötavoitteet jäivät kuitenkin osin saavuttamatta vuoden 2024 aikana.

Vammaispalveluissa asumispalvelujen hankinta valmistui syyskuussa 2024 ja uudet hankinnan mukaiset sopimukset astuvat voimaan lokakuusta 2024. Asumispalvelurakennetta on saatu osin kevennettyä, mutta ei alkuperäisen aikataulun mukaisesti nykyisillä resursseilla. Viivästyneet hankinnat sekä tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpiteiden viivästyminen nostavat

asiakaspalveluiden ostojen sekä avustusten kustannuksia. OYS Konstissa poliklinikkakäynnille tai tutkimus- ja arviointijaksolle odottavien asiakkaiden määrä on laskenut.

OYS-sairaalapalveluiden ja ensihoidon toimialueella kokonaiskysyntä kasvoi hieman alkuvuotta enemmän. Käynnistetyt lisäsopeustoimet, esimerkiksi lisätöiden vähentäminen sekä tuottavuus- taloudellisuusohjelman toimenpiteet erikoissairaanhoidon avopalvelujen ostojen vähentämisestä ovat parantaneet taloustilannetta, mutta näkyvät nyt myös hoitotakuutilanteen heikentymisenä. Myös ensihoidon palvelutasopäätöksen mukaiset tavoitettavuusajat heikkenivät. Toimialueella valmisteltiin Oulaskankaan sairaalan profiilin muutosta valtioneuvoston sairaalaverkkoesityksen mukaisesti. Ensimmäiset yksiköt muuttivat syyskuussa uuteen yliopistolliseen sairaalaan.

Kuntoutuspalveluissa asiakas- ja kontaktimäärät kasvoivat omassa tuotannossa perusterveydenhuollon terapiapalveluissa ja laskivat erikoissairaanhoidon kuntoutuksen avohoidon osalta. Hoitotakuussa pysymistä vaikeutti fysiatrian erikoislääkäripula. Fysio- ja toimintaterapian osalta on otettu käyttöön palveluseteli. Uuteen sairaalaan muutto käynnistyi.

Sairaanhoidollisissa palveluissa kuvantamisen palveluiden keskittäminen eteni, yksiköitä lakkautettiin tai osa-aikaistettiin. Välinehuollon yksioita lakkautettiin suunnitelman mukaisesti. Ostopalveluja on kotiutettu. Uuden sairaalan muutto on työllistänyt, toimintaa ja tilaratkaisuja on suunniteltu ja viety käytäntöön sekä jatkettu muuton valmisteluja.

Pelastustoimessa hälytystehtävien kokonaismäärä oli tavanomaista pienempi. Tehtävämäärä laski erityisesti ensivastetehtävissä ja liikenneonnettomuuksissa. Kiireellisen pelastustoiminnan toimintavalmiusajat toteutuivat koko aluetta tarkasteltaessa hyvin. Onnettomuuksien ehkäisyssä valvonta ja turvallisuusviestintä ovat hieman jäljessä tavoitteesta. Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikavaatimukset toteutuvat koko aluetta tarkasteltaessa hyvin, mutta toteutumien paikallisia puutteita ja heikentymistä ilmeni.

Lakisääteiset hoito- ja palvelutakuut toteutuvat Pohteella vaihtelevasti eri palveluissa syyskuun tilanteen mukaisesti. Riittävän henkilöstön turvaamiseen liittyvät haasteet vaikuttavat muun muassa hoito- ja palvelutakuiden toteutumiseen. Toisaalta myös kysyntä on osassa palveluita kasvanut.

Erikoissairaanhoidossa hoitotakuun piirissä olevista potilaista 29,2 prosenttia oli odottanut hoitoa yli kuusi kuukautta. Syyskuussa alle 23-vuotiaiden lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa hoitoa oli odottanut 63,8 prosenttia yli kolme kuukautta. Perusterveydenhuollon hoitoonpääsy toteutui 74 prosentilla 14 vuorokaudessa ja suun terveydenhuollon hoitoonpääsy toteutui 95 prosentilla neljässä kuukaudessa.

Sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukainen alle 18-vuotiaiden lasten ja nuorten palvelutarpeen arviointien toteutumisen kattavuus määräajassa oli Oulussa 87,3 prosenttia. Vammaispalveluissa Oulun palvelualueella asiakkaan palvelutarpeen selvittäminen aloitettiin asian vireilletulosta lakisääteisessä määräajassa 73 prosenttisesti ja palvelutarpeen arvioinnit toteutettiin 64 prosenttisesti. Ikäihmisten palveluissa ympärivuorokautisen palveluasumisen, sosiaalihuoltolain mukaisen laitoshoidon ja omaishoidon keskimääräinen odotusaika täyttää lakisääteisen kolmen kuukauden odotusajan.

Hoitoonpääsytiedot ovat kattavia somaattisen erikoissairaanhoidon osalta, mutta psykiatrian tiedoissa on vaihtelua. Perusterveydenhuollon hoitoonpääsytiedot ovat osin vaillinaisia ja tiedon kattavuus on heikko. Sosiaalihuollon lakisääteisten määräaikaisten seuranta ja tiedonkeruu toteutuu

edelleen sirpaleisesti alueiden eri tietojärjestelmistä ja tietoja saadaan suurelta osin vain alueittain, ei koko Pohteen tasolla. Hoito- ja palvelutakuun tarkemmat toteumatiedot on kuvattu osana toimi-alueiden tekstiä.

Pohteen henkilöstö

Pohteen henkilömäärä 30.9.2024 oli 17 676, mikä on 0,8 prosenttia (-143 henkilöä) pienempi kuin vastaavana aikana viime vuonna (17 819). Henkilömäärän laskua selittävät tuotannollistoloudelliset irtisanomisperusteiset muutokset, jotka on toteutettu yhteistoimintamenettelyissä. Yhteistoimintamenettelyistä johtuvat rekrytointikiellot ovat myös vaikuttaneet henkilöstömäärään.

Pohteen määräaikaisten työ- ja virkasuhteisten osuus henkilömäärästä oli tammi-syyskuussa 21,3 prosenttia, laskien viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Pohteen lähtövaihtuvuus oli tammi-syyskuussa alhaisempi kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana.

Palkallinen työpanos on kasvanut 0,9 prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Sen sijaan toteutunut työpanos on samalla tasolla kuin tammi-syyskuussa edellisvuonna.

Pohteen henkilöstön sairauspoissaoloprosentti oli 5,2 prosenttia, mikä on hieman korkeampi kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana.

Talouden toteuma ja näkymät loppuvuoteen

Tämänhetkisen arvion mukaan Pohteen alijäämä olisi jäämässä tilinpäätöksessä muutettua talousarviota pienemmäksi. Syyskuun osavuositarkastuksen pohjalta ennuste vuoden 2024 alijäämästä on 70 miljoonaa euroa. Ennustetta tarkennetaan, kun lokakuun talousluvut ovat käytettävissä.

Parantuneen alijäämäennusteen taustalla ovat Pohteen tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteet, joiden taloudelliset vaikutukset alkavat vähitellen näkyä toteumassa. Henkilöstökuluja laskevat toisaalta tuta-ohjelman toimenpiteet ja toisaalta haasteet henkilöstön saatavuudessa.

Parantuneesta ennusteesta huolimatta Pohteen kumulatiivinen alijäämä kasvaa vuonna 2024. Jotta kertyneet alijäämät on katettu lakisääteisessä ajassa vuoden 2026 loppuun mennessä, edellyttää se vastaavalla summalla ylijäämän kertymistä vuosina 2025–2026.

2 Hyvinvointialueen strategian toteutuminen

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella on laadittu hyvinvointialuestrategia, jota täydentävät ohjelmat ja suunnitelmat. Strategian perustana olevat painopisteet kertovat, missä hyvinvointialueen on onnistuttava. Strategiset periaatteet ovat painopisteitä tarkentavia tavoitteita.

	Ihmistä varten	<ol style="list-style-type: none"> Osallisuus, varhainen tuki sekä omaehtoinen terveyden ja hyvinvoinnin parantaminen painottuvat Palvelut ovat tarpeenmukaiset ja lähellä monin eri tavoin Palvelujärjestelmä on yhteen sovitettu
	Vaikuttavasti yhdessä	<ol style="list-style-type: none"> Ennaltaehkäisevät ja perustason palvelut vahvistuvat Palvelujen verkostoa uudistetaan yhteistyössä kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa Kustannuskehitys vastaa rahoitusta
	Parhaat osaajat	<ol style="list-style-type: none"> Henkilöstö osallistuu ja kehittää vaikuttavaa toimintaa Hyvinvointialue on arvostettu työnantaja ja kouluttaja Johtaminen tukee henkilöstön työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä
	Rohkeasti uutta	<ol style="list-style-type: none"> Johtamis- ja toimintamallit uudistuvat Tieto, tutkimus ja käytännön kokeilut ohjaavat kohti vaikuttavia toimintamalleja Uudistaminen kuuluu kaikille

Taulukko 1: Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategiset painopisteet ja periaatteet.

Hyvinvointialuestrategiassa on määritelty 10 keskeistä seurattavaa indikaattoria, joita jatkuvan strategiaprosessin periaatteiden mukaisesti tarkennettiin taloussuunnitelmassa vuosille 2024–2026. Indikaattorit ovat pääosin hitaasti muuttuvia, joten osin niitä on tarkoituksenmukaista tarkastella vasta tilinpäätösvaiheessa. Kokonaisuutena arvioiden Pohde on pääosin onnistunut edistämään strategian mukaisia painopisteitä ja periaatteita.

Indikaattori	Tavoite vuodelle 2024	Tavoitteen toteutuminen 1-9 / 2024	Tavoitteen toteutumisen arviointi
1. THL:n sote-palvelutarvekerroin	Asetettu valtuustokauden tavoite	Arvioidaan valtuustokauden tavoitteena.	Ei vielä arvioida ●
2. Talousarvion toteutuminen	Sitovien talousarviotavoitteiden toteutuminen	Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpiteiden vaikutukset näkyvät aiemmin arvioitua paremmin talouden toteumassa. Pohteen alijäämän ennakoidaan pienenenevän muutetusta talousarviosta noin 70 miljoonan euron tasoon.	Eteneminen on viivästynyt tai sisältää muita haasteita ●
	Palveluketjujen seurantamallin kehitystyö etenee	Palveluketjujen seurantamallin kehitystyö on käynnistetty.	Etenee suunnitellusti ●
	Lapsibudjetoinnin kehitystyö on käynnistetty yhteistyössä pilottikuntien kanssa	Lapsibudjetoinnin mallin kehitystyö on käynnistetty osana hanketyötä.	Toteutunut ✓
3. Perustason palveluiden vahvistuminen ja painopisteen	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen alle 18-vuotiaiden osuus vähenee (enintään 1,2 %)	Raportointi tilinpäätöksen yhteydessä. Järjestelmäkäyttöön oton vuoksi tietoja ei saada tuotettua luotettavasti syyskuun raportointiin.	Ei vielä arvioida ●

Indikaattori	Tavoite vuodelle 2024	Tavoitteen toteutuminen 1-9 / 2024	Tavoitteen toteutumisen arviointi
siirtyminen ennaltaehkäisevään työhön	75 v. täyttäneiden kotona asuvien osuus kasvaa (vähintään 94 %)	93,3 %	Etenee suunnitellusti
	Palvelurakenteen muutoksen seurantaan liittyvän liikennevalomallin kehittämistyö ja käyttöönoton valmistelu etenee	Valmistelutyö on käynnissä.	Etenee suunnitellusti
4. Lakisääteisten hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen	Hoito- ja palvelutakuihin liittyvää kirjaamisen, seurannan ja raportoinnin kattavuutta ja laatua edistetään suunnitelmallisesti. Palvelutakuut ovat lakisääteisiä, joten niille ei ole asetettu erillistä sitovuutta valtuustoon nähden.	Vaihtelee palveluittain. Pohteella on edelleen käytössä useita potilas- ja asiakastietojärjestelmiä, joka vaikuttaa myös hoito- ja palvelutakuita kuvaavan tiedon saatavuuteen ja luotettavuuteen. Tämä muodostuu haasteeksi erityisesti sosiaalihuollossa. Lisäksi erilaiset toimintamallit ja niiden kehittämiseen liittyvät muutokset, ammattilaisten vaihtuvuus ja kirjaamiskäytänteet vaikuttavat tiedon laatuun. Tietojärjestelmien käytön ja niihin kirjaamisen toimintamalleja yhtenäistetään tiedon laadun varmistamiseksi.	Eteneminen on viivästynyt tai sisältää muita haasteita
5. Asiakastytyväisyys	Luodaan ja otetaan käyttöön yhtenäinen asiakaskokemuksen seurannan malli ja asiakaspalautejärjestelmä. Tavoite jakaantuu myös vuodelle 2025.	Toimintamallin kehittäminen etenee. Yksiköiden vastuuhenkilöt käsittelevät palautteet. Palautteesta ollaan yhteydessä, jos palautteen antaja on jättänyt yhteystietonsa. Toimialueille on nimetty yhdyshenkilöt ja heille on järjestetty yhteisiä tapaamisia. Asiakastytyväisyyttä ja -uskollisuutta mittaava NPS (Net Promoter Score) arvo oli ajalla 1.7.-30.9.24 tasolla "Todella hyvä", ollen 53 (n= 6631). (Luku ei sisällä digitaalisen sotekeskuksen lukuja)	Etenee suunnitellusti
6. Henkilöstön työhyvinvointi	Pohteelle on laadittu henkilöstöohjelma ja kehittämistyötä toteutetaan sen mukaisesti	Henkilöstöohjelmaa on esitelty henkilöstö- ja esihenkilöinfoissa ja toimialueiden johtoryhmissä tarkoituksena ohjelman jalkauttaminen.	Etenee suunnitellusti
	Työhyvinvoinnin tavoitetasot on määritelty	Osa tavoitetasoista on kerran vuodessa mitattavia, jotka raportoidaan tilinpäätöksessä.	Toteutunut
	Sairauspoissaolo% vähenee	5,2 % eli suurempi kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana (5,1 %)	Ei ole edennyt
	Lähtövaihtuvuus vähenee	4,7 % eli vähentynyt viime vuoden vastaavasta ajankohdasta (5,9 %)	Toteutunut
	Työkyvyttömyyseläkkeelle jäävien määrä on pienempi kuin Kevan arvio 2024	Seurataan tilinpäätöksessä	Ei vielä arvioida
	Koulutuspäivät/palkallinen työpanos on vähintään 3 päivää	Seurataan tilinpäätöksessä	Ei vielä arvioida
7. Sähköisten palvelujen käyttö	Käytettävissä olevien mittareiden pohjalta tarkasteltuna etäasiointien osuus lisääntyy	Digitaalisessa sote-keskuksessa hoidettujen avosairanhoidon asiakaskontaktien suhde kaikkiin sote-keskusten avosairanhoidon asiakaskontakteihin oli 13,3 prosenttia yhdeksän kuukauden aikana (tavoite 20 %).	Etenee suunnitellusti

Indikaattori	Tavoite vuodelle 2024	Tavoitteen toteutuminen 1-9 / 2024	Tavoitteen toteutumisen arviointi
	Asukkaiden käytössä olevat digitaaliset/sähköiset palvelut lisääntyvät	Digitaalinen sote-keskus on käytettävissä 15 kunnan alueen asukkailla. Palveluvalikoima on laajentunut.	Etenee suunnitellusti
	Digitaalisen sote-keskuksen NPS-indeksi pysyy vähintään vuoden 2023 tasolla.	1-9 2024 tilanne on lähellä vuoden 2023 keskimääräistä toteumaa. Ei voida suoraan vertailla.	Etenee suunnitellusti
8. Eri järjestämistapojen osuus ja kehitys	Eri järjestämistapojen osuiksille ja niiden kehitykselle on määritelty tavoitteet, jotka voidaan ottaa mukaan vuoden 2025 talousarvioon	Järjestämistapojen analyysi on edennyt.	Etenee suunnitellusti
9. Pelastustoimen ennaltaehkäisevän ja oma-toimisuutta edistävän turvallisuustyön toteutuminen	Valvontasuunnitelmien toteuma pysyy vähintään ennallaan	Hieman jäljessä. Toteuma vuoden 2024 valvontasuunnitelman 1-9/2024 tavoitteeseen nähden on 92,8 %.	Eteneminen on viivästynyt tai sisältää muita haasteita
	Turvallisuusviestinnällä tavoitettujen määrä pysyy vähintään ennallaan	Hieman jäljessä. Toteuma PTP:n 1-9/2024 tavoitteeseen nähden on 93,3 %.	Etenee suunnitellusti
	Hälytystehtävät pysyvät vähintään aiemmalla tasolla	Väheni, -904 kpl, -15,5 % (1-9/2024 yht. 4918 kpl, 1-9/2023 yht. 5822 kpl).	Etenee suunnitellusti
10. Tutkimuksen ja kehittämisen laatu ja laajuus	On määritelty toteutettujen teknologia- ja palvelukokeilujen sekä yhteiskehittämisaihioiden määrän ja laajuuden seurantaan toimintamalli	Mallin kehittäminen on valmisteilla.	Etenee suunnitellusti

Taulukko 2: Hyvinvointialuestrategian indikaattorit.

3 Katsaus henkilöstöön ja henkilöstötunnuslukuihin

Pohteen henkilömäärä 30.9.2024 oli 17 676, mikä on 0,8 prosenttia (-143 henkilöä) pienempi kuin vastaavana aikana viime vuonna (17 819). Henkilömäärän laskua selittävät tuotannollistaloudelliset irtisanomisperusteiset muutokset, jotka on toteutettu yhteistoimintamenettelyissä. Täytöntöönpano on kohdistunut erityisesti terveyden- ja sairaanhoidon palvelujen toimialueelle (esimerkiksi akuutti-osastot) ja sairaanhoidollisten palvelujen toimialueelle (esimerkiksi sanelunpurkuohjelmiston käyttöönotto ja siten tekstinkäsittelytyön väheneminen). Sekä ikäihmisten palveluissa että vammaispalveluissa on lakkautettu yksiköitä. Näillä toimialueilla henkilöstömuutokset ovat toteutuneet lähinnä henkilöstön uudelleen sijoittumisilla. Yhteistoimintamenettelyistä johtuvat rekrytointikiellot ovat myös vaikuttaneet henkilöstömäärään.

Pohteen määräaikaisten työ- ja virkasuhteisten osuus henkilömäärästä oli tammi-syyskuussa 21,3 prosenttia. Viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna osuus on laskenut (1–9/2023: 22,1 %). Määräaikaisten työntekijöiden osuus vaihtelee ajankohdan ja toimialueen mukaan.

Palkallinen työpanos muutetussa talousarviossa 2024 on 17 003,4. Tammi-syyskuussa Pohteen palkallisen työpanoksen toteuma oli 94,8 prosenttia muutetusta käyttösuunnitelmasta. On huomioitava, että talousarvion avaamisen yhteydessä syyskuussa tehtyjä henkilöstömenomuutoksia ei ole kaikilta osin kohdistettu henkilöstösuunnitelman mukaiseen palkalliseen työpanokseen. Palkallinen työpanos on kasvanut 0,9 prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Sen sijaan toteutunut työpanos on samalla tasolla kuin tammi-syyskuussa edellisvuonna.

Pohteen lähtövaihtuvuus (n=675) oli tammi-syyskuussa alhaisempi (4,7 %) kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana (1–9/2023: 5,9 %). Päätymissyistä suurimmat ovat työntekijän irtisanoutuminen (n=385), vanhuuseläkkeelle siirtyminen (n=188) ja työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen (n=55). Lähtövaihtuvuudessa esiintyy toimialuekohtaisia eroja, vaihteluvälin ollessa 1,5–5,7 prosenttia.

Pohteen henkilöstön sairauspoissaoloprosentti oli 5,2 prosenttia, mikä on hieman korkeampi kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana (5,1 %). Tammi-syyskuussa 2024 palvelussuhteessa olleista henkilöistä 35,5 prosentilla ei ollut lainkaan terveysterveystesteisiä poissaoloja (1–9/2023: 38,4 %).

Pohteen sairausajan palkkakustannukset ilman työnantajan sivukuluja olivat tammi-syyskuussa 21,8 miljoonaa euroa. Sairauspoissaolojen kustannukset ovat kasvaneet edellisvuoden vastavasta ajankohdasta 7,4 prosenttia. Palkallisia ja osapalkkaisia sairauspoissaolopäiviä oli tammi-syyskuussa 2024 lähes 250 000 kalenteripäivää.

Koulutuspäivien määrä tammi-syyskuussa 2024 (39 676) on suurempi kuin edellisvuoden vastaavana aikana (1–9/2023: 24 082). Koulutuspäiviä on toteutunut 2,5 suhteutettuna palkalliseen työpanokseen (1–9/2023: 1,5 koulutuspäivää/palkallinen työpanos). Koulutukseen osallistuneiden määrä tammi-syyskuussa 2024 (90,9 %) on kasvanut edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna (65,0 %). Tähän vaikuttavat muun muassa koulutustarjonnan laajentuminen, tallennekoulutusten keskittäminen ja julkaisu koulutuskalenterissa sekä verkko-oppimisympäristöjen määrän lisääntyminen ja koulutuksista tiedottamisen tehostuminen. Vuosia 2023 ja 2024 verrattaessa tulee huomioida hyvinvointialueen käynnistymisen vaikutukset koulutusten organisointiin vuonna 2023.

Toimia ja virkoja on tammi-syyskuussa (1 136) ollut avoinna vähemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana (1–9/2023: 1 647). Tähän on vaikuttanut muun muassa yhteistoimintamenettelyistä johtuva rekrytointikielto sekä toimialueiden täyttölupamenettely. Myös virkoja ja toimia hakeneiden määrä 7 663 on edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa pienempi (1–9/2023: 9 123).

Hyvinvointialueen strategian painopisteeseen ”Parhaat osaajat” liittyviä keskeisiä tunnuslukuja:

Henkilöstötunnuslukuja	Toteuma 1–9/2023	Toteuma 1–9/2024
Henkilöstö (kuukauden viimeinen päivä)*	17 819	17 676
Määräaikaisten työ- tai virkasuhteisten osuus (kuukauden viimeinen päivä)	22,1 %	21,3 %
Hakijat/avoin toimi	5,9	7,9
Hakijat/avoin virka	4,6	4,6
Palkallinen työpanos (Käyttösuunnitelma muutettu 17 003)	15 978	16 115
Toteutunut työpanos	12 809	12 808
Lähtövaihtuvuus, %	5,9 %	4,7 %
Koulutuspäivät	24 082	39 676
Koulutuspäivät/palkallinen työpanos	1,5	2,5
Koulutukseen osallistuneiden määrä	65,0 %	90,9 %
Sairauspoissaolo%	5,1 %	5,2 %
Henkilöt ilman sairauspoissaoloja	8 617	7 767
Sairausajan palkkakustannus	20 290 774	21 787 581

*) Henkilömäärä ilman sivutoimisia työsuhteita, joita ovat mm. pelastustoimen toimenpidepalkkaiset.

Taulukko 3: Hyvinvointialueen henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja People Analytics ja Tableau (14.10.2024), Kuntarekry ja Koulutusjärjestelmä (HRM).

Toimialue	Henkilömäärä			Määräaikaisten osuus, %		Lähtövaihtuvuus, %	
	30.9.2023	30.9.2024	Muutos%	30.9.2023	30.9.2024	1-9/2023	1-9/2024
Hyvinvointialueen johtaminen	39	35	-10,3 %	10,8 %	0,0 %	8,1 %	2,9 %
Konsernipalvelut	1 417	1 514	6,8 %	10,0 %	9,4 %	6,5 %	4,1 %
Järjestämistoiminto	438	586	33,8 %	34,7 %	38,1 %	5,0 %	1,5 %
Pelastustoimi	355	337	-5,1 %	8,5 %	4,5 %	5,2 %	4,5 %
Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria	2 722	2 761	1,4 %	20,0 %	18,9 %	6,4 %	4,0 %
Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut	1 999	1 765	-11,7 %	26,5 %	24,3 %	5,9 %	4,9 %
Ikäihmisten palvelut	3 549	3 528	-0,6 %	27,0 %	26,6 %	6,5 %	5,7 %
Vammaispalvelut	1 073	1 026	-4,4 %	22,6 %	19,9 %	6,3 %	4,9 %
OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito	4 863	4 839	-0,5 %	22,7 %	22,1 %	4,9 %	4,3 %
Sairaanhoidolliset palvelut	1 204	1 122	-6,8 %	18,1 %	16,8 %	5,0 %	4,9 %
Kuntoutuspalvelut	606	600	-1,0 %	19,8 %	23,1 %	4,6 %	4,0 %
POHDE yhteensä	17 819 (eri hetut)	17 676 (eri hetut)	-0,8 %	22,1 %	21,3 %	5,9 %	4,7 %

Taulukko 4: Tietoa henkilömäärästä, määräaikaisista ja lähtövaihtuvuudesta toimialueittain (Lähde: People Analytics ja Tableau 14.10.2024).

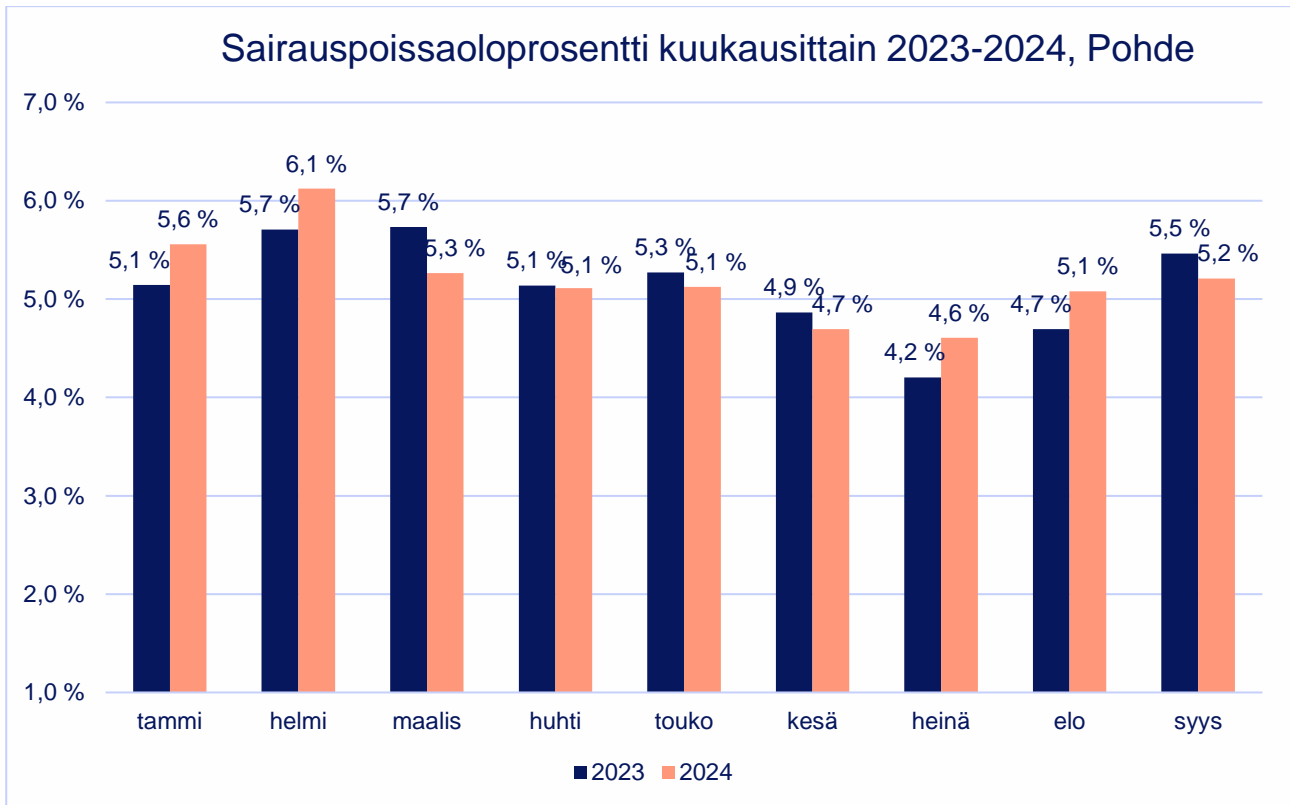
Lähtövaihtuvuus: Vakinaisen palvelussuhteen päättäneiden henkilöiden määrä suhteessa vakinaisen henkilöstön kokonaismäärään kyseisellä ajanjaksolla. Palvelussuhteen päättymisen syyt: Irtisanoutunut, irtisanottu, kuolema, työkyvyttömyys- ja vanhuuseläke, työ- tai virkasuhteen koeaikapurku, liikkeenluovutus.

Toimialue	Sairauspoissaolo%		Henkilöt ilman sairauspoissaoloja 1-9/2024	Sairausajan palkka €		Muutos lkm	Muutos %
	1-9/2023	1-9/2024		1-9/2023	1-9/2024		
Hyvinvointialueen johtaminen	1,3 %	1,8 %	24	11 756	28 407	16 651	141,6 %
Konsernipalvelut	4,8 %	5,0 %	669	1 452 385	1 742 954	290 569	20,0 %
Järjestämistoiminto	1,4 %	2,0 %	616	143 300	344 617	201 317	140,5 %
Pelastustoimi	5,3 %	4,2 %	134	436 531	343 918	-92 613	-21,2 %
Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria	4,9 %	5,2 %	1 187	3 243 394	3 622 566	379 172	11,7 %
Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut	4,4 %	4,4 %	1 036	2 098 038	2 022 819	-75 219	-3,6 %
Ikäihmisten palvelut	6,0 %	6,1 %	1 951	3 840 139	4 414 861	574 722	15,0 %
Vammaispalvelut	4,8 %	5,1 %	718	1 069 327	1 132 054	62 727	5,9 %
OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito	5,3 %	5,3 %	2 483	6 135 244	6 250 826	115 582	1,9 %
Sairaanhoidolliset palvelut	5,6 %	5,5 %	479	1 287 315	1 234 297	-53 018	-4,1 %
Kuntoutuspalvelut	4,4 %	4,8 %	242	573 345	650 262	76 917	13,4 %
POHDE yhteensä	5,1 %	5,2 %	7 767 (eri hetut)	20 290 774	21 787 581	1 496 807	7,4 %

Taulukko 5: Tietoa sairauspoissaoloista toimialueittain (Lähde: People Analytics, 14.10.2024)

Sairauspoissaoloprosentti: Sairauspoissaoloaika (pv) / koko henkilöstön teoreettinen säännöllinen työaika (pv) x 100. Poissaolot lasketaan kalenteripäivinä.

Sairausajan palkkakustannuksiin lasketaan henkilöstön kaikki palkallisista sairauspoissaolopäivistä aiheutuvat palkkakustannukset (oma ilmoitus, sairauspoissaolo todistuksella, työtapaturmat, liikennevahingot ja ammattitaudit). Kun sairauspoissaolopäivän kustannuksiin huomioidaan kaikki välilliset ja välittömät kustannukset, Pohteen sairauspoissaolokustannukset tammi-syyskuussa 2024 ovat yhteensä 86,9 miljoonaa euroa. Sairauspoissaolopäivän kustannus on laskennallisesti 350 €/päivä (Keva).

Kuvio 1: Sairauspoissaolo kuukausittain 2023–2024, Pohde (People Analytics 14.10.2024).

Toimialue	Palkallinen työpanos 1-9/2023	Palkallinen työpanos 1-9/2024	Muutos %	Toteutunut työpanos 1-9/2023	Toteutunut työpanos 1-9/2024	Muutos %
Hyvinvointialueen johtaminen	34,5	33,9	-1,7 %	28,0	27,7	-1,1 %
Konsernipalvelut	1 254,4	1 371,5	9,3 %	998,6	1 080,8	8,2 %
Järjestämistoiminto	265,3	439,3	65,6 %	230,2	376,5	63,6 %
Pelastustoimi	347,7	323,2	-7,0 %	280,0	259,2	-7,4 %
Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria	2 421,7	2 456,6	1,4 %	1 937,9	1 938,8	0,0 %
Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut	1 728,5	1 529,9	-11,5 %	1 387,4	1 210,3	-12,8 %
Ikäihmisten palvelut	3 063,9	3 206,9	4,7 %	2 484,7	2 572,6	3,5 %
Vammaispalvelut	984,4	971,2	-1,3 %	808,6	790,9	-2,2 %
OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito	4 255,3	4 239,4	-0,4 %	3 356,5	3 326,7	-0,9 %
Sairaanhoidolliset palvelut	1 105,0	1 033,7	-6,5 %	882,9	822,4	-6,9 %
Kuntoutuspalvelut	517,0	509,5	-1,5 %	414,2	402,5	-2,8 %
POHDE yhteensä	15 977,7	16 115,1	0,9 %	12 809,0	12 808,4	0,0 %

Taulukko 6: Tietoa työpanoksesta toimialueittain (Lähde: People Analytics, 14.10.2024)

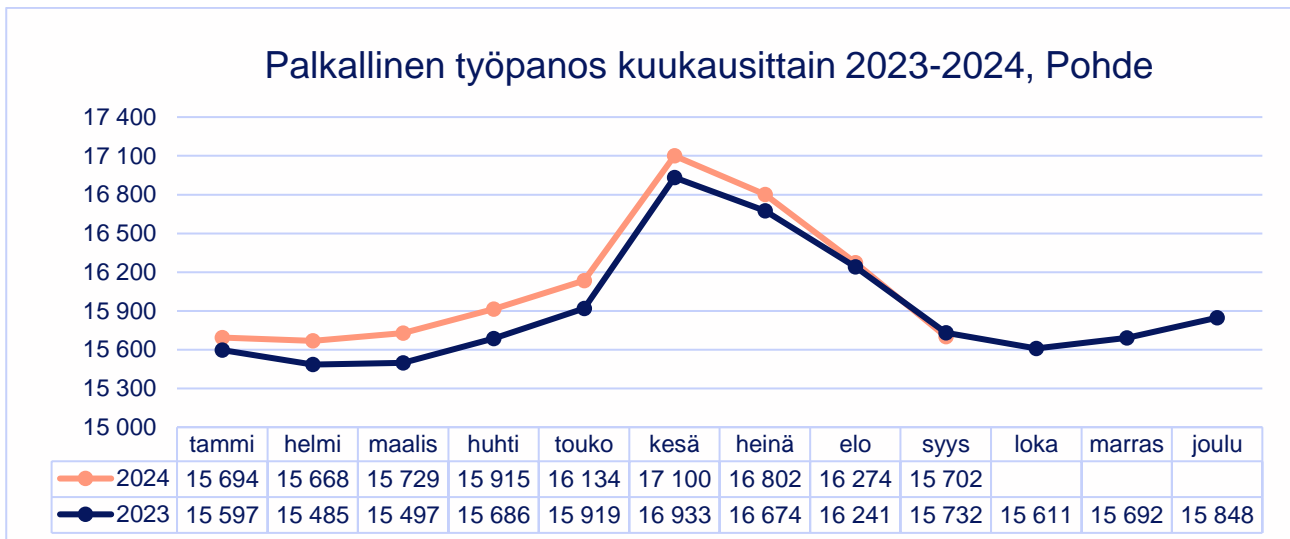
Palkallinen työpanos: palkallisten palvelujaksopäivien lukumäärä kalenteripäivinä/365*(osa-aika-%/100)

Toteutunut työpanos: palvelujaksopäivien (vähennetty kaikki poissaolot) lukumäärä kalenteripäivinä / 365 *(osa-aika-%/100) HUOM! Tammi-syyskuussa jakajana 274 kalenteripäivää.

Toimialue	Palkallinen työpanos 1-9/2024	KS 2024 muutettu*)	Toteuma -%
Hyvinvointialueen johtaminen	33,9	33,4	101,5 %
Konsernipalvelut	1 371,5	1 490,1	92,0 %
Järjestämistoiminto	439,3	521,4	84,3 %
Pelastustoimi	323,2	332,3	97,3 %
Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria	2 456,6	2 584,6	95,0 %
Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut	1 529,9	1 581,8	96,7 %
Ikäihmisten palvelut	3 206,9	3 370,8	95,1 %
Vammaispalvelut	971,2	1 049,3	92,6 %
OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito	4 239,4	4 367,9	97,1 %
Sairaanhoitolliset palvelut	1 033,7	1 097,0	94,2 %
Kuntoutuspalvelut	509,5	574,8	88,6 %
POHDE yhteensä	16 115,1	17 003,4	94,8 %

*) Talousarvion avaamisen yhteydessä syyskuussa tehtyjä henkilöstömenomuutoksia ei ole kaikilta osin kohdistettu palkalliseen työpanoksen käyttösuunnitelmaan.

Taulukko 7: Palkallinen työpanos toimialueittain ja vertailu käyttösuunnitelmaan (Lähde: People Analytics, 14.10.2024).

Kuvio 2: Palkallinen työpanos kuukausittain, Pohde (People Analytics 14.10.2024).

Nimike	Avoimien toimien/ virkojen määrä 1-9/2023	Hakijamäärä 1-9/2023	Hakijamäärä avoin toimi/virka	Avoimien toimien/virkojen määrä 1-9/2024	Hakijamäärä 1-9/2024	Hakijamäärä avoin toimi/virka
Sairaanhoitaja	377	1 261	3,3	249	1 062	4,3
Sosiaalityöntekijä	228	458	2,0	211	395	1,9
Lähihoitaja	340	1 174	3,5	188	1 398	7,4
Psykologi	75	34	0,5	99	51	0,5
Lääkäri	71	104	1,5	64	136	2,1
Ohjaaja	76	668	8,8	35	326	9,3

Hakijoihin on kirjattu kaikki toimea/virkaa hakeneet riippumatta siitä, onko hakijalla ollut tehtävään vaadittu kelpoisuus.

Taulukko 8: Hakijat/avoimet virat ja toimet tammi-syyskuu 2024, yleisimmät nimikkeet (Lähde Kuntarekry).

4 Katsaus talouteen ja tasapainotustavoitteiden etenemiseen

4.1 Tammi-syyskuun taloustilanne ja arvio loppuvuoden kehityksestä

Tammi-syyskuussa kustannuskehitys sekä henkilöstökuluissa että palveluiden ostoissa on ollut maltillisempaa, kuin mitä kesäkuun tilanne näytti. Tämän johdosta tilikauden alijäämän ennustetaan toteutuvat 20 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempana. Näin ollen Pohteen alijäämäksi arvioidaan muodostuvan noin 70 miljoonaa euroa. Ennuste tarkentuu lokakuun taloustilanteen perusteella.

Toimintakate on syyskuun tilanteessa 42,1 miljoonaa eli 3,0 prosenttia alle käyttösuunnitelman. Syyskuun tulos on 19,5 miljoonaa alijäämäinen.

Toimintatuotot ovat syyskuun tilanteessa 12,8 miljoonaa (4,9 %) alle käyttösuunnitelman. Suurin alitus on tuissa ja avustuksissa 6,7 miljoonaa sekä myynti- ja maksutuotoissa yhteensä 6,3 miljoonaa. Tuissa ja avustuksissa hankkeiden tuotot ja kulut eivät ole toteutuneet talousarvion mukaisena.

Toimintakulut ovat syyskuun tilanteessa alle käyttösuunnitelman 54,5 miljoonaa (3,3 %), josta henkilöstökulujen osuus on 25,8 miljoonaa. Henkilöstökulut muodostavat Pohteen budjetista noin puolet. Tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteet, haasteet henkilöstön saatavuudessa, rekrytointikiellot ja yt-prosessit ovat vaikuttaneet henkilöstökulujen maltilliseen toteumaan.

Virka- ja työehtosopimusten (Lääkärisopimus, SOTE-sopimus, HYVTES) paikallisesti neuvotellut järjestelyerät on maksettu syyskuussa takautuvasti 1.6.2024 alkaen. Muun muassa suurimman SOTE-sopimusalan piirissä olevalla henkilöstöllä tehtäväkohtainen palkka nousi lähes 9 000 henkilöllä. SOTE-sopimusalan palkkoihin on kohdennettu paikallisesti neuvoteltua järjestelyerää yli puoli miljoonaa euroa kuukaudessa. Järjestelyerien kustannusvaikutus henkilöstömenoihin eri sopimusaloilla on yhteensä noin 0,9 miljoonaa euroa kuukaudessa henkilösivukuluineen.

Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n ja pääsopijajärjestöjen neuvottelutuloksen mukaisesti HYVTES- ja SOTE-sopimusten 1.10.2024 jaettavaksi sovitut järjestelyerät (yhteensovittamiserä) siirretään helmikuulle 2025. Syynä erien siirtämiselle on se, että SOTE-sopimuksen ja HYVTESin palkkausjärjestelmä uudistukset ovat kesken. Siirtyminen korvataan työntekijöille kertaerinä (prosentuaalinen palkanlisä). HYVTES-sopimuksen piirissä viranhaltijoille ja työntekijöille tullaan maksamaan 2,0 prosentin palkanlisä ja SOTE-sopimuksen piirissä oleville 2,5 prosentin palkanlisä sekä joulukuun 2024 että helmikuun 2025 palkanmaksun yhteydessä. Kirjanpidossa suoriteperiaatteen mukaisesti joulukuussa 2024 kertynyt osuus kirjataan kuluksi ja siirtovelaksi vuodelle 2024, vaikka sen maksuajankohta on vasta ensi vuoden helmikuussa. Lääkärisopimuksen paikallinen yhteensovittamiserä 1.10.2024 (2,5 %) menee maksuun loppuvuoden 2024 aikana, jonka kustannusvaikutus henkilöstömenoihin on noin 365 000 euroa kuukaudessa.

Palveluiden ostoista asiakaspalveluiden ostot ovat 9,7 miljoonaa yli käyttösuunnitelman ja muiden palveluiden ostot puolestaan 24,0 miljoonaa alle käyttösuunnitelman. Asiakaspalveluiden ylitys johtuu pääsääntöisesti palveluntuottajien hinnankorotuksista ja tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman viivästymisistä oman tuotannon käynnistymisessä osalla toimialueista. Palveluasumisen palveluseteliostot ylittävät budjetoidun noin 6,6 miljoonaa. Muiden palveluiden ostojen alittuminen johtuu pääsääntöisesti konsernipalveluista, 15,4 miljoonaa euroa. Syynä tähän ovat muun muassa vanhan sairaalan kustannusten alittuminen ja ICT-muutosohjelman mukaisten töiden viivästyminen. Muiden palveluiden kustannusten kertymä painottuu osin loppuvuoteen. Merkittäviä alituksia on

myös muun muassa asiantuntijapalveluissa, laboratoriopalveluissa sekä koulutus- ja kulttuuripalveluissa.

Syyskuussa rahoitustuotot- ja kulut ovat 1,9 miljoonaa euroa alle käyttösuunnitelman johtuen siitä, että pitkäaikaisia lainoja ei ole ollut tarvetta nostaa täysimääräisen lainanottovaltuuden mukaisesti. Tämä johtuu siitä, että investoinnit eivät ole toteutuneet talousarvion mukaisena tai ovat siirtymässä seuraavalle vuodelle. Investointien arvioitua matalampi toteuma vaikuttaa myös poistojen alittumiseen.

Kun verrataan syyskuuta viime vuoden vastaavaan ajankohtaan, toimintakate on kasvanut noin 3,9 prosenttia, joka jonkin verran alueiden keskiarvoa matalampi.

Pohde Yhteensä	TA 2024 alkuperäinen	TA 2024 muutettu	TOTEUMA 1-9/2024	TOT-% TA24 muutettu	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	329 224 991	344 068 791	245 294 547	71,3 %	-98 774 244
Myyntituotot	161 103 819	161 559 848	117 871 373	73,0 %	-43 688 475
Maksutuotot	94 757 085	103 255 862	74 391 248	72,0 %	-28 864 614
Tuet ja avustukset	55 186 396	60 082 798	38 394 076	63,9 %	-21 688 722
Muut toimintatuotot	18 177 691	19 170 282	14 637 850	76,4 %	-4 532 432
Valmistus omaan käyttöön	1 626 310	2 756 649	2 447 615	88,8 %	-309 034
TOIMINTAKULUT	-2 132 004 886	-2 194 553 377	-1 589 396 114	72,4 %	-605 157 263
Henkilöstökulut	-1 052 399 156	-1 045 614 190	-756 403 379	72,3 %	-289 210 811
Palvelujen ostot yhteensä	-712 659 380	-768 040 358	-561 762 132	73,1 %	-206 278 226
Asiakaspalvelujen ostot	-387 830 032	-439 488 788	-339 322 498	77,2 %	-100 166 290
Muiden palvelujen ostot	-324 829 348	-328 551 570	-222 439 634	67,7 %	-106 111 936
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-177 325 842	-187 654 088	-127 288 992	67,8 %	-60 365 096
Avustukset	-60 885 544	-68 431 716	-53 050 747	77,5 %	-15 380 969
Muut toimintakulut	-128 734 964	-124 813 026	-90 890 863	72,8 %	-33 922 163
TOIMINTAKATE	-1 801 153 585	-1 847 727 937	-1 341 653 952	72,6 %	-506 073 985
Valtion rahoitus	1 807 703 799	1 806 577 523	1 354 933 142	75,0 %	-451 644 381
Rahoitustuotot ja -kulut	-22 389 860	-13 303 886	-8 073 066	60,7 %	-5 230 819
VUOSIKATE	-15 839 646	-54 454 300	5 206 124	-9,6 %	-59 660 424
Poistot ja arvonalentumiset	-44 961 945	-36 253 892	-25 195 508	69,5 %	-11 058 385
Poistoeron lisäys (-)	-6 000 000	-6 000 000	0	0,0 %	-6 000 000
Poistoeron vähennys (+)	712 358	708 192	521 769	73,7 %	-186 423
Varausten vähennys (+)	6 000 000	6 000 000	0	0,0 %	-6 000 000
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ (YLIJÄÄMÄ)	-60 089 233	-90 000 000	-19 467 615	21,6 %	-70 532 386

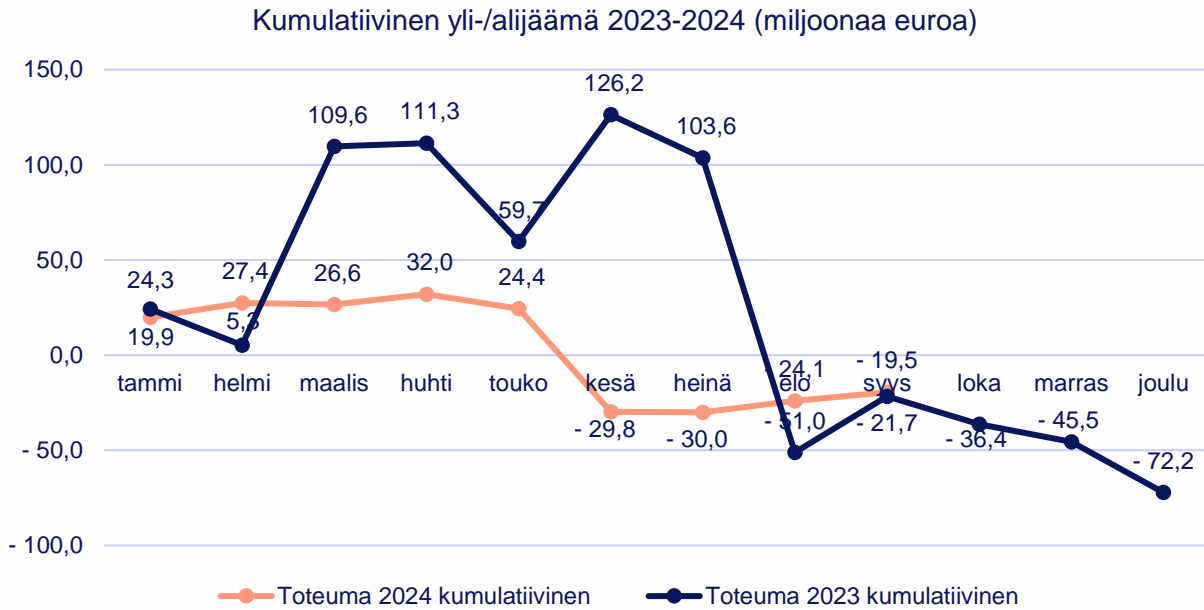
Taulukko 9: Talouden toteuma, Pohde yhteensä.

Pohde Yhteensä	KS 1-9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALITUS (-)	TOT % KS 1-9/2024	TOTEUMA 1-9/2023	MUUTOS% 2023-2024
TOIMINTATUOTOT	258 051 513	245 294 547	-12 756 965	95,1 %	236 878 703	3,6 %
Myyntituotot	121 169 805	117 871 373	-3 298 432	97,3 %	114 688 686	2,8 %
Maksutuotot	77 441 897	74 391 248	-3 050 648	96,1 %	67 136 557	10,8 %
Tuet ja avustukset	45 062 099	38 394 076	-6 668 023	85,2 %	39 129 151	-1,9 %
Muut toimintatuotot	14 377 712	14 637 850	260 138	101,8 %	15 924 310	-8,1 %
Valmistus omaan käyttöön	2 067 487	2 447 615	380 128	118,4 %	1 299 864	88,3 %
TOIMINTAKULUT	-1 643 913 977	-1 589 396 114	-54 517 864	96,7 %	-1 529 549 209	3,9 %
Henkilöstökulut	-782 209 587	-756 403 379	-25 806 208	96,7 %	-743 004 770	1,8 %
Palvelujen ostot yhteensä	-576 030 269	-561 762 132	-14 268 136	97,5 %	-533 842 611	5,2 %
Asiakaspalvelujen ostot	-329 616 591	-339 322 498	9 705 907	102,9 %	-324 218 399	4,7 %
Muiden palvelujen ostot	-246 413 678	-222 439 634	-23 974 043	90,3 %	-209 624 211	6,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-140 740 566	-127 288 992	-13 451 574	90,4 %	-121 526 720	4,7 %
Avustukset	-51 323 787	-53 050 747	1 726 960	103,4 %	-47 412 684	11,9 %
Muut toimintakulut	-93 609 769	-90 890 863	-2 718 907	97,1 %	-83 762 425	8,5 %
TOIMINTAKATE	-1 383 794 978	-1 341 653 952	-42 141 026	97,0 %	-1 291 370 641	3,9 %
Valtion rahoitus	1 354 933 142	1 354 933 142	0	100,0 %	1 298 522 142	4,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-9 977 914	-8 073 066	-1 904 848	80,9 %	-2 144 647	276,4 %
VUOSIKATE	-38 839 750	5 206 124	-44 045 874	-13,4 %	5 006 853	4,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-27 190 419	-25 195 508	-1 994 912	92,7 %	-27 307 651	-7,7 %
Poistoeron lisäys (-)	-4 500 000	0	-4 500 000	0,0 %	0	0,0 %
Poistoeron vähennys (+)	531 144	521 769	9 375	98,2 %	588 694	-11,4 %
Varausten vähennys (+)	4 500 000	0	4 500 000	0,0 %	0	0,0 %
TILIKAUDEN ALIJAAMA (YLIJÄÄMÄ)	-65 499 026	-19 467 615	-46 031 411	29,7 %	-21 712 103	-10,3 %

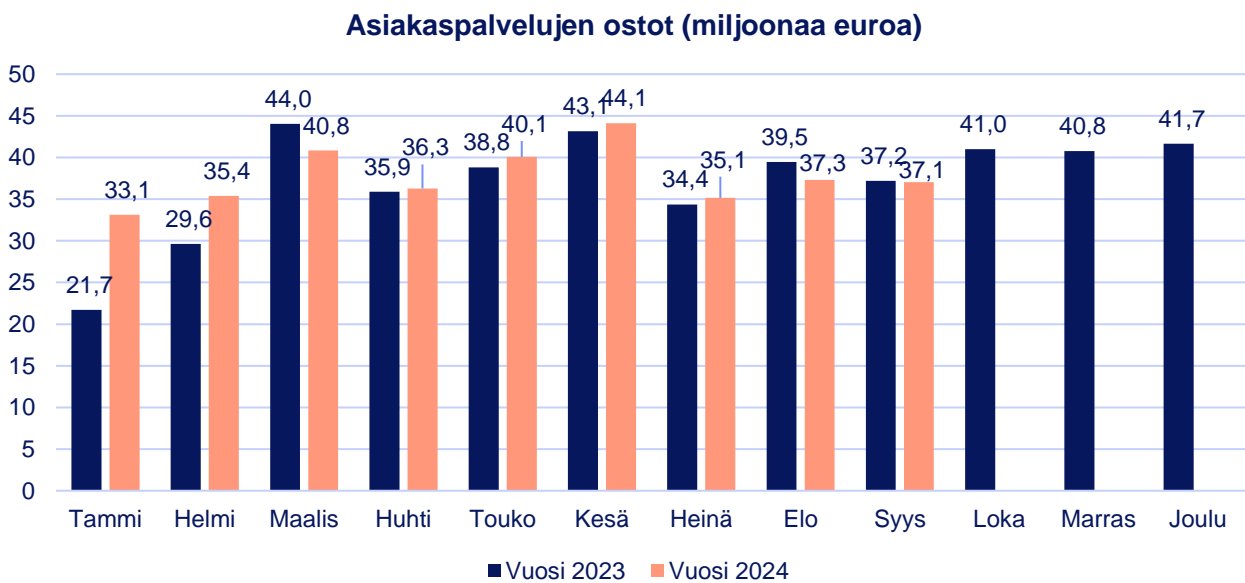
Taulukko 10: Talouden toteuma, kumulatiivinen tammikuu-syyskuu. Pohde yhteensä.

Toimintakate (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1-9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALI- TUS (-)	TOT % KS 1-9/2024	TP 2023	TA 2024 al- kuperäinen
Hyvinvointialueen johtaminen	-17 446	-13 078	-12 126	-951	92,7 %	-11 597	-17 685
Konsernipalvelut	-354 273	-265 545	-244 990	-20 555	92,3 %	-308 118	-367 591
Järjestämistoiminto	-15 193	-11 328	-10 055	-1 273	88,8 %	-7 759	-15 171
Pelastustoimi	-30 118	-22 541	-19 934	-2 608	88,4 %	-28 809	-30 060
Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria	-302 476	-226 571	-230 113	3 542	101,6 %	-298 355	-283 073
Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut	-158 915	-118 965	-116 073	-2 892	97,6 %	-162 571	-151 111
Ikäihmisten palvelut	-312 334	-233 910	-227 911	-5 999	97,4 %	-294 673	-301 124
Vammaispalvelut	-162 016	-121 413	-129 203	7 790	106,4 %	-162 394	-152 223
OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito	-365 809	-273 751	-264 394	-9 356	96,6 %	-359 030	-352 093
Sairaanhoidolliset palvelut	-80 528	-60 283	-53 952	-6 330	89,5 %	-74 067	-81 008
Kuntoutuspalvelut	-48 302	-36 172	-34 205	-1 968	94,6 %	-49 531	-48 015

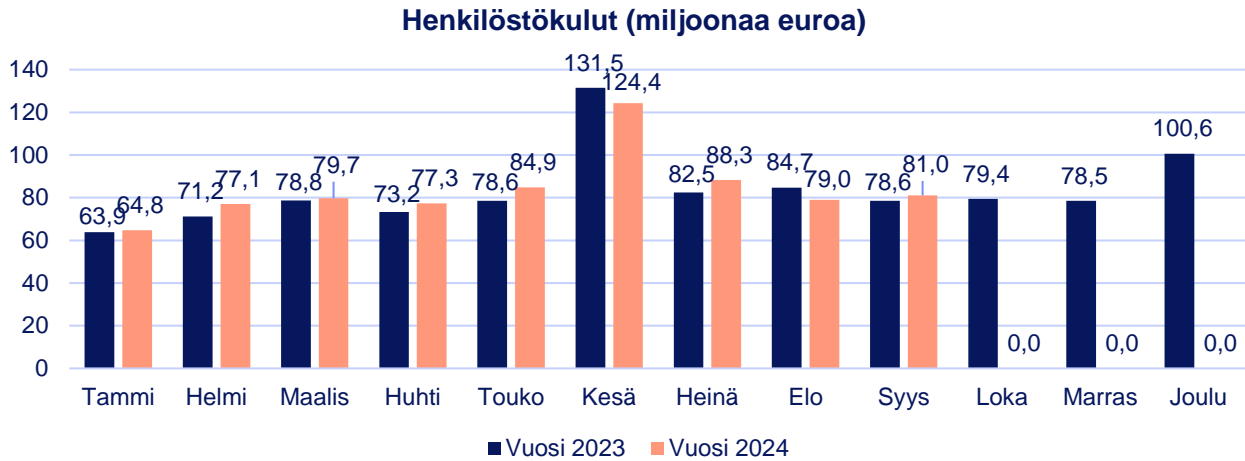
Taulukko 11: Toimintakate toimialueittain. Lomapalkkavelka jaksotettuna talousarvion mukaisesti.

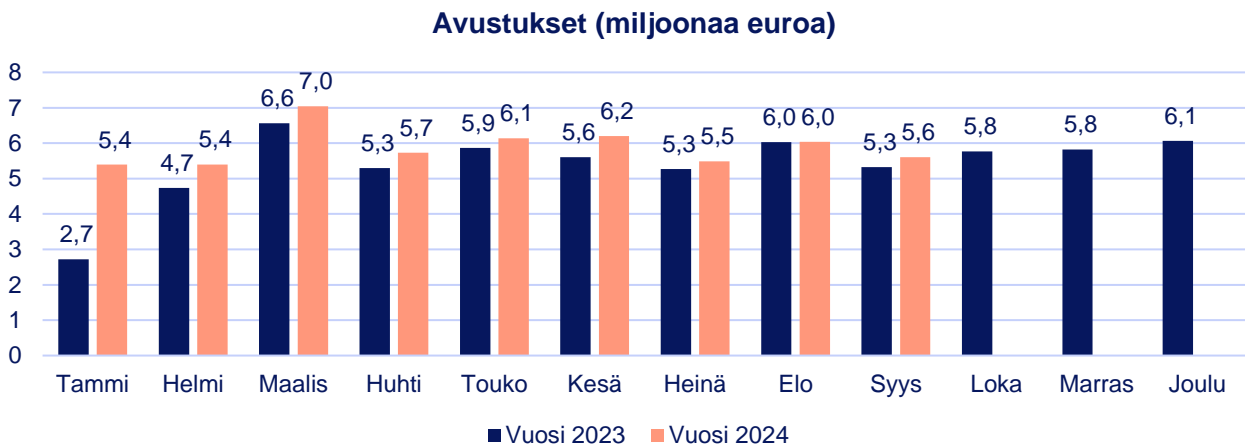
Kuvio 3: Kumulatiivinen yli-/alijäämä, Pohde yhteensä. (Vuosi 2023 ei ole täysin vertailukelpoinen mm. epätasaisen valtion rahoituksen kohdentumisen vuoksi.)

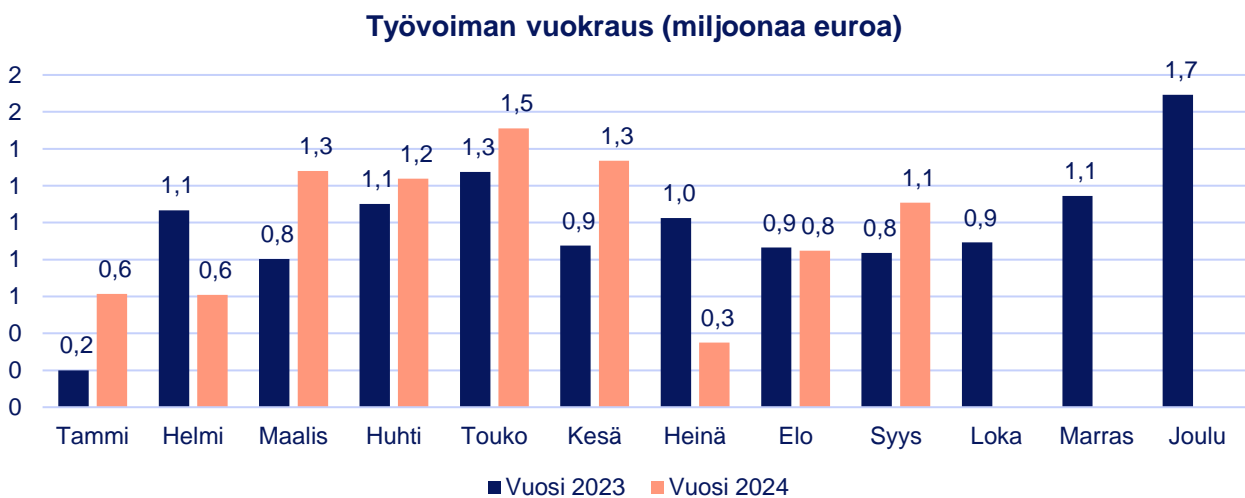
Kuvio 4: Asiakaspalvelujen ostot kuukausittain, Pohde yhteensä.

Kuvio 5: Henkilöstökulut kuukausittain, Pohde yhteensä. Lomapalkkavelan muutos jaksotettuna talousarvion mukaisesti.

Kuvio 6: Avustukset kuukausittain, Pohde yhteensä.

Kuvio 7: Työvoiman vuokraus kuukausittain, Pohde yhteensä.

Sitova tavoite	Brutto / netto	TA 2024 alkuperäinen	TA 2024 muutettu	Toteuma 1-9/2024 (€)	Toteuma 1-9/2024 (%)	Poikkeama
Strategiaan pohjautuvat toiminnalliset tavoitteet						
Hyvinvointialuestrategiaan ja sen indikaattoreiden perustuvat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024		Toiminnallinen tavoite				
Tytäryhteisöille asetetut toiminnalliset tavoitteet		Toiminnallinen tavoite				
Käyttötalousosa						
Sosiaali- ja terveystalouden ulkoinen toimintakate	Netto	-1 368 647 111	-1 430 380 891	-1 055 852 488	73,8 %	-374 528 403
Pelastustoimen ulkoinen toimintakate	Netto	-30 060 073	-30 118 328	-19 933 746	66,2 %	-10 184 582
Hyvinvointialueen johtamisen ulkoinen toimintakate	Netto	-17 684 653	-17 445 630	-12 126 352	69,5 %	-5 319 278
Järjestämistoiminnan ulkoinen toimintakate	Netto	-15 171 136	-15 193 013	-10 055 208	66,2 %	-5 137 805
Konsernipalveluiden ulkoinen toimintakate (pl. tarkastuslautakunta)	Netto	-366 932 596	-353 615 106	-244 695 408	69,2 %	-108 919 698
Tarkastuslautakunnan ulkoinen toimintakate	Netto	-658 016	-658 016	-294 607	44,8 %	-363 409
Tuloslaskelmaosa						
Rahoitustuotot ja -kulut	Netto	-22 389 860	-13 303 884	-8 073 066	60,7 %	-5 230 818
Investointiosa						
Sosiaali- ja terveystalouden investoinnit	Brutto	45 283 606	39 542 446	7 360 024	18,6 %	32 182 422
Pelastustoimen investoinnit	Brutto	9 615 000	3 485 000	2 485 514	71,3 %	999 486
Järjestämistoiminnan investoinnit	Brutto	260 000	260 000	-3 708	-1,4 %	263 708
Konsernipalveluiden investoinnit	Brutto	212 239 000	197 259 000	84 837 130	43,0 %	112 421 870
Rahoitusosa						
Antolainauksen muutokset						
Antolainauksen lisäykset	Brutto	0	0	0	0,0 %	0
Antolainaukset vähennykset	Brutto	1 669 048	1 694 276	33 333	2,0 %	1 660 943
Lainakannan muutos						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	Brutto	49 549 000	48 049 393	29 149 127	60,7 %	18 900 266
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	Brutto	267 397 606	238 000 000	100 000 000	42,0 %	138 000 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	Netto	65 000 000	104 000 000	0	0,0 %	104 000 000

Taulukko 12: Aluevaltuustoon nähden sitovat erät ja niiden toteuma 1-9/2024.

Sitova tavoite	Brutto / netto	TA 2024 alkuperäinen	TA 2024 muutettu	Toteuma 1-9/2024 (€)	Toteuma 1-9/2024 (%)	Poikkeama
Käyttötalousosa						
Konsernipalvelut, pl. rekrytointi- ja resurssipalvelut, tarkastuslautakunta, ulkoinen toimintakate	Netto	-337 637 302	-325 773 256	-227 120 103	69,7 %	-98 653 153
Rekrytointi- ja resurssipalvelut (konsernipalvelut), ulkoinen toimintakate	Netto	-29 295 294	-27 841 850	-17 575 305	63,1 %	-10 266 545
Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria, ulkoinen toimintakate	Netto	-283 073 398	-302 476 161	-230 113 367	76,1 %	-72 362 794
Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut, ulkoinen toimintakate	Netto	-151 110 946	-158 914 944	-116 073 180	73,0 %	-42 841 764
Ikäihmisten palvelut, ulkoinen toimintakate	Netto	-301 123 589	-312 334 462	-227 911 168	73,0 %	-84 423 294
Vammaispalvelut, ulkoinen toimintakate	Netto	-152 222 706	-162 016 115	-129 203 430	79,7 %	-32 812 685
OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito, ulkoinen toimintakate	Netto	-352 093 191	-365 809 118	-264 394 483	72,3 %	-101 414 635
Sairaanhoidolliset palvelut, ulkoinen toimintakate	Netto	-81 008 070	-80 528 414	-53 952 119	67,0 %	-26 576 295
Kuntoutuspalvelut, ulkoinen toimintakate	Netto	-48 015 210	-48 301 676	-34 204 741	70,8 %	-14 096 935

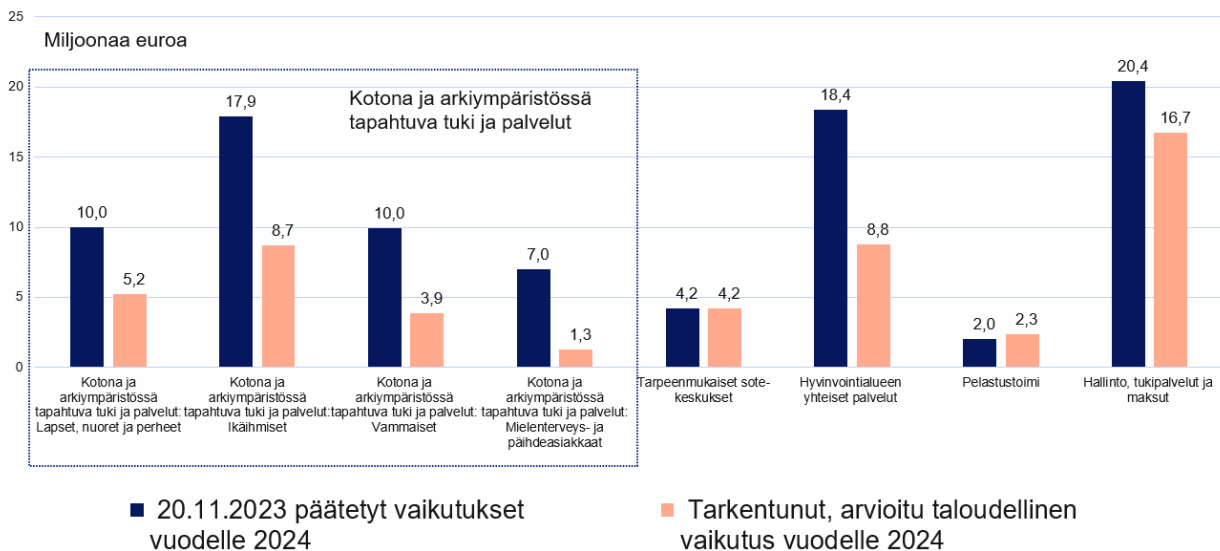
Taulukko 13: Aluehallituksen nähden sitovat erät ja niiden toteuma 1-9/2024.

4.2 Talouden tasapainotustavoitteiden eteneminen

Pohteella on laadittu osana vuosien 2023–2024 talousarviovalmistelua kaksi kattavaa talouden tasapainotusohjelmaa. Aluevaltuustossa 17.10.2022 hyväksytty sote-järjestämissuunnitelma vuosille 2023–2025 sisälsi talouden tasapainotustoimenpiteitä 40 miljoonalla eurolla.

Talousarvion 2023 laadinnan vaiheessa ylitysennuste käytettävissä olevaan rahoitukseen ja muihin tuloihin verrattuna olisi ollut jopa 120–140 miljoonaa euroa ilman edellä mainittuja talouden tasapainotustoimia. Parantuneen kansallisen rahoituksen ja sopeutustoimenpiteiden vaikutuksena tilinpäätöksessä 2023 alijäämäksi vuodelle 2023 vahvistui 72,2 miljoonaa euroa. Kansallisella tasolla tarkasteltuna Pohteen asukaskohtainen alijäämä on hyvinvointialueista pienimpiä.

Osana vuoden 2024 talousarvioprosessia Pohteella päätettiin marraskuussa 2023 tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman päivityksestä. Päivitetty ohjelma sisältää noin 90 miljoonan euron sopeutustoimet vuodelle 2024. Syyskuun osavuositarkastuksen perusteella arvio on, että vuonna 2024 tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman vaikutuksista toteutuu noin 50-60 miljoonaa euroa. Ohjelman toimeenpano etenee suunnitellusti, mutta taloudelliset vaikutukset näkyvät osin viiveellä johtuen muun muassa yhteistoimintaneuvotteluista sekä päätöksenteko- ja oikaisuvaatimusprosesseista.

Kuva 1: Arvio tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpiteiden toteutumisesta vuonna 2024.

Osana vuoden 2025 talousarviota toimialueilla valmistellaan esityksiä tarvittavista tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman tarkennuksista ja täydennyksistä. Tulevalla taloussuunnittelukaudella vuosien 2025–2027 sopeutustoimien tarve riippuu keskeisesti vuoden 2024 tilinpäätöksen toteumasta, tarkentuvasta valtionrahoituksen tasosta vuosille 2026-2027, kansallisen palkkaratkaisun vaikutuksista sekä siitä, miten tasapainotustoimenpiteiden talousvaikutukset alkavat näkyä täysimääräisinä.

Tämänhetkisen arvion mukaan Pohteen alijäämä olisi jäämässä tilinpäätöksessä muutettua talousarviota pienemmäksi. Syyskuun osavuositarkastuksen pohjalta ennuste vuoden 2024 alijäämästä on 70 miljoonaa euroa. Parantuneen alijäämäennusteen taustalla ovat Pohteen tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteet, joiden taloudelliset vaikutukset alkavat vähitellen näkyä toteumassa. Käytäntö on osoittanut, että päätetyt rakennemuutokset näkyvät talousluvuissa noin 6-9 kuukauden viiveellä ja täysimääräinen vaikutus ottaa vielä enemmän aikaa. Erityisesti ostopalveluiden kehitys näyttää loppuvuodesta aiemmin arvioitua maltillisemmalta. Henkilöstökuluja laskevat toisaalta tuta-

ohjelman toimenpiteet ja toisaalta haasteet henkilöstön saatavuudessa. Huomiona myös, että vuoden viimeisten kuukausien kustannuksia korottavat muun muassa kallis joulukuu, palkkojen tasokorotukset sekä uuden sairaalan käyttöönotto.

Parantuneesta ennusteesta huolimatta Pohteen kumulatiivinen alijäämä kasvaa vuonna 2024. Jotta kertyneet alijäämät on katettu lakisääteisessä ajassa vuoden 2026 loppuun mennessä, edellyttää se vastaavalla summalla ylijäämän kertymistä vuosina 2025-2026. Kansallisessa vertailussa Pohteen yhteenlaskettu asukaskohtainen alijäämä vuosilta 2023-2024 olisi jäämässä selkeästi alle hyvinvointialueiden keskiarvon.

Pohteen taseessa on PPSHP:ltä siirtynyttä alijäämää 11 miljoonaa euroa sekä vuodelta 2023 syntynyttä alijäämää 72,2 miljoonaa euroa. Lisäksi taseessa on poistoeroa ja vapaaehtoisia varauksia 10,2 miljoonaa euroa, joka pienenee 0,7 miljoonaa vuonna 2024. Edellä mainitut erät huomioiden voidaan arvioida, että Pohteen taseessa olisi tilinpäätöksessä 2024 kattamatonta alijäämää 143,6 miljoonaa euroa.

Kooste tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman etenemisestä ja taloudellisista vaikutuksista toimenpiteittäin on kuvattu liitteessä 2.

4.3 Maksuvalmius, lainasalkku ja investoinnit

Kolmannen vuosineljänneksen aikana pitkäaikaista lainaa nostettiin 70,0 miljoonaa euroa aluehallituksen 20.8.2024 hyväksymään lainatarjoukseen pohjautuen. Yhteensä pitkäaikaisia lainoja on nostettu tammi-syyskuun 2024 aikana 100, miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen nostot on mitoitettu vastaamaan olennaisesti investointimenojen toteumaa, joka oli tammi-syyskuussa 94,7 miljoonaa euroa. Hyväksytystä 100,0 miljoonan euron lainatarjouksesta nostamatta oleva 30,0 miljoonan euron lainaerä nostetaan neljänneksen vuosineljänneksen aikana. Arvio on, että tämän lisäksi vuoden viimeisen neljänneksen aikana on tarpeen nostaa uutta lyhyt- tai pitkäaikaista lainaa. Lainanoton tarpeeseen ja rahoitusinstrumentin valintaan vaikuttavat olennaisesti vuosikatteen ja investointimenojen kehitys sekä rahoitusinstrumenttien hinnoittelu. Hyvinvointialuelain mukaisesti vain investointien rahoitustarpeita voidaan kattaa pitkäaikaisella lainalla valtioneuvoston päättämän lainanottovaltuuden puitteissa. Muut rahoitustarpeet katetaan lyhytaikaisella lainalla eli hyvinvointialuetodistuksilla tai rahalaitosten luottolimiitillä.

Hyvinvointialueen ottolainojen yhteismäärä kolmannen vuosineljänneksen lopussa oli 849,0 miljoonaa euroa. Keskikorko oli 2,34 prosenttia ja suojausaste eli pitkäaikaisen korkositoumuksen osuus lainasalkusta oli 46,1 prosenttia.

Investointimenojen tammi-syyskuun 2024 toteuma oli 94,7 miljoonaa euroa, kun muutetussa talousarviossa koko vuoden 2024 investointimenot ovat 240,5 miljoonaa euroa. Toteumasta 71,5 miljoonaa euroa liittyy uuden sairaalan A-, B-, C-, ja F-talon rakentamiseen infrajärjestelmiseen. Muita toteumaltaan yli miljoonan euron kokonaisuuksia ovat sairaalaan sijoittuva potilasvalvontajärjestelmä (6,0 miljoonaa euroa), ruiskupumput ja infuusioautomaatit (1,4 miljoonaa euroa) ja lääkkeiden automatisoitu varastohallinta (1,2 miljoonaa euroa). Lisäksi uuden sairaalan ensikalustukseen liittyvien pienkalustohankintojen yhteenlaskettu tammi-syyskuun toteuma on 2,2 miljoonaa euroa.

Ennuste koko vuoden 2024 investointimenojen toteumasta on 168,7 miljoonaa euroa. Muutetun talousarvion ja ennusteen erotus on 71,8 miljoonaa euroa. Tästä 21,0 miljoonaa euroa on sellaisia

investointimenoja, joita esitetään siirrettäväksi vuodelle 2025. Euromääräisesti suurimmat alitukset muutettuun talousarvioon nähden ovat rakennusinvestointien ryhmässä, jossa alitukset liittyvät muun muassa uuden sairaalan C-rakennuksen ja vammaispalveluiden vaativan asumisen yksikön toteutusaikataulun tarkentumiseen ja menojen siirtymiseen osittain seuraaville vuosille. Lisäksi ennustetta laskee uuden sairaalan A-rakennuksen budjettialitus sekä kiinteistöjen tilamuutoksiin ja tekniseen peruskorjaukseen liittyvien investointien arvioitua matalampi toteuma. Rakennusinvestointien arvioidaan alittavan muutetun talousarvion yhteensä 42,3 miljoonalla eurolla.

Investointeja koneisiin ja kalustoon esitetään siirrettäväksi seuraavalle vuodelle muun muassa kilpailutusaikataulujen vuoksi. Investointien koneisiin ja kalustoon ennakoitaan alittavan muutetun talousarvion 25,2 miljoonalla eurolla. Investointien aineettomiin hyödykkeisiin ennakoitaan alittavan muutetun talousarvion 3,8 miljoonalla eurolla ja maa-alueiden osalta ennakoitu alitus on 0,5 miljoonaa euroa. Investointien ennustettu budjettialitus vaikuttaa laskevasti odotettuun pitkäaikaisen lainojen lisäykseen sekä korkokuluihin ja poistoihin, mikä huomioitu hyvinvointialueen tulostenusteessa.

Toimialue	TA 2024 alkuperäinen	TA 2024 muutettu	Ennuste	Toteuma 1-9/2024 (€)	Toteuma 1-9/2024 (%)	Poikkeama
Hyvinvointialueen johtaminen	0	0	2 000 000	0	0,0 %	0
Konsernipalvelut	212 239 000	197 259 000	141 057 000	84 837 130	43,0 %	112 421 870
Järjestämistoiminto	260 000	260 000	30 000	-3 708	-1,4 %	263 708
Pelastustoimi	9 615 000	3 485 000	3 485 000	2 485 514	71,3 %	999 486
Sosiaali- ja terveystoiminta yhteensä	45 283 606	39 542 446	22 176 726	7 360 024	33,2 %	32 182 422
Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria	220 000	220 000	201 000	58 501	26,6 %	161 499
Terveystoiminta ja sairaanhoidon palvelut	2 104 000	1 506 000	521 000	200 440	13,3 %	1 305 560
Ikäihmisten palvelut	1 280 000	585 000	264 600	22 978	3,9 %	562 022
Vammaispalvelut	975 000	975 000	975 000	0	0,0 %	975 000
OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito	34 992 731	31 799 931	16 820 941	4 938 606	15,5 %	26 861 325
Sairaanhoidolliset palvelut	5 005 875	3 846 515	2 915 875	2 094 489	54,5 %	1 752 026
Kuntoutuspalvelut	706 000	610 000	478 310	45 010	7,4 %	564 990
Kaikki toimialueet yhteensä	267 397 606	240 546 446	168 748 726	94 678 959	39,4 %	145 867 487

Taulukko 14: Investointimenojen toteuma 1–9/2024 toimialueittain ja ennuste. Osakkeiden ja osuuksien hankintaan varattua määrärahaa esitetään siirrettäväksi konsernipalveluista hyvinvointialueen johtamisen toimialueelle talousarviomuutoksen yhteydessä.

	TA 2024 alkuperäinen	TA 2024 muutettu	Toteuma 1-9/2024 (€)	Toteuma 1-9/2024 (%)	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	-15 839 646	-54 954 357	4 592 423	-8,4 %	59 546 780
Vuosikate	-15 839 646	-54 454 299	5 206 028	-9,6 %	59 660 327
Satunnaiset erät	0	0	0	0,0 %	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	-500 058	-613 606	122,7 %	-113 547
Investointien rahavirta	-267 202 606	-239 640 072	-93 669 893	39,1 %	145 970 179
Investointimenot	-267 397 606	-240 546 446	-94 678 959	39,4 %	145 867 487
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0	0,0 %	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	195 000	906 374	1 009 066	111,3 %	102 693
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-283 042 252	-294 594 430	-89 077 471	30,2 %	205 516 959
Rahoituksen rahavirta					0
Antolainauksen muutokset	1 669 048	1 694 276	33 333	2,0 %	-1 660 943
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0,0 %	0
Antolainasaamisten vähennys	1 669 048	1 694 276	33 333	2,0 %	-1 660 943
Lainakannan muutokset	282 848 606	293 950 607	70 850 873	24,1 %	-223 099 734
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	267 397 606	238 000 000	100 000 000	42,0 %	-138 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-49 549 000	-48 049 393	-29 149 127	60,7 %	18 900 266
Lyhytaikaisten lainojen muutos	65 000 000	104 000 000	0	0,0 %	-104 000 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0,0 %	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	103 813 008	0,0 %	103 813 008
Rahoituksen rahavirta yhteensä	284 517 654	295 644 883	174 697 214	59,1 %	-120 947 669
Rahavarojen muutos	1 475 402	1 050 453	85 619 743	8150,7 %	84 569 290

Taulukko 15: Rahoituslaskelma 1-9/2024. Lomapalkkavelka on otettu huomioon tasaisesti laskettuna osuutena koko vuoden arvioidusta muutoksesta.

5 Katsaus toimialueiden toimintaan ja talouteen

5.1 Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut

Pohteen sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut tuotetaan seitsemällä toimialueella: perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria, terveyden- ja sairaanhoidon palvelut, ikäihmisten palvelut, vammaispalvelut, OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito, sairaanhoidolliset palvelut ja kuntoutus.

5.1.1 Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria

Keskeiset nostot

- Oma tuotantoa kotiin annettavissa palveluissa on vahvistettu
- Laitos- ja asumispalveluissa ostopalveluiden käyttöä ei ole kyetty vähentämään suunnitellusti
- Asiakaspalveluiden ostojen kustannuskehitys on maltillisempaa kuin alkuvuonna
- Digitaalisia palveluita on kehitetty erityisesti lasten, nuorten ja perheiden perustason palveluiden saatavuuden näkökulmasta

Tavoitteiden eteneminen ja muut keskeiset nostot

Vuonna 2024 perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatrian toimialueella keskitytään tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisesti oman tuotannon vahvistamiseen ja kehittämiseen sekä ostopalveluiden vähentämiseen. Matalan kynnyksen palvelut ja monialaisten palveluiden kehittäminen ovat toiminnan keskiössä ja etenevät suunnitelmien mukaisesti. Toimialueen toimintakate ylittää käyttösuunnitelman 3,5 miljoonalla eurolla. Ylitykseen vaikuttaa loppuvuosipainotteisesti kertyvät toimintatuotot ja toimintakulujen ylitys käyttösuunnitelmasta 0,4 miljoonalla eurolla.

Neuvola ja opiskeluhoito

Äitiys- ja lastenneuvolapalveluiden terveystarkastukset toteutuvat suunnitelmallisesti ja asetuksen mukaisesti terveydenhoitajien tarkastusten osalta. Peruskouluikäisten kouluterveydenhuollon laajat terveydenhoitajan tarkastukset ovat toteutuneet pääasiassa asetuksen mukaisesti. Lääkärintarkastusten toteumassa sekä määräraikaistarkastusten toteumassa ja toteutustavoissa on alueellisia eroja. Toimintatapojen ja ajanvarauskäytänteiden yhdenmukaistaminen on käynnistetty Pohteen laajuisesti.

Äitiys- ja lastenneuvoloissa sekä opiskeluhoitoloissa on otettu käyttöön digitaalisia palveluita esimerkiksi viestikanava OmaPohteen kautta. Tarkastusten sisältöä on yhdenmukaistettu valtakunnallisten ohjeiden ja suositusten mukaan huomioiden palvelun asiakaskohtainen yksilöllisyys. Äitiys- ja lastenneuvolapalveluun sekä opiskeluhoitoon liittyviä hoitopolkuja ja digitaalisia palveluita on kehitetty ja yhdenmukaistettu. Sikiödiagnostiikka on keskitetty Sikiötutkimusyksikköön palvelun laadun ja osaamisen turvaamiseksi.

Opiskeluhoitoloissa koulupsykologien rekrytoinnissa on ollut pitkään jatkuneita haasteita. Lakisääteinen mitoitus ei pääasiassa toteudu koulupsykologien osalta. Useita vakansseja on edelleen täyttämättä. Koulupsykologin tutkimukseen ohjautumisen perusteita on yhdenmukaistettu alkuvuonna

2024. Tutkimukseen jonottavia lapsia ja nuoria on paljon ja jonotusajat ovat pitkiä. Ostopalveluita ei ole hankittu maaliskuun 2024 jälkeen, minkä jälkeen jonotusajat ovat edelleen pidentyneet.

Lakisääteinen mitoitus koulukuraattorien osalta toteutuu suurimmalla osalla alueita. Koulukuraattorien saatavuus on ollut hyvä.

Lasten, nuorten ja perheiden sosiaalipalvelut

Lapsiperheiden palvelutehtävän asiakasmäärä Oulussa on laskenut 18,4 prosenttia vuodesta 2023 (2023: 4073; 2024: 3325). Koko Pohteen alueen asiakasmäärää ei voida luotettavasti raportoida. Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa on edelleen alueellisia ja yksikkökohtaisia eroja palvelurakenteessa, toimintatavoissa ja vastuuyksikkörakenteissa. Asiakasohjausryhmät tuottavat tietoa järjestämistavan valintaan ja yhdenvertaisuuden varmistamiseen.

Omalla toiminnalla on pystytty aiempaa paremmin vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin tukihenkilötoiminnan ja perhetyön osalta osassa Pohteen alueita. Suunnitelmallisuuteen, seurantaan ja palvelun tehostamiseen on panostettu, ja asiakaskohtaisten tavoitteiden saavuttamista tarkastellaan systemaattisesti määräajoin.

Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa on ollut yhtenäiset palvelukuvaukset, myöntämisperusteet ja toimintaohjeet kotipalvelulle ja syyskuusta 2024 lähtien tukiperhetoiminnalle. Uusien tukiperheiden rekrytointi on käynnistynyt Pohteen oman toiminnan vahvistamiseksi.

Lastensuojelu ja perheoikeudelliset palvelut

Lastensuojelulain mukaan yhdellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä saa olla enintään 30 lasta asiakkaanaan. Lastensuojelun eteläisellä vastuualueella keskimääräinen asiakasmäärä työntekijää kohden on 29,4. Pohjoisella vastuualueella yhdellä sosiaalityöntekijällä on vastuullaan keskimäärin 30,6 lasta. Lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvanut 2,6 prosenttia Oulussa vuoden 2023 vastaavaan ajankohtaan verrattuna (1–9/2023: 8 285; 1–9/2024: 8 498). Lastensuojeluilmoitusten määriä ei voida luotettavasti kerätä koko Pohteen osalta.

Lastensuojelun osalta tavoitteeksi on järjestämissuunnitelmassa asetettu 10 prosentin vähennys vuoteen 2025 mennessä lastensuojelun asiakkuuksissa. Lastensuojelun asiakasmäärä on Oulussa laskenut vuoden 2023 vastaavasta ajasta 7,2 prosenttia (1–9/2023: 2 627; 1–9/2024: 2 438). Kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä Oulussa on myös laskenut vuodesta 2023, jolloin sijoitettuja lapsia oli syyskuussa 691. Syyskuussa 2024 vastaava lasten määrä oli 675. Myös Oulussa tehtyjen sijoituspäätösten määrä on laskenut vuoden 2023 syyskuusta 446 päätöksestä 388 päätökseen (-24,2 %).

Pohde	9/2024	3/2024	Muutos
Huostaanotetut	863	856	+0,8 %

Taulukko 16: Huostassa olevat lapset, Pohde.

Lastensuojelussa on aloittanut toimintansa intensiivisen tuen tiimi ja monialainen osaamisen tuen kehittämishanke on käynnistynyt tukemaan lastensuojelussa tehtävää työtä. Oman laitoshoitoyksikön, Helmen, aukeaminen on viivästynyt ja yksikkö avautuu tammikuussa 2025. Nuorisopsykiatrin konsultaatio lastensuojelun toiminnan tueksi on käynnistynyt syyskuussa 2024.

Aikuisten sosiaalipalvelut

Työkäisten sosiaalipalveluissa asiakasmäärä on Oulun alueella laskenut 3,4 prosenttia vuoden 2023 vastaavasta ajasta (1–9/2023: 4 876; 1–9/2024: 4 712). Kuntouttavassa työtoiminnassa asiakasmäärä on kasvanut 11,8 prosenttia (1–9/2023: 763; 1–9/2024: 853). Ilmoituksia sosiaalihuollon tarpeesta on tehty 18 prosenttia enemmän (1–9/2023: 1 858; 1–9/2024: 2 193). Yleisimmät syyt ilmoituksille sekä vuonna 2023 ja 2024 olivat mielenterveysongelmat, haasteet arjenhallinnassa sekä toimintakyvyn aleneminen. Aikuisten sosiaali- ja päihdepalveluissa on yhä alueellisia ja yksikökohtaisia eroja palvelurakenteessa ja toimintatavoissa. Asiakasohjausryhmissä käsitellään järjestämistavan valinta ja varmistetaan yhdenvertaisuus.

Avopäihdepalvelujen saatavuudessa on merkittäviä alueellisia eroja, ja palvelun aloitusajat vaihtelevat viiveettömästi usean kuukauden odotusaikaan. Korvaushoidossa olevien asiakkaiden määrä on kasvussa.

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien tuetussa asumisessa omaa tuotantoa on vahvistettu, mikä on keventänyt palvelurakennetta ja vähentänyt asiakasmääriä. Erityistä huomiota on kiinnitetty palvelutarpeen arviointeihin ja asiakkaiden sijoittamiseen tarpeenmukaiseen palveluun.

Pohde	Tuettu asuminen	Yhteisöllinen asuminen	Ympäri vuorokautinen asuminen
9/2024	789	324	255
3/2024	821	349	289
Muutos	-4,1 %	-7,7 %	-13,3 %

Taulukko 17: Mielenterveys- ja päihdeasumispalveluiden asiakasmäärä, Pohde.

OYS psykiatria

Lääkäreiden ja hoitohenkilökunnan sijaisten saatavuudessa on haasteita. Myös perusterveydenhuollossa ja alueellisissa erikoissairaanhoidon palveluissa on henkilöstön saatavuudessa haasteita erityisesti lääkäreiden, psykologien ja toimintaterapeuttien osalta.

Alueelliset palvelut

Alueellisten palveluiden perusterveydenhuollon asiakasmäärät ovat pysyneet vuoden 2023 tasolla. Hoitopääsyn tilanne vaihtelee alueittain. Osassa alueita ei ole jonoja lainkaan, mutta Oulun mielenterveyspalveluissa hoitotakuuajat ylittyvät. Ostolääkäreitä joudutaan hyödyntämään, mutta asiakaspalvelujen ostot ovat pysyneet budjetissa.

ADHD-tutkimusten jonoja on purettu laajentamalla tutkimuspolkua Oulussa. Alle 23-vuotiaat erikoissairaanhoidon jonossa olleet on siirretty tänne ja diagnostiikkavaihetta tehostetaan ylimääräisellä lääkäri työvoimalla marraskuussa 2024.

Digitaalisen sote-keskuksen mielenterveyspalveluilla pyritään vastaamaan lieviin mielenterveys- ja riippuvuushaasteisiin. Ajalla 1–9/2024 digitaalisen sote-keskuksen asiakkailta tilastoituja mielenterveyspalveluiden chat-keskusteluja oli 1581 kappaletta. Alle 18-vuotiaiden palveluiden käyttö on jäänyt edelleen vähäiseksi.

Psykoosit ja nuorisopsykiatria, mielialahäiriöt ja akuuttipsykiatria, lastenpsykiatria

Näiden osaamiskeskusten läheteissä on nähtävissä kokonaislaskua (-7 %) sekä merkittävää laskua (-34 %) nuorisopsykiatrian erikoisalalla viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Psykiatrian asiakasmäärät ovat kokonaisuutena nousseet 6,6 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden (1–9/2023: 6 406; 1–9/2024: 6 830).

Lastenpsykiatrian poliklinikka on muuttanut uuden sairaalan A-talon 5.kerrokseen elo-syyskuun vaihteessa 2024. Lastenpsykiatrian toimintojen tilasijoittumisen hankesuunnittelutyöryhmä on laatinut selvityksen muiden lastenpsykiatrian yksiköiden sijoittumisesta ja tarvittavasta remontoinnista ja uudisrakentamisesta.

Järjestämissuunnitelman tavoitteet OYS psykiatrialle ovat edistyneet.

Tavoite	Mittari ja mittarin tavoitetaso	Mittarin toteuma
Mielenterveys- ja päihdeasiakkaat saavat monialaiset palvelut ja vaikuttavan hoidon varhaisessa vaiheessa, oikea-aikaisesti ja tarpeen mukaisesti.	Psykiatrian avohoitokäynnit ja asiakkaat (kasvavat)	Asiakasmäärä on kasvanut 6,62 % ja käyntien määrä 19,7 %.
		Asiakkaat: 1–9/2024: 6 830, 1–9/2023: 6 406.
		Käynnit: 1–9/2024: 44 746, 1–9/2023: 37 371.
Psykiatristen asiakkaiden kotona asumista tuetaan ja osastohoitoa keskitetään tukemaan vaativaa kuntoutusta.	Psykiatrian osastohoito, asiakasmäärä, hoitajaksot ja hoitopäivät (vähenevät)	Asiakasmäärä on vähentynyt 3,6 %, hoitajaksot 6,5 % ja hoitopäivien määrä 5,3 %.
		Asiakkaat: 1–9/2024: 1 379, 1–6/2023: 1 430
		Hoitajaksot: 1–9/2024: 1 817, 1–9/2023: 1 944 Hoitopäivät: 1–9/2024: 37 824, 1–9/2023: 39 918
Lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa mielenterveys- ja päihdepalvelut oikea-aikaisesti ja ennaltaehkäisevästi.	Lastenpsykiatrian avohoito, asiakkaat ja käynnit (kasvavat)	Asiakasmäärä on kasvanut 5,2 % ja käyntien määrä 9,3 %.
		Asiakkaat: 1–9/2024: 1 877, 1–9/2023: 1 784
		Käynnit: 1–9/2024: 10 970, 1–9/2023: 10 036
	Nuorisopsykiatrian avohoito; asiakkaat ja käynnit (kasvavat)	Asiakasmäärä on kasvanut 23,7 % ja käyntien määrä 66,3 %.
		Asiakkaat: 1–9/2024: 1 751, 1–9/2023: 1 416
		Käynnit: 1–9/2024: 12 216, 1–/2023: 7 346
	Lastenpsykiatria, osastohoito, asiakkaat ja hoitopäivät (vähenevät)	Asiakasmäärä on vähentynyt 4,4 %, hoitajaksot pysyneet samana ja hoitopäivät lisääntyneet 1,7 %.
		Asiakkaat: 1–9/2024: 110, 1–9/2023: 115
		Hoitajaksot: 1–9/2024: 122, 1–9/2023: 122 Hoitopäivät: 1–9/2024: 3 889, 1–9/2023: 3823
	Nuorisopsykiatria, osastohoito, asiakkaat ja hoitopäivät (vähenevät)	Asiakasmäärä on vähentynyt 10,8 %, hoitajaksot 18,5 % ja hoitopäivien määrä 4,7 %.
		Asiakkaat: 1–9/2024: 470, 1–9/2023: 527
		Hoitajaksot: 1–9/2024: 515, 1–9/2023: 632 Hoitopäivät: 1–9/2024: 21 099, 1–9/2023: 22 142

Taulukko 18: Järjestämissuunnitelman tavoitteet ja mittarit.

Hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen

Sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukainen alle 18-vuotiaiden lasten ja nuorten palvelutarpeen arviointien toteutumisen kattavuus määräajassa oli Oulussa 87,3 prosenttia. Koko Pohteen osalta osuutta ei voida luotettavasti raportoida.

Alle 23-vuotiaiden lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin psykiatrisessa erikoisairaanhoidossa yli 6 viikkoa hoidon tarpeen arviointia odottaneiden osuus oli 29,4 prosenttia (5) hoidon tarpeen arviointia odottavista (17). Yli 90 vuorokautta hoitoa odottaneiden osuus 63,8 prosenttia (321) hoitoa odottaneista (503).

Henkilöstösuunnitelman toteutuminen

Toimialueen henkilöstömäärässä on tapahtunut kasvua 1,4 prosenttia edellisvuoteen verrattuna (39 henkilöä). Terveys- ja sosiaalitoimien työntekijöitä siirtyi toimialueelle kuluvan vuoden alussa ja henkilöstöä on saatu rekrytoitua avoimiin vakansseihin. Omaa tuotantoa on saatu vahvistettua erityisesti lastensuojelun ja mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin annettavissa palveluissa. Määräaikaisten työ- ja virkasuhteisten osuus on laskenut hieman edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Palkallinen työpanos on noussut hieman verrattuna vastaavaan ajankohtaan vuotta aikaisemmin. Palkallinen työpanos kasvaa jonkin verran lomakuukausina, jolloin erityisesti ympärivuorokautisiin yksiköihin tarvitaan sijaisia. Saatavuusvaikeuksia on ollut erityisesti sosiaalityöntekijöiden, psykologien ja erikoislääkäreiden rekrytoinnissa.

Sairauspoissaoloprosentti oli hieman korkeampi edellisvuoteen verrattuna. Toiminnanmuutokset ja henkilöstövajaus ovat kuormittaneet työntekijöitä, ja toimitiloja, joissa on sisäilmaoirehdintaa, on paljon.

Tammi-syyskuussa 2024 palvelussuhteessa olleista henkilöistä 1 097 henkilöllä ei ollut lainkaan terveystieteellisiä poissaoloja, mikä on vähemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2023 (1-9/2023 1 290 henkilöä). Sairausajan palkkakustannukset ovat kuitenkin nousseet yleisen kustannusten kasvun vuoksi.

Lähtövaihtuvuus on tammi-syyskuun 2024 aikana laskenut edellisvuoteen verrattuna.

Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS psykiatria, henkilöstötunnuslukuja						
Henkilöstömäärä			Määräaikaisten osuus, %		Lähtövaihtuvuus, %	
30.9.2023	30.9.2024	Muutos, %	30.9.2023	30.9.2024	1-9/2023	1-9/2024
2 722	2 761	1,4 %	20,0 %	18,9 %	6,4 %	4,0 %
Palkallinen työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %	KS 2024 muutettu	1-9/2024 Tot. %/KS24
2 416,7	2 421,7	2 456,6	34,9	1,4 %	2 584,6	95,0 %
Toteutunut työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %		
1 967,8	1 937,9	1 938,8	0,9	0,0 %		
Sairauspoissaolo%			Henkilöt ilman sairauspoissaoloja	Sairausajan palkkakustannus		
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	1-9/2024	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, %
5,1 %	4,9 %	5,2 %	1 097	3 243 394	3 622 566	11,7 %

Taulukko 19: Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria, henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja (tilasto 14.10.2024 People Analytics).

Talouden toteuma

Käyttösuunnitelmaa on muutettu vuodelle 2024 pohjautuen kesäkuussa julkaistuun ennusteeseen. Käyttösuunnitelmassa alittuvat toimintatuottojen osalta erät, joissa toteuma on loppuvuosi painotteinen. Kesken vuotta muuttunut kirjaustapa vaikuttaa myös siihen, että myyntituottojen sekä tuet ja avustukset tiliryhmien välille syntyy eroja verrattuna käyttösuunnitelmaan. Maksutuotot kertyvät viiveellä toteumaan, sillä asiakaslaskutus on osittain viivästynyt. Syyskuun ennusteessa on kuitenkin huomioitu toimintatuottojen toteutuvan lähes muutetun käyttösuunnitelman mukaisesti ja vastaavan suuruisena viime vuoden tilinpäätöstietoon verrattuna.

Henkilöstökulut ovat toteutuneet ennakoitua matalampana. Toimialueella henkilöstökulut alittuvat käyttösuunnitelmaan nähden henkilöstön saatavuuden haasteiden vuoksi. Oman lastensuojeluyksikön toiminnan käynnistyminen viivästyy tammikuulle 2025, jonka vuoksi tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteet eivät toteudu suunnitellun mukaisesti. Tilojen saamisen haastavuus jarruttaa edelleen oman tuotannon vahvistamista toimialueella. Oma tuotantoa on vahvistettu mielenterveys- ja päihdekuntoutujien sekä lastensuojelun kotiin annettavissa palveluissa, mutta tavoite asumispalveluiden ostojen vähentämisestä vuodelle 2024 ei tule toteutumaan täysimääräisenä. Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien omien vuokra-asuntojen haastava saatavuus viivästyttää tavoitteen toteutumista. Mielenterveys- ja päihdeasumispalveluissa asiakasmäärät ovat laskeneet, mutta kustannukset ovat pysyneet samalla tasolla pääosin hinnankorotusten vuoksi.

Tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteiden viivästyminen vaikuttaa kasvaviin asiakaspalvelujen ostojen kustannuksiin. Kustannusnousua selittävät myös palveluntuottajien hinnankorotukset ja asiakkaiden palvelutarpeen kasvu.

Asiakaspalveluiden ostojen kustannuksiin liittyy ylitysriski loppuvuodelle. Asiakaspalvelujen ostojen kustannustoteuma on viime kuukausien osalta lähtenyt taittumaan alkuvuoteen verrattuna. Ylitystä kuitenkin ennakoidaan tulevan lastensuojelun sijaishuollon asiakaspalvelujen ostoissa sekä

mielenterveys- ja päihdeasumisen asiakaspalvelujen ostoissa. Lastensuojelussa asiakkaat tarvitsevat yhä vaativampia palveluita ja tämä nostaa kustannuksia. Lastensuojelun laitoshoidon ostojen ennustettavuus on haastavaa, sillä kiireellisiä sijoituksia ei voida ennakoida.

OYS-psykiatrialla asiakaspalvelujen ostot ovat kasvaneet merkittävästi valtion laitoksilta viime vuoteen verrattuna, syyskuun toteumassa ostot ovat 44 % suuremmat kustannukset edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kustannusnousuun vaikuttaa potilasmäärän kasvu edelliseen vuoteen verrattuna. OYS-psykiatrian kustannuksissa on myös ostoja muilta hyvinvointialueilta. Näihin kustannuseriin toimialueella ei ole mahdollisuutta itse vaikuttaa.

Syyskuun ennusteella arvioidaan, että toimialueen toimintakate tulee ylittymään. Syy ylitykseen ovat asiakaspalvelujen ostojen kustannusten kasvu.

Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS psykiatria (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1-9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALI-TUS (-)	TOT % KS 1-9/2024	TP 2023	TA 2024 alkuperäinen	TOT-% TA24 muutettu
TOIMINTATUOTOT	20 984	15 738	12 598	-3 140	80,1 %	20 824	17 069	60,0 %
Myyntituotot	8 521	6 390	5 809	-582	90,9 %	9 736	6 939	68,2 %
Maksutuotot	7 488	5 616	4 161	-1 455	74,1 %	7 495	5 016	55,6 %
Tuet ja avustukset	4 264	3 198	2 231	-967	69,8 %	2 860	4 692	52,3 %
Muut toimintatuotot	712	534	398	-136	74,6 %	733	423	55,9 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	1	1	100,0 %	0	0	100,0 %
TOIMINTAKULUT	-323 460	-242 309	-242 713	404	100,2 %	-319 179	-300 143	75,0 %
Henkilöstökulut	-148 093	-110 784	-109 822	-962	99,1 %	-142 081	-153 939	74,2 %
Palvelujen ostot yhteensä	-163 821	-122 866	-124 746	1 880	101,5 %	-165 691	-136 131	76,1 %
Asiakaspalvelujen ostot	-144 693	-108 520	-110 921	2 401	102,2 %	-145 421	-119 318	76,7 %
Muiden palvelujen ostot	-19 128	-14 346	-13 825	-521	96,4 %	-20 270	-16 813	72,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 233	-3 925	-3 816	-108	97,2 %	-5 152	-4 156	72,9 %
Avustukset	-5 069	-3 802	-3 672	-130	96,6 %	-5 536	-5 025	72,4 %
Muut toimintakulut	-1 243	-932	-656	-276	70,4 %	-719	-891	52,8 %
TOIMINTAKATE	-302 476	-226 571	-230 113	3 542	101,6 %	-298 355	-283 073	76,1 %

Taulukko 20: Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria, talouden toteuma. Sitova taso kursivoituna.

5.1.2 Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut

Keskeiset nostot

- Järjestämissuunnitelman tarkentaminen tarpeenmukaisten sote-keskusten palveluverkoston osalta aloitettiin ja asiaa käsiteltiin aluehallituksen, aluevaltuuston ja tulevaisuuslautakunnan kokouksissa.
- Akuuttiosastojen laskennallisessa paikkamäärässä päästiin tavoitteen mukaiseen 237 paikkaan. Toimialueen tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman tavoitteiden ennustetaan toteutuvan pääosin.
- Digi-sotokeskusten laajentumissuunnitelma eteni. Seuraavat käyttöönotot ovat marraskuussa.

- Kesän jälkeen kysyntä ja hoitojonot kasvoivat lähes kaikissa yksiköissä sekä avosairaanhoidon lääkärin että suun terveydenhuollon hammaslääkärin kiireettömillä vastaanotoilla.
- Toimialueella valmisteltiin uutta organisaatiomallia, joka otetaan käyttöön lokakuun alussa.
- Toimialueen toimintakatteen ennakoitaan toteutuvan lähes muutetun talousarvion mukaisena.

Tavoitteiden eteneminen ja muut keskeiset nostot

Terveyden ja sairaanhoidon palvelujen tarkoituksena on turvata perustason terveystalouden kaiken ikäisille hyvinvointialueen asukkaille. Päämääränä on vahvistaa perusterveydenhuoltoa, hoidon jatkuvuutta ja parantaa hoitoon pääsyä. Vuodelle 2024 keskeisinä tavoitteina ovat tarpeenmukaisten sosiaali- ja terveyskeskusten palveluverkoston toimeenpanon eteneminen, digitaalisen sosiaali- ja terveyskeskuksen laajentaminen nopeutetusti ja akuuttiosastojen palvelurakenteen tarkastelu sekä ostopalveluiden osittainen siirtäminen omaksi toiminnaksi.

Kesän jälkeen terveyden ja sairaanhoidon palveluissa valmisteltiin uutta organisaatiomallia, joka otetaan käyttöön lokakuun alussa. Uudessa organisaatiomallissa alueellisuus poistuu ja palveluita pystytään tarkastelemaan paremmin kokonaisuutena ja kiinnittämään huomiota alueellisiin tarpeisiin. Tammi-syyskuussa terveyden ja sairaanhoidon palveluihin asiakaspalautteita annettiin 6 491 kappaletta Roidun kautta. Kumulatiivinen NPS oli 46. Syyskuussa annettujen palautteiden keskiarvo oli 7,40.

Vastaanottopalvelut ja infektioiden torjunta

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman sekä järjestämissuunnitelman keskeisinä tavoitteina on tarpeenmukaisten sosiaali- ja terveyskeskusten palveluverkoston ja palveluvalikoiman toimeenpanon eteneminen. Kesän jälkeen aloitettiin sosiaali- ja terveyskeskusten palveluverkoston uudelleen tarkastelu, sillä nykyinen palveluverkosto ei ole seurannut väestömäärän ja -rakenteen alueellista kehitystä. Palveluverkosto edellyttää tiivistämistä väestökeskittymien vuoksi. Myös henkilöstön saatavuuden ja sijoittumisen muutokset on huomioitava, sillä saatavuushaasteet näkyvät erityisesti väestökeskittymien ulkopuolella. Palveluverkoston uudelleensuunnittelulla tähdätään myös tehokkaan tilojen käyttöön ja huomioidaan erityisesti kiinteistöjen kunto. Suunniteltaessa sosiaali- ja terveyskeskusten palveluja väestökeskittymien ympärille huomioidaan väestön määrä ja palvelutarve, väestöennuste, rakennusten kunto ja toiminnan tehokkuus sekä etäisyydet, julkinen liikenne ja henkilöstön saatavuus. Syyskuussa asiaa käsiteltiin aluehallituksen, aluevaltuuston ja tulevaisuuslautakunnan kokouksissa. Henkilöstöressurssien tarkentamista jatkettiin palveluiden turvaamiseksi koko hyvinvointialueella. Tämä lisäsi ajoittain henkilöstön kuormittumista, sillä toiminnalliset muutokset eivät ole tapahtuneet samaan tahtiin.

Raahessa järjestettävä kiireellinen hoito kello 8–22 välillä, vuoden jokaisena päivänä, siirtyy terveyden ja sairaanhoidon palveluihin 1.1.2025 alkaen. Tähän liittyen aloitettiin toiminnan suunnittelu ja lääkärin kilpailutus. Hoidon ja palvelujen jatkuvuutta edistettiin omalääkäri/omahoitaja -toimintamallilla ja sote-integraatiolla avosairaanhoidon vastaanotoilla Pop-Digi Hoitotakuu -hankkeen avulla. Omalääkäri/omahoitaja -toimintamalli laajeni alueella niin, että se on käytössä 15

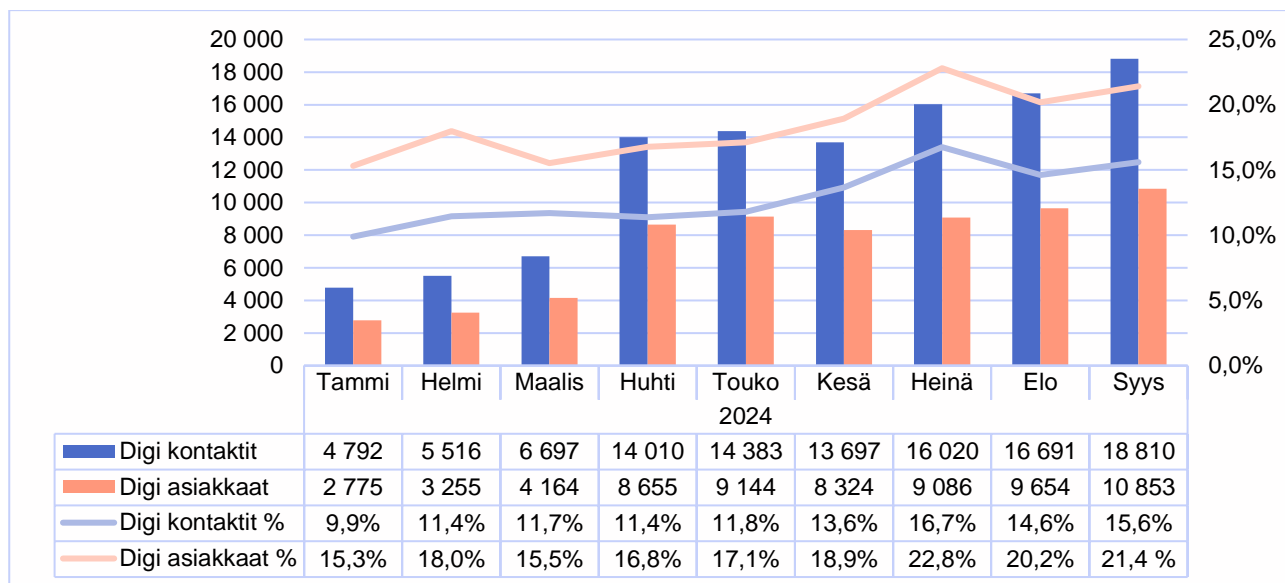
toimintayksikössä (69 prosentille Pohteen väestöstä) ja lopuissakin yksiköissä paljon palveluja tarvitseville asiakkaille on nimetty omalääkärit/omahoitajat. Asiakkaiden hoidon ja palvelujen yhteensovittamisen kehittämistä jatkettiin mielenterveys- ja päihdepalveluiden kanssa. Kiireettömällä lääkärin vastaanotolla hoidon jatkuvuutta mittaava COC-indeksi 24 kuukauden seuranta-ajalla oli 0,22 syyskuussa, kun parhaimmillaan se oli 0,25 huhtikuussa. Kiireettömällä sairaanhoitajan vastaanotolla painotetussa COC-indeksissä ei juurikaan tapahtunut muutosta tammi-syyskuun aikana, kun se vaihteli 0,13–0,14 välillä.

Kesäajan supistettu toiminta näkyi hoitojonojen kasvuna lähes kaikilla avosairaanhoidon vastaanotoilla. Lisäksi puhelinpalvelu ruuhkautui vastaanotoilla useissa toimipisteissä yksittäisinä päivinä etenkin syyskuussa. Puhelinpalvelun ja vastaanottoaikojen saatavuuden parantamiseksi useiden infopisteiden toimintaan tehtiin muutoksia rajoittamalla aukioloaikoja tai lopettamalla toiminta. Lisäksi Oulunsalon päiväaikainen kiireellinen hoito keskitettiin Kaakkurin sote-keskukseen. Oulun eteläisen alueen lääkärivaje näkyi myös digitaalisen sote-keskuksen toiminnassa, sillä konsultaatit ja etävastaanotot kasvoivat merkittävästi. Lääkäriresurssien saatavuuden parantamiseksi rekrytointiin panostettiin palkkausjärjestelmän uudistuksen suunnittelulla, koulutuksella ja ohjauksella, rekrytointikampanjoilla, aluekierroksilla sekä organisaation uudistuksella. Lisäksi Oulun eteläisen alueen työvoimanvuokraussopimuksia tarkasteltiin. Tavoitteena on vähentää niiden käyttöä vuoden loppuun mennessä sekä yhtenäistää rekrytointipalveluja.

Laboratoriopalveluihin suunnitellut säästötoimenpiteet käynnistyivät kesäkuussa ja hybridilaboratorionäytteenotto päästiin aloittamaan NordLabin koulutusten ja perehdytysten turvin kahdeksassa toimipisteessä kesän jälkeen. Kuitenkin toiminnan käynnistyminen aiheutti haasteita koskien erityisesti näytteiden käsittelyä. Infektioiden torjunta ruuhkautui ajoittain, kun alueella esiintyi etenkin hinkuyskäepidemiaa ja tartuntojen jäljitys vei aikaa. Korona- ja influenssarokotuksien suunnittelua tehtiin elokuussa ja koronarokotukset käynnistyivät syyskuussa. Tämä vaikutti vastaanoton toimintaan vähentäen kiireettömiä sairaanhoitajan vastaanottoaikoja ja kasvattaen hoitojonoja. Poissaolot, resurssien ja työtehtävien muutokset, yhteydenottojen kasvu, rokotusten järjestäminen ja lääkärivaje aiheuttivat sairaanhoitajien kuormittumista.

Digitaalinen sote-keskus

Digitaalinen sote-keskus toimii 15 kunnan alueella. Vaiheittainen laajentumissuunnitelma eteni. Syksyn aikana valmisteltiin Kalajoen ja Merijärven käyttöönottoa marraskuun alkuun sekä Oulunkaaren, Lakeuden ja Koillismaan alueiden osalta vuoden vaihteeseen. Pohteen digitaalinen asiointi lanseerattiin nimellä OmaPohde syyskuussa. Samalla palvelut laajentuivat ikäihmisten, vammais- ja pelastuspalvelujen sekä kuntoutuspalvelujen fysioterapian chatin osalta.

Kuvio 8: Digitaalisen sote-keskuksen avosairanhoidon palvelujen käyttö (Lähde: Tableau).

Digitaalisen sote-keskuksen asiakkaiden ja etäasiointien määrät jatkoivat kasvua kuukausittain. Tammi-syyskuun aikana digitaalisen sote-keskuksen avosairanhoidon palveluissa asioi 48 353 asiakasta ja asiointeja oli 110 616. Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä palveluun, sillä suositteleviksi NPS oli 55 tammi-syyskuun aikana. Digitaalisessa sote-keskuksessa hoidettujen avosairanhoidon asiakaskontaktien suhde kaikkiin sote-keskusten avosairanhoidon asiakaskontakteihin oli 13,3 prosenttia yhdeksän kuukauden aikana (tavoite 20 %). 3,1 prosenttia digitaalisessa sote-keskuksessa asioineista palasi kivijalkavastaanotoille 14 vuorokauden sisällä.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuolto on yksi sosiaali- ja terveystieteiden palveluverkoston suunnittelun osakokonaisuus. Suun terveydenhuollossa jatkettiin liikkuvien hammashoitolojen kehittämistyötä. Toukokuussa aloittaneen Vaalan liikkuvan hammashoitolan lisäksi toinen liikkuva hammasyksikkö otetaan käyttöön Reisjärvellä lokakuussa. Liikkuvilla yksiköillä pyritään tuomaan suun terveydenhuollon palveluja lähemmäksi asukkaiden arkiympäristöä sekä turvaamaan palvelujen saanti ja hoidon jatkuvuus. Nämä tukevat oikea-aikaista hoitoon pääsyä ja madaltavat asukkaiden kynnystä hakeutua palveluihin. Kesän ja syksyn aikana Vaalan yksikön toiminnasta saatiin kokemusta ja etenkin sisäilman laatu, laajat lämpötilojen säätömahdollisuudet sekä uudet laitteet koettiin positiivisina. Tämän vuoden aikana liikkuvia yksiköitä pilotoidaan samoissa kohteissa, mutta vuoden 2025 alusta hammasyksikön liikkumista suunnitellaan toteutettavaksi Pohteen eteläisellä alueella. Jatkossa hammasyksiköiden palveluja monipuolistetaan myös tarjoamalla mahdollisuutta etäkonsultaatioon oikomishoitoon liittyvissä asioissa.

Suun terveydenhuollossa kesäajan supistettu toiminta ja poissaolot näkyivät hoitojonojen kasvuna useassa toimipisteessä. Lisäksi puhelinpalvelu ruuhkautui ja yhteydensaanti heikentyi ajoittain etenkin syyskuussa. Lifecare-potilastietojärjestelmän konsolidointi hidastaa ammattilaisten toimintaa, sillä esimerkiksi potilastietojen auki saaminen kestää aiempaa kauemmin. Kesän jälkeen keskityttiin tarkentamaan henkilöstöresursseja ja selvittämään ja tuomaan näkyväksi hoitojonojen muodostumista koko Pohteen tasolla. Nykytilan arviointi henkilöstöresurssien osalta on menossa ja valmistunee lokakuussa. Kesäkuussa käytiin yhteistoimintaneuvotteluita, jotka koskivat suun terveydenhuollossa alle kymmentä henkilöä. Ne johtivat muutamia henkilöitä koskeviin siirtoihin,

muutosta tehtävään kuten monipaikkatyöskentelyyn erityisesti Kuusamon ja Taivalkosken yksiköiden välillä sekä Rannikon alueella ja Lumijoen yksikön toiminnan siirtäminen osaksi Limingan yksikön toimintaa.

Akuuttiosastot

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa akuuttiosastojen palvelurakenteen tarkastelun tavoitteena on vähentää 266 akuuttiosastopaikasta 29 paikkaa (237 paikkaa), keskittää paikat alueellisesti isompiin yksiköihin ja tarkastella yksityisten akuuttiosastopalvelujen tuottajien roolia sopimuksen päätyttyä. Akuuttiosastojen laskennallisessa paikkamäärässä päästiin tavoitteen mukaiseen 237 paikkaan, kun Kalajoen akuuttiosaston toiminta päättyi 1.8.2024. Akuuttiosastojen toiminnasta tuotettiin omana toimintana 82,3 prosenttia (195 paikkaa). Ulkoistettua toimintaa oli Siikalatvan (15 paikkaa) ja Oulun Rinnekotien (27 paikkaa) akuuttiosastoilla. Keskimääräinen hoitoaika oli 6,1 vuorokautta tavoitteen mukaisesti tammi-syyskuun aikana.

Tammi-syyskuun aikana akuuttiosastojen toteutuneiden hoitopäivien mukainen paikkamäärä oli 227,6. Tämä oli 11,3 prosenttia pienempi kuin laskennallinen paikkamäärä. Kuitenkin akuuttiosastojen käyttöaste (88,7 %) nousi 2,3 prosenttia verrattuna vuoteen 2023 (85,4 %). Haasteita potilaspaikkamäärän toteutumiseksi asettivat runsas infektioiden määrä, henkilöstön poissaolot ja saataavuushaasteet eri puolilla aluetta. Osaavan henkilöstön turvaamiseksi jatketaan suunnittelutyötä osastojen keskittämisestä alueellisesti isompiin yksiköihin. Sekä henkilöstövaje että oman yksikön säilyvyyteen liittyvät epävarmuustekijät aiheuttivat kuormitusta henkilöstössä. Akuuttihoitoketjun kehittäminen jatkui koko Pohteella aloittaneen paikkakoordinaattorin toimintana. Tämä näkyi positiivisena vaikutuksena, sillä potilaiden ohjautuvuus oikeisiin hoitopaikkoihin parani.

Akuuttiosastojen paikkamäärät						
	12/2023	1-9/2024				
	Laskennalliset paikat (kpl)	Laskennalliset paikat (kpl)	Toteutuneet paikat (kpl)	Paikka-muutos (kpl)	Paikka-muutos (%)	Käyttö-aste (%)
Kärsämäki	10,0	9,9	7,6	-2,3	-22,8	77,2
Utajärvi	15,0	15,0	13,5	-1,5	-9,8	90,2
Muhos	21,0	21,2	19,6	-1,7	-7,8	92,2
Kalajoki	20,0	14,7	11,1	-3,6	-24,3	75,7
Oulu Rinnekodit	27,0	26,4	23,5	-3,0	-11,3	88,7
Kempele	23,0	22,2	19,1	-3,1	-14,0	86,0
Pyhäjärvi	25,0	23,4	20,4	-3,1	-13,2	86,8
Nivala	26,0	25,4	25,6	0,1	0,4	100,4
Liminka	26,0	26,0	26,0	0,0	-0,1	99,9
Pudasjärvi	30,0	27,7	23,6	-4,1	-14,7	85,3
Ylivieska	28,0	29,3	25,5	-3,8	-12,9	87,1
Siikalatva	15,0	15,2	12,2	-3,1	-20,1	79,9
Yhteensä	266,0	256,6	227,6	-28,9	-11,3	88,7

Taulukko 21: Akuuttiosastojen laskennalliset ja toteutuneet paikkamäärät (Lähde: Tableau).

Työterveyshuollon oma toiminta

Työterveyshuolto Pohteen toimintaan ei kohdistu hoito- tai palvelutakuita eikä tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisia toimenpiteitä. Toimintaa kehitettiin vakiinnuttamalla käyttöön otettua Terapiat etulinjaan -toimintamallia sekä otettiin käyttöön työkyvyn tukemista monitoroiva lääkärin TYLLI-työkalu. Työterveyshuolto hoiti 9 624 asiakasta ja asiakaskäyntejä oli 9 862 kappaletta tammi-syyskuun aikana. Asiakasmäärä kasvoi 9,3 prosenttia ja käyntien määrä 9,9 prosenttia verrattuna vuoden 2023 vastaavaan ajanjaksoon. Vakituksessa henkilöstössä oli kahden lääkärin (30 %) vaje, jota korvattiin ostolääkärihankinnoilla.

Hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen

Tammi-syyskuun aikana avosairaanhoidon lääkärin vastaanotolla oli yhteensä 251 610 asiakaskäyntiä, joista fyysisiä käyntejä oli 219 194 kappaletta (87,1 %) ja etäasiointeja 32 416 kappaletta (12,9 %). Sairaanhoidajan vastaanotolla asiointeja oli 540 665 kappaletta, joista fyysisiä käyntejä oli 236 683 kappaletta (43,8 %) ja etäasiointeja 303 982 kappaletta (56,2 %).

Sekä lääkärin (4,0 %) että sairaanhoidajan (3,8 %) vastaanottokäyntien määrän kasvu hidastui heinä-syyskuun aikana verrattuna tammi-kesäkuuhun johtuen kesäajan supistetusta toiminnasta lomien vuoksi. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tilastojen mukaan kiireettömälle lääkärin vastaanotolle pääsi 53 prosenttia potilaista (2 033 kpl) 14 vuorokauden sisällä syyskuussa. Tilanne parani yhden prosentin joulukuuhun 2023 verrattuna.

Yli kolme kuukautta hoitoonpääsyä odottaneita potilaita oli 9 prosenttia (327 kpl) syyskuussa. Alhaisen tiedon kattavuuden (22 %) vuoksi hoitoonpääsy tiedot eivät ole kaikilta osin luotettavia eikä hoitoonpääsy tietoa voida esittää alueittain. Kesän jälkeen hoitojonot ovat kasvaneet eri puolella Pohdeta. Eniten jonossa oli potilaita Oulussa, Raahessa ja Ylivieskassa.

Suun terveydenhuollon hammaslääkärin vastaanotolla asiointeja oli 232 556 kappaletta ja suuhygienistin vastaanotolla 62 876 kappaletta tammi-syyskuun aikana. Syyskuussa THL:n tilastojen mukaan kiireettömälle hammaslääkärin vastaanotolle pääsi 95 prosenttia (1 968 kpl) neljässä kuukaudessa ja yli neljän kuukauden hoitotakuun ylityksiä oli viisi prosenttia (107 kpl). Tilanne heikkeni yhden prosentin joulukuuhun 2023 nähden. Alhaisen tiedon kattavuuden (9 %) vuoksi hoitoonpääsy tiedot eivät ole kaikilta osin luotettavia eikä hoitoonpääsy tietoa voida esittää alueittain. Kesän jälkeen hoitojonot kasvoivat erityisesti Oulussa, Raahessa, Limingassa ja Muhoksella. Alkuvuodesta lähtien hoitoonpääsyä on vahvistettu lohjenneen hampaanhoidon palvelusetelillä. Syyskuun loppuun mennessä palvelusetelitä oli myönnetty 3 613 kappaletta, joista käytetty oli 2 784 kappaletta (77,1 %).

Avosairaanhoidon vastaanotoilla ja suun terveydenhuollossa yksiköissä hoidon saatavuutta kehitettiin tarkastelemalla hoitojonoja ja osassa yksiköistä tehtiin suunnitelmia hoitojonojen purkamiseksi. Myös yhteydensaanti heikentyi erityisesti kesän jälkeen, eikä hoidon tarpeen arviointia pystytty toteuttamaan aina saman vuorokauden kuluessa. Yhteydensaannin parantamiseksi suunniteltiin tasalaatuisen hoidontarpeen arvioinnin pilotointia sekä suun terveydenhuollossa että avosairaanhoidon vastaanotoilla.

Henkilöstösuunnitelman toteutuminen

Toimialueen henkilöstömäärässä tapahtui laskua 11,7 prosenttia edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna ja määräaikaisten työ- ja virkasuhteisten osuus on laskenut hieman. Henkilömäärän laskua selittävät tuotannollistaloudelliset irtisanomisperusteiset muutokset, jotka on toteutettu yhteistoimintamenettelyissä sote-keskuksiin ja akuuttiosastoihin liittyen. Palkallinen työpanos on 11,5 prosenttia vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuotta aikaisemmin. Toteutunut työpanos on myös laskenut 12,8 prosenttia suunnitellusti, sote-keskusten tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisesti. Henkilöstön saatavuuden heikkeneminen näkyi erityisesti Oulun eteläisellä alueella, jossa jouduttiin käyttämään lääkäripalveluihin vuokratyövoimaa.

Sairauspoissaoloprosentti oli sama kuin edellisenä vuotena ja sairausajan palkkakustannukset laskevat 3,6 prosenttia. Lähtövaihtuvuus on laskenut edellisen vuoden tammi-syyskuuhun verrattuna yhden prosentin ollen nyt 4,9 prosenttia.

Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut, henkilöstötunnuslukuja						
Henkilöstömäärä			Määräaikaisten osuus, %		Lähtövaihtuvuus, %	
30.9.2023	30.9.2024	Muutos, %	30.9.2023	30.9.2024	1-9/2023	1-9/2024
1 999	1 765	-11,7 %	26,5 %	24,3 %	5,9 %	4,9 %
Palkallinen työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %	KS 2024 muutettu	1-9/2024 Tot. %/KS24
1 688,9	1 728,5	1 529,9	-198,6	-11,5 %	1 581,8	96,7 %
Toteutunut työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %		
1 379,8	1 387,4	1 210,3	-177,1	-12,8 %		
Sairauspoissaolo%			Henkilöt ilman sairauspoissaoloja	Sairausajan palkkakustannus		
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	1-9/2024	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, %
4,5 %	4,4 %	4,4 %	1 036	2 098 038	2 022 819	-3,6 %

Taulukko 22: Terveysten ja sairaanhoidon palvelut, henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja (tilasto 14.10.2024 People Analytics).

Talouden toteuma

Toimialueen tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman tavoitteiden ennustetaan pääosin toteutuvan. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman taloudellisten tavoitteiden toteutuminen näkyy palkallisen työpanoksen ja henkilöstökulujen vähentymisenä niin vastaanottotoiminnassa, suun terveydenhuollossa kuin akuuttiosastojenkin osalta.

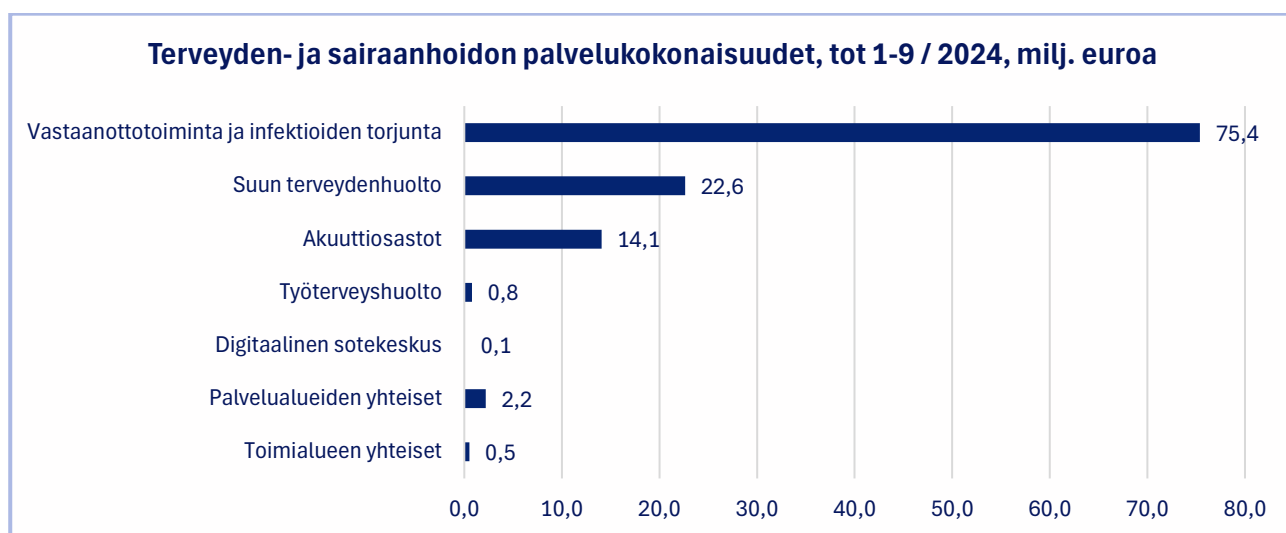
Ilmaisjaettavien tarvikkeiden ja hoitotarvikkeiden kulut ovat kasvaneet vuoden aikana ja niiden ennustetaan kasvavan noin +14 % edellisvuoteen verrattuna. Ilmaisjaettavien hoitotarvikkeiden kulut on päätetty vuoden alusta alkaen kohdentaa terveyden- ja sairaanhoidon palveluihin lakisääteisen palveluluokittaisen raportoinnin ohjeita noudattaen. Kasvu on huomioitu muutetussa talousarviossa. Kulujen kasvun hillitsemiseksi on perustettu työryhmä, jonka tehtävänä on kehittää tarvikkeiden jakeluprosessia ja varastonhallintaa sekä ottaa käyttöön sähköinen asiointikanava.

Käyttösuunnitelmassa ei ole varauduttu vuokratyövoiman käyttöön. Työvoiman vuokrausta arvioidaan toteutuvan vuositasona 2,3-2,5 miljoonaa euroa. Työvoiman vuokrausta on toteutunut myös vuonna 2023, mutta vertailua vuoden 2023 toteumaan ei saada luotettavasti, koska menoja on kirjattu useammalle menotilille. Työvoiman vuokrauksen sopimuksia ollaan arvioimassa, ja tavoitteena on vähentää vuokratyövoiman käyttöä vuoden loppuun mennessä.

Digi-sotokeskuksen toimintaan on budjettivaraus ostopalveluihin loppuvuodelle 2024, mutta kulut on sovittu katettavaksi hankerahoituksesta.

Toimialueen toimintatuottojen kertymä on tammi-syyskuussa alle tavoitteen ja myös tilinpäätösnusteeseen tulojen on arvioitu alittuvan. Lifecare-potilastietojärjestelmän konsolidointi aiheutti asiakasmaksutulojen alenemista ja niiden korjaaminen on kesken. Tulokertymää (ulkoiset tulot) pienentää myös Pohteen oman työterveyshuollon myynnin toteutuminen osin sisäisenä myyntinä.

Toimialueen toimintakulujen ennakoitaan alittuvan johtuen henkilöstökulujen alittumisesta. Tilinpäätösnusteen mukaan toimialueen toimintakate alittaa hieman muutetun talousarvion.

Kuvio 9: Terveyden- ja sairaanhoidon palvelukokonaisuudet, toteuma 1-9, miljoonaa euroa.

Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1-9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALI-TUS (-)	TOT % KS 1-9/2024	TP 2023	TA 2024 alkuperäinen	TOT-% TA24 muutettu
TOIMINTATUOTOT	30 551	22 913	21 659	-1 254	94,5 %	29 827	30 544	70,9 %
Myyntituotot	7 852	5 889	5 084	-805	86,3 %	7 941	8 570	64,8 %
Maksutuotot	22 401	16 801	16 319	-482	97,1 %	21 612	21 832	72,8 %
Tuet ja avustukset	96	72	76	4	106,1 %	39	77	79,6 %
Muut toimintatuotot	202	152	180	28	118,5 %	234	64	88,9 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	5	5	0,0 %	9	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-189 466	-141 878	-137 738	-4 140	97,1 %	-192 407	-181 655	72,7 %
Henkilöstökulut	-114 559	-85 698	-83 168	-2 530	97,0 %	-119 783	-113 259	72,6 %
Palvelujen ostot yhteensä	-41 075	-30 806	-29 998	-809	97,4 %	-42 996	-39 952	73,0 %
Asiakaspalvelujen ostot	-18 142	-13 607	-12 640	-966	92,9 %	-18 676	-19 211	69,7 %
Muiden palvelujen ostot	-22 933	-17 200	-17 357	158	100,9 %	-24 320	-20 741	75,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31 639	-23 729	-23 110	-620	97,4 %	-28 359	-26 999	73,0 %
Avustukset	-1	0	-1	0	133,3 %	-3	0	100,0 %
Muut toimintakulut	-2 192	-1 644	-1 462	-182	88,9 %	-1 267	-1 444	66,7 %
TOIMINTAKATE	-158 915	-118 965	-116 073	-2 892	97,6 %	-162 571	-151 111	73,0 %

Taulukko 23: Terveyden ja sairaanhoidon palvelut, talouden toteuma. Sitova taso kursivoituna.

5.1.3 Ikäihmisten palvelut

Keskeiset nostot

- Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpiteet etenivät päätöksentekoon ja osin toimeenpanoon. Kotiin annettavia palveluita on vahvistettu. Kuntoutuspaikkoja on tavoitteen mukaisesti lisätty. Laitoshoidon on purettu tavoitteen mukaan. Ympärivuorokautiselle asumiselle asetetut säästötavoitteet jäävät kuitenkin osin saavuttamatta vuoden 2024 aikana.
- Palkallinen työpanos on toteutunut 95,1 prosenttisesti 2024 talousarvioon verrattuna. Henkilöstömenot alittavat budjetoidun, mutta joulukuussa maksettava järjestelyvaraerä ja suuremmat työaikakorvaukset nostavat henkilöstömenoja loppuvuonna. Henkilöstökuluissa ennakoitaan silti alitusta muutettuun talousarvioon.
- Sairauspoissaolojen kasvu ja palkankorotukset ovat vaikuttaneet sairausajan palkkakustannusten selkeään kasvuun.
- Toimintatuottojen kertymä on hyvä ja tilinpäätösennuste positiivinen.
- Tuta-tavoitteiden taloudellisten vaikutusten ennustetaan alkavan asteittain näkyä. Kokonaisuudessaan toimintakatteen ennakoitaan toteutuvan lähes muutetun talousarvion mukaisena.

Tavoitteiden eteneminen ja muut keskeiset nostot

Ikäihmisten palveluiden toimialueen päätavoitteena on, että ikäihminen pystyy elämään ja asumaan kotona mahdollisimman toimintakykyisenä ja turvallisessa ympäristössä pitkään ja hän pystyy ylläpitämään mahdollisimman itsenäisesti terveyttään, hyvinvointiaan ja mielekästä elämää.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella 75 vuotta täyttäneistä kotona asui 92,3 prosenttia vuonna 2023 ja aikavälillä 1–9/2024 kotona asuvien osuus on kasvanut, ollen nyt 93,3 prosenttia.

Vanhuspalvelulain mukainen suunnitelma ikääntyneen väestön toimintakyvyn tueksi 2024–2025 hyväksyttiin aluevaltuustossa syyskuussa, osana Pohteen hyvinvointisuunnitelmaa. Ikäihmisten toimialueen palveluissa monituottajuus toteutuu tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman linjausten mukaisesti.

Kotiin annettavat palvelut

Ikäihmisten kotona asumista tuetaan vahvistamalla kotiin annettavia palveluja. Ikäihmisten palveluiden toimialueella keskitetty asiakasohjaus sekä ikäkeskusten palvelutarpeenarvointi ohjaa, neuvoo ja arvioi iäkkäiden arjessa pärjäämiseen liittyvissä asioissa. Osana ennaltaehkäisevien palvelujen kehittämistä on toimialueella yhtenäistetty kuntouttavan päivätoiminnan ja ikäneuvolan toimintamalli. Tavoitteena on, että ikäneuvola toimii jokaisen kunnan alueella. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella syyskuussa 2024 ikäneuvola toimii 22/30 kunnan alueella. Ikäneuvolatoiminta on laajenemassa loppuvuoden aikana. Sosiaalihuoltolain mukaisten tukipalvelujen myöntämisen perusteet ja asiakasmaksut on yhdenmukaistettu.

Ikäihmisten palveluissa ollaan käyttööntamassa SBM (Solution Business Manager) toimintaprosessien automatisointiohjelmisto, jonka avulla voidaan seurata asiakkaan palvelupolkua. Tämän lisäksi ikäihmisen akuuttihoitoketjun koordinoinnin työvälineinä käytetään Uoma-järjestelmää.

RRP2-hankkeen Ikäihmisten liikkuvan päivystysyksikön (kutsumanimellä IKILI) pilotti jatkuu Oulun, Iin ja Kempeleen alueella. Ensihoidon ja ikäihmisten palvelujen välimaastoon kehitettävällä uudella palvelumuodolla tavoitellaan iäkkäiden ihmisten raskaimpien palvelujen käytön vähenemistä. Vuonna 2024 ajalla tammi-syyskuussa kyseisen yksikön käyntejä oli yhteensä 1 207, joista 82 prosentissa ei ollut tarvetta kuljettaa asiakasta päivystykseen.

Kaikenikäisten omaishoitokeskuksen toiminnan haasteena on ollut hakemusten ruuhkautuminen ja henkilöstön saatavuus. 75 vuotta täyttäneiden omaishoidettavien määrä on vähentynyt viime vuoden vastaavaan aikaan verrattaessa 109 (-5,6 %) omaishoidettavalla (1–9/2024: 1 848, 4,8 % kotona asuvasta 75 vuotta täyttäneestä väestöstä, 1–9/2023: 1 957). Omaishoidettavien vähentymiseen vaikuttavat vanhojen sopimusten päivitykset, mutta myös sopimusten päättyminen. Omaishoidon vanhoja sopimuksia on tarkastettu alueilla ja tästä syystä myös eri palkkioita on maksettu enemmän kuin talousarvioon on suunniteltu.

Ikäihmisten palveluissa perhehoitajia on tällä hetkellä 103 ja uusien perhehoitajien koulutus on käynnistynyt syksyllä. Vuonna 2024 ajalla tammi-syyskuu 65 vuotta täyttäneistä pitkäaikaisessa perhehoidossa on ollut 35 asiakasta, joista 75 vuotta täyttäneitä oli 27 (1–9/2023: 32, joista 23 oli 75 vuotta täyttäneitä). Perhehoitoa tarjotaan myös omaishoidon tuen vapaan ja muun lyhytaikaisen hoidon järjestämisessä ja ajalla 1–9/2024 tätä järjestettiin 483 asiakkaalle, kun vastaava määrä vuoden 2023 alkuvuonna oli 361.

Iäkkäiden kodeissa kotona asumista tukevat teknologiat lisääntyvät. Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden osuutta kaikista 75 vuotta täyttäneistä on tavoitteena vahvistaa. Kevään 2024 aikana on toteutettu myös kotihoidon ja kotisairaanhoidon yksityisen tuotannon kilpailutus. Kotihoitoa on

kehitetty oman laadunparannusprojektin avulla sekä kotihoidon vertaiskehittämisen tulosten perusteella. Kehittämisen kohteena on ollut muun muassa omalääkäritoiminnan kautta ennakoivien hoitosuunnitelmien laatiminen kaikille säännöllisen avun asiakkaille ja henkilöstön osaamisen vahvistaminen. Kotihoidon myöntämisen perusteissa on linjattu, että etäkotihoito on ensisijainen kotihoidon muoto, niille asiakkaille kenelle se sopii. Säännöllisen kotihoidon asiakasmäärä oli 6 355 syyskuussa 2024, joista 75 vuotta täyttäneitä oli 5 035. Pohteen säännöllisen kotihoidon asiakkaiden osuus 75 vuotta täyttäneistä oli 12,0 prosenttia syyskuussa 2024.

Kotisairaala tarjoaa sairaalatasoista hoitoa kotona kaikenikäisille potilaille vaihtoehtona osastohoidolle. Kotisairaalan kontaktien määrät ovat kasvaneet 21,6 prosenttia ajalla 1–9/2024 verrattaessa vuoden 2023 vastaavaan ajankohtaan. Kotisairaaloiden asiakasohjausta on edelleen keskitetty Uoma-potilassiirtojärjestelmän ja KOTAS-tilannekeskusten kautta. KOTAS-tilannekeskuksen roolia haasteellisimpien kotiutuksien koordinoinnissa vahvistetaan edelleen. KOTAS-tilannekeskusten kontaktien määrät ovat kasvaneet 83,6 prosenttia ajalla 1–9/2024 verrattaessa vuoden 2023 vastaavaan ajankohtaan. RRP-hankkeen pilottina on helmikuussa käynnistynyt yöaikainen Kotas-toiminta koko hyvinvointialueelle jatkuen tämän vuoden loppuun saakka. Toiminta jatkuu ensi vuonna omana toimintana. Yöaikaisella Kotas-toiminnalla on vastattu kotisairaalan asiakkaiden yöaikaiseen tuen tarpeeseen yhdessä ensihoidon kanssa. Yöaikaisen toiminnan tarve on ollut vähäinen, johtuen asiakkaiden ennakoivista hoitosuunnitelmista ja kotisairaalan muun toiminta-ajan organisointi.

Etälääketieteellisen tuen keskuksen konsultaatioiden määrissä on kuukausittaisia vaihteluja, keskimäärin kuukaudessa on ajalla 1–9/2024 ollut noin 940 konsultaatiota.

Turva-auttamispalveluasiakkaat ovat siirtyneet kilpailutetun uuden sopimuksen piiriin ja kaikki hälytysten vastaanotto tuotetaan omana toimintana tavoitteen mukaisesti syyskuusta lähtien, pois lukien Siikalatva, joka on ulkoistettua palvelua. Turva-auttamisasiakkaita Pohteella on noin 5 800, joista noin 4 900 on 75 vuotta täyttänyttä.

Vuoden 2023 lopussa yhdessä linjatun keskitetyn toiminnanohjauksen laajennetun toimintamallin piirissä on 93 prosenttia kotihoitoyksiköistä. Kehittämistyötä tehdään edelleen Tyrnävän, Hailuodon ja Lumijoen kanssa, joissa haasteena tietoliikenneyhteydet ja toiminnanohjausjärjestelmät. Keskitetyn toiminnanohjauksen työnjakoon on siirretty uusia toimintoja, kuten etäkotihoito, kotikuntoutus ja yhteisöllisen asumisen yksiköitä.

Ikäihmisten palveluissa yhteisöllistä asumista on tavoitteena lisätä monipuolistamaan ikäihmisten asumisen mahdollisuuksia. Yhteisöllisessä asumisessa suunniteltuja asiakaspaikkoja oli vuoden 2023 lopussa 309 asiakaspaikkaa ja syyskuuhun 2024 mennessä asiakaspaikkoja oli 334 paikkaa. Suunniteltujen paikkojen osuus on tällä hetkellä 0,8 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä, yhteisöllisen asumisen tavoitepeittävyys ollessa yksi (1) prosenttia. Yhteisöllisen asumisen ostopalveluiden hankinta on käynnistynyt markkinavuoropuhelulla.

Asumispalvelut

Ikäihmisten lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen kohdistuu merkittäviä toimenpiteitä tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa.

Ikäihmisten kotona asumisen ja kotiutumisten tukemiseksi on Pohteella lisätty kuntoutusyksikköpaikkoja. Vuoden 2023 lopussa kuntoutusyksikköpaikkoja oli käytössä 320, joista osa oli yksittäisiä lyhytaikaishoidon paikkoja ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköissä. Heinäkuussa 2024 kuntoutusyksikköpaikkoja oli käytössä 340 paikkaa, ja loppuvuoden aikana paikkamäärä nousee 355 kuntoutuspaikkaan.

Ikäihmisten palveluissa on ajalla 1–9/2024 toteutunut 3 099 pitkäaikaista ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkaa. Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa oli ajalla tammi-syyskuu 6,6 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä (12/2023: 7,5 %), tavoitteen ollessa kuusi (6) prosenttia vuodelle 2024. Osasta oman tuotannon yksiköistä saadaan raportoinnin kehittymisen myötä eroteltua nyt myös 75 vuotta täyttäneiden vuorokaudet, mikä osaltaan vaikuttaa peittävyysprosentin laskuun. Myös oman tuotannon vuorokausista saatiin nyt luotettavimmin eroteltua lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen asumisen vuorokaudet yksiköissä, joissa tuotetaan molempia. Kokonaispaikkamäärästä 10,8 prosenttia paikoista oli alle 75 vuotta täyttäneiden käytössä.

Laitoshoidon paikkojen vähentäminen on edennyt ja laitoshoidon on syyskuussa enää Oulun alueella 24 paikkaa.

Ikäihmisten hoito- ja palveluketjun kehittämisen tavoitteena on varmistaa ikääntyvän hoidon ja palvelun tarkoituksenmukaisuus ja sujuvuus eri palveluissa ja hoidoissa. Tavoitteena on varmistaa asiakkaan moniammatillinen ja hyvä sekä turvallinen hoito ja palvelu. Tavoitteena on myös yhteinäistää ja kehittää hoito- ja palvelukäytäntöjä. Erityisenä tarkastelun kohteena on ollut ikääntyvien akuuttihoitoketjun toiminta. Ympärivuorokautisten päivystysten (OYS, Oulainen, Kuusamo, Raahe) 75 vuotta täyttäneiden käyntien määrä on ajalla 1–9/2024 (23 311 käyntiä) on kasvanut 2,6 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattaessa (1–9/2023: 22 722 käyntiä). Kun suhteutetaan päivystyksessä käyneiden 75 vuotta täyttäneiden asiakkaiden määrä, kasvavaan Pohteen 75 vuotta täyttäneiden määrään, päivystyksessä käyneiden määrän osuudessa Pohteen 75 vuotta täyttäneistä on tapahtunut laskua ajalla 1–9/2024 (27,8 %) verrattaessa vuoden 2023 vastaavaan aikaan (28,3 %). 75 vuotta täyttäneiden akuuttiosastohoidon käyttö on vähentynyt vuosien 2022–2024 aikana (nettohoitopäivät 1–9/2022: 59 676, 1-9/2023: 56 475, 1-9/2024: 40 991). 75 vuotta täyttäneillä oli ajalla tammi-syyskuu 2024 toteutunut 57 sairaansijaa vähemmän kuin vuonna 2023 ja 69 sairaansijaa vähemmän kuin vuonna 2022.

Hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen

Ympärivuorokautisen palveluasumisen hakemuksia on saapunut 1 311 ajalla 1–9/2024. Keskimääräinen odotusaika ympärivuorokautiseen palveluasumiseen alkuvuoden 2024 aikana oli 69,6 vuorokautta, mikä on hieman laskenut alkuvuoden tilanteesta (72 vrk). Ympärivuorokautisen palveluasumiseen siirtyi uusia asiakkaita 714 ikäihmistä ajalla 1–9/2024. Sosiaalihuoltolain mukaisessa laitoshoidossa keskimääräinen odotusaika oli 18 vuorokautta ajalla 1–9/2024. Kesäkuussa 2024 75 vuotta täyttäneiden myönnetty omaishoidon tuki aloitettiin keskimäärin 68 vuorokauden aikana asian vireille tulosta, mikä on samaa tasoa kuin joulukuun 2023 tilanne (66 vrk asian vireille tulosta palvelun saamiseen kulunut aika keskimäärin). Ympärivuorokautisen palveluasumisen, sosiaalihuoltolain mukaisen laitoshoidon ja omaishoidon keskimääräinen odotusaika täyttää lakisääteisen kolmen kuukauden odotusajan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella.

Ikäihmisten palveluiden toimialueelle on jätetty 416 asiakaspalautetta 1.1-30.9.2024 välisenä aikana, joista 70,9 prosenttia oli läheisen jättämä palaute. Eniten palautetta on jätetty

ympäri vuorokautiseen asumiseen (153 kpl) ja arviointi- ja kuntoutuspalveluihin (89 kpl). Ikäihmisten palveluiden suositteluindeksi oli 24, tavoitteen ollessa 60–70, ja 54,7 prosenttia palautteen antajista suosittelisivat saamaansa palvelua. Palautteiden keskiarvo oli 7,08 asteikolla 0–10.

Henkilöstösuunnitelman toteutuminen

Tuottavuus- ja talousohjelman toimenpiteet näkyvät henkilöstömäärän hienoisena laskuna (-0,6 %), samoin määräaikaisten osuudessa on laskua (-0,4 %). Kotiin vietäviin palveluihin ja kuntoutusyksiköihin on resurssilisäystä, kun taas ympärivuorokautisessa palveluasumisessa on resurssivähennystä. Palkallinen työpanos on kasvanut 4,7 prosenttia viime vuoden vastaavaan aikaan nähden. Samoin kasvua on ollut myös toteutuneessa työpanoksessa (+3,5 %). Palkallinen työpanos alittaa kuitenkin käyttösuunnitelman mukaisen työpanoksen, ollen 95,1 prosenttia. Sairauspoissaolo prosentti on hieman korkeampi (+0,1 %) edellisvuoteen verrattuna. Sairausajan palkkakustannuksissa on selkeää nousua vuoden takaiseen, johtuen sairauspoissaolojen määrän kasvusta sekä palkkakustannusten noususta. Lähtövaihtuvuus on laskenut edelliseen vuoteen nähden 0,8 prosenttia.

Ikäihmisten palvelut, henkilöstötunnuslukuja						
Henkilöstömäärä			Määräaikaisten osuus, %		Lähtövaihtuvuus, %	
30.9.2023	30.9.2024	Muutos, %	30.9.2023	30.9.2024	1-9/2023	1-9/2024
3 549	3 528	-0,6 %	27,0 %	26,6 %	6,5 %	5,7 %
Palkallinen työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %	KS 2024 muutettu	1-9/2024 Tot. %/KS24
3 052,4	3 063,9	3 206,9	143	4,7 %	3 370,8	95,1 %
Toteutunut työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %		
2 519,0	2 484,7	2 572,6	87,9	3,5 %		
Sairauspoissaolo%			Henkilöt ilman sairauspoissaoloja	Sairausajan palkkakustannus		
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	1-9/2024	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, %
6,2 %	6,0 %	6,1 %	1 951	3 840 139	4 414 861	15,0 %

Taulukko 24: Ikäihmisten palvelut, henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja (tilasto 14.10.2024 People Analytics).

Talouden toteuma ja ennuste vuodelle 2024

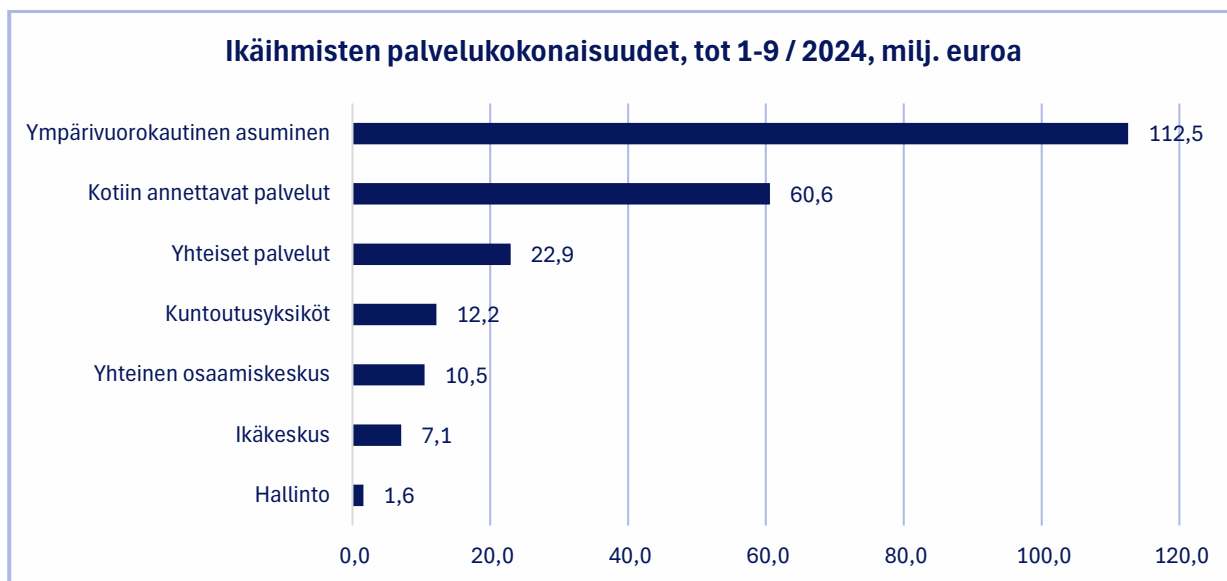
Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman taloudellisten vaikutusten ennustetaan alkavan asteittain näkyä. Kotiin annettavia palveluita on vahvistettu. Kuntoutuspaikkoja on tavoitteen mukaisesti lisätty. Laitoshoitoa on purettu tavoitteen mukaan. Ympäri vuorokautiselle asumiselle asetetut säästötavoitteet jäävät kuitenkin osin saavuttamatta vuoden 2024 aikana.

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen palvelusetelimennoissa on edelleen ylitysuhkaa talousarvion toteutumiseen. Ylityksen syynä on palveluiden myöntämisperusteiden käyttöönotto vuoden alusta

uusien asiakkaiden osalta, hoitopäivähinnan nousu ja erityisesti Oulun sekä Oulun eteläisen alueellisten palveluiden tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteiden toimeenpanojen viivästyminen.

Henkilöstömenot alittavat budjetoidun tammi-syyskuussa, mutta joulukuussa maksettava järjestelyvaraerä ja muita kuukausia suuremmat työaikakorvaukset nostavat henkilöstömenoja. Henkilöstökuluissa ennakoidaan silti alitusta muutettuun talousarvioon. Käyttösuunnitelmassa ei varauduttu vuokratyövoiman käyttöön. Työvoiman vuokrausta on toteutunut kesäkuuhun mennessä 0,4 miljoonaa euroa, jolloin sopimukset ovat päättyneet.

Kokonaisuudessaan toimintakatteen ennakoidaan toteutuvan lähes muutetun talousarvion mukaisena.

Kuvio 10: Ikäihmisten palvelukokonaisuudet, toteuma 1-9, miljoonaa euroa.

Ikäihmisten palvelut (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1- 9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALI- TUS (-)	TOT % KS 1- 9/2024	TP 2023	TA 2024 alkuperäinen	TOT-% TA24 muutettu
TOIMINTATUOTOT	60 889	45 667	46 656	990	102,2 %	64 937	54 543	76,6 %
Myyntituotot	12 802	9 602	10 274	672	107,0 %	13 966	9 821	80,3 %
Maksutuotot	39 084	29 313	28 947	-366	98,8 %	39 737	36 160	74,1 %
Tuet ja avustukset	290	217	172	-46	79,0 %	148	494	59,3 %
Muut toimintatuotot	8 713	6 535	7 263	729	111,1 %	11 085	8 068	83,4 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	133,5 %	0	0	100,1 %
TOIMINTAKULUT	-373 224	-279 577	-274 568	-5 010	98,2 %	-359 609	-355 667	73,6 %
Henkilöstökulut	-181 488	-135 776	-130 357	-5 419	96,0 %	-168 710	-176 426	71,8 %
Palvelujen ostot yhteensä	-162 172	-121 629	-122 877	1 248	101,0 %	-166 567	-150 206	75,8 %
Asiakaspalvelujen ostot	-148 246	-111 184	-114 143	2 958	102,7 %	-151 374	-136 736	77,0 %
Muiden palvelujen ostot	-13 926	-10 445	-8 735	-1 710	83,6 %	-15 193	-13 470	62,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 332	-4 749	-4 247	-502	89,4 %	-5 240	-6 057	67,1 %
Avustukset	-18 798	-14 098	-14 074	-24	99,8 %	-16 264	-17 916	74,9 %
Muut toimintakulut	-4 434	-3 325	-3 012	-313	90,6 %	-2 829	-5 062	67,9 %
TOIMINTAKATE	-312 334	-233 910	-227 911	-5 999	97,4 %	-294 673	-301 124	73,0 %

Taulukko 25: Ikäihmisten palvelut, talouden toteuma. Sitova taso kursivoituna.

5.1.4 Vammaispalvelut

Keskeiset nostot

- Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpiteitä on edistetty ja valmistunut heinä-syyskuussa 2024, mutta toimenpiteet eivät kaikilta osin toteudu täysimääräisinä. Asumisen ostopalveluja on siirtynyt omaksi toiminnaksi.
- Asumispalvelujen hankinta valmistui syyskuussa 2024.
- Viivästyneet tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteet nostavat asiakaspalveluiden ostojen sekä avustusten kustannuksia merkittävästi
- Kuljetuspalvelujen hankinnan viivästyminen nostattaa toimialueelle muodostuvia kustannuksia. Kuljetuspalvelujen välitystoiminta on laajentunut, mutta osittain viivästynyt hankinnan viivästyessä.

Tavoitteiden eteneminen ja muut keskeiset nostot

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpiteistä erityisesti asumispalvelujen ja päiväaikaisen toiminnan toimenpiteet ovat edenneet heinä-syyskuussa 2024. Toimenpiteet eivät kuitenkaan tule toteutumaan täysimääräisenä koko vuoden osalta ja näihin toimenpiteisiin on suunniteltu ja toimeenpantu korvaavia toimenpiteitä. Henkilöstön saatavuuden haasteet korostuivat palvelujen toteutuksessa ja sosiaalityöntekijöiden rekrytoinneissa tietyillä alueilla. Koululaisten loma-ajan toiminnan ja aamu- ja iltapäivähoidon kustannuksiin ei ole pystytty täysin varautumaan.

Asumisen palvelut ja asumispalvelujen järjestäminen

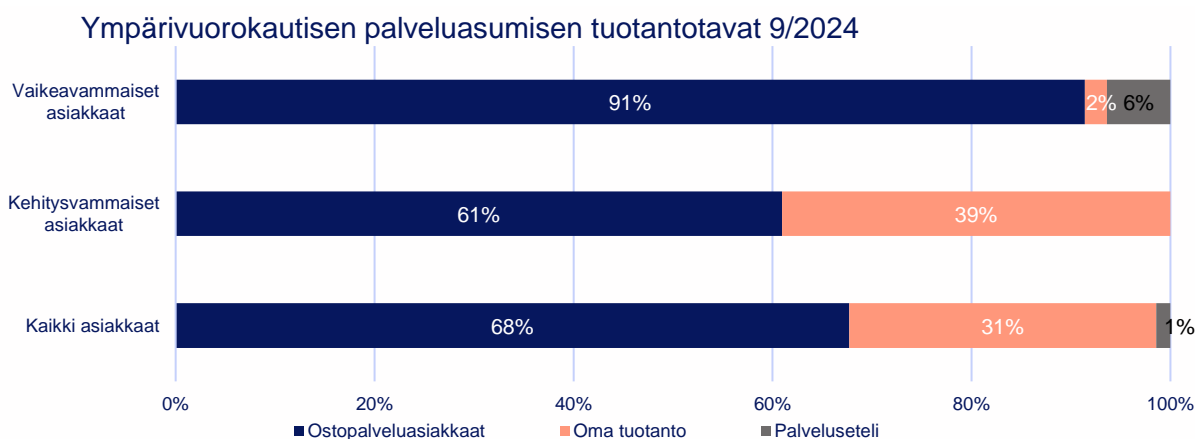
Asumispalveluihin kohdentuu mittavimmat tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpiteet ja asumisen ostopalvelut ovat kattaneet noin 67 prosenttia toimialueen budjetista. Yksityisen palvelutuottajan lopettaessa toimintansa Reisjärvellä on palvelua siirretty omaksi toiminnaksi. Oulaisten asuntolan palveluasumisesta luovuttiin suunnitellusti elokuussa 2024. Vaalan Kotirannassa lasten lyhytaikaishoito päättyi suunnitellusti syyskuussa. Iin Aseman lyhytaikaishoidon yksikön toiminta päättyi suunnitellusti niin ikään syyskuussa. Lyhytaikaishoidon yksikkö Hanna on avautumassa 1.10.2024 alkaen. Asumispalvelujen hankinta valmistui syyskuussa 2024 ja uudet hankinnan mukaiset sopimukset astuvat voimaan lokakuusta 2024.

Asumisen palvelurakennetta on kevennetty, mutta toimenpidettä ei ole pystytty viemään eteenpäin alkuperäisen suunnitelman mukaisesti nykyisillä resursseilla. Asumispalvelujen keventäminen edellyttää asiakkaan yksilöllisen palvelutarpeen arviointia ja palvelusuunnitelman päivittämistä. Asunnon muutostöiden hankinnan kilpailutus valmistui elokuussa 2024 ja myöntämisperusteiden yhtenäistäminen on käynnissä.

Suurin osa (62 %) asumispalvelujen asiakkaista oli ympärivuorokautisessa palveluasumisessa syyskuussa. Kaksi kolmasosaa (68 %) ympärivuorokautisesta palveluasumisesta tuotettiin ostopalveluina (alla oleva kuvio). Asumispalveluasiakkaista 13 prosenttia asui yhteisöllisessä asumisessa ja tuetun asumisen palvelua sai 25 prosenttia asumispalvelujen asiakkaista. Asumispalvelurakenteessa on havaittavissa kevenemistä verrattuna edelliseen vuoteen, sillä ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakasmäärä on laskenut kolme prosenttiyksikköä, samalla tuetun asumisen

asiaksmäärä on kasvanut saman verran (THL, 2023: ympärivuorokautinen: 65 %; tuettu asuminen: 22 % asiakkaista). Tiedot eivät ole suoraan verrattavissa toisiinsa, sillä nyt ilmoitetut asiakasmäärät on kerätty hyvinvointialueen laskutuksesta ja omasta palvelutuotannosta ja THL:n asiakasmäärän laskenta on saatu osin hoitoilmoituksista ja kattaa koko edeltävän vuoden asiakasmäärän. Tieto on alustava ja suuntaa antava.

Omassa palvelutuotannossa lyhytaikaishoidon käyttöaste on noussut tammi-syyskuun 2024 (72,5 %) tarkastelussa alkuvuoteen nähden (1–6/2024: 61,5 %). Myös oman tuotannon pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja palveluasumisessa oli korkea täyttöaste, 96,8 prosenttia (1–6/2024: 96,9 %).

Kuvio 11: Ympärivuorokautisen palveluasumisen tuotantotavat 9/2024 (%).

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman työ- ja päiväaikaiseen toimintaan kohdentuvat toimenpiteet ovat toteutuneet Karpalon, Virikkeen ja Kuivaniemen toimintakeskusten osalta. Työ- ja päiväaikaisessa toiminnassa oli 1 662 asiakasta syyskuussa 2024.

Henkilökohtainen apu ja omaishoidon tuki

Pohteen sosiaali- ja terveystalouden järjestämissuunnitelman tavoitteen mukaisesti työnantajamalli oli tammi-syyskuussa 2024 henkilökohtaisen avun yleisin järjestämistapa (1 082 asiakasta), oman tuotannon osuuden (22 asiakasta) pysyessä vuoden 2023 tasolla (18 asiakasta). Ostopalvelujen piirissä oli syyskuussa 269 asiakasta ja 892 asiakasta henkilökohtaisen avun palveluseteli-asiakkaana. Työnantajamallin (1–3/2024: 1 050 asiakasta) ja palvelusetelin (1–3/2024: 627 asiakasta) asiakasmäärissä on alkuvuoteen nähden kasvua, samalla ostopalveluasiakkaiden määrässä on selvä lasku (1–3/2024: 568 asiakasta). Ostopalvelu- ja palveluseteli-asiakkaiden määrä voi muuttua, kun kattavat asiakasmäärät saadaan vähäisen järjestelmän ulkopuolisen laskutuksen päätyttyä, ja kun kaikki laskutus tapahtuu toiminnanohjausjärjestelmä Effectorin kautta. Asiakasmäärän muutos on suuntaa antava. Asiakkailta voi olla useampi henkilökohtaisen avun tuottotapa käytössä. Henkilökohtaisen avun tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpide ei toteudu täysimääräisenä, mutta järjestämistapojen osuudet tuotantotavoista ovat oikeansuuntaiset. Ostopalvelujen kustannukset ovat vähentyneet viime vuoteen verrattuna. Työnantajamallin ja palvelusetelin kustannuksissa vastaavasti on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Palvelusetelikustannuksia nostattaa erityisesti palvelusetelin hinnankorotus Oulussa, jossa on suuri osa henkilökohtaisen avun asiakkaista. Oma palvelutuotantoa tulee edelleen selvittää tuotantotapavaihtoehtona.

Omaishoidettavia asiakkaita oli 1 577 syyskuussa 2024. Oima-järjestelmän raportoinnissa on todettu puutteita, joita selvitetään. Nyt kerätty tieto ei ole verrattavissa aiemmin raportoituun. Omaishoidon tuen palvelupäätösten mukaisten takautuvien palkkioiden maksatukset näkyvät vammaispalveluissa omaishoidon tuen kustannusten kasvussa. Asiakkaiden palvelupäätökset päivitetään loppuvuoden aikana vastaamaan Pohteen omaishoidon tuen yhtenäisiä myöntämisen perusteita.

Liikkumista tukevat palvelut

Kuljetuspalvelujen keskitetty välitys laajentui Haapajärvelle, Pyhäjärvelle ja Reisjärvelle. Kuljetuspalvelujen hankinnan viivästyessä väliaikaiset sopimukset ja indeksikorotukset nostattavat kuljetuspalvelujen kustannuksia, kunnes hankinta valmistuu ja hankinnan mukaiset sopimukset astuvat voimaan. Tammi-syyskuussa käytettiin kuukausittain yhteensä keskimäärin 16 576 matkaa. Vammaispalvelulain mukaan liikkumista tukevaa palvelua on myönnetty 3 645 asiakkaalle ja vammaispalveluista sosiaalihoitolain perusteella 841 asiakkaalle. Ilmoitetut asiakasmäärät on tarkastettu ja päivitetty lähdejärjestelmistä.

Avohoito ja laitostuntoutus

OYS Konstin poliklinikkakäynnille tai tutkimus- ja arviointijaksolle odottavien asiakkaiden määrä on laskenut selvästi verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan (9/2023). Odottavien asiakkaiden vähentymistä selittää Konstissa toteutetut henkilöstöresurssin kohdennukset, joilla jonoa on pystytty purkamaan. Tammi-syyskuussa 2024 OYS Konstin avohoidon asiakasmäärä on hieman laskenut verrattuna edellisen vuoteen, joskin avohoitokäyntien määrä on kasvanut. Avohoitokäyntien kasvua selittää etäyhteydenottojen kasvu. Erityisesti hoitokirjeiden, hoitajien tai erityistyöntekijöiden puheluissa ja osin myös digihoitopolun yhteydenottojen lukumäärässä on kasvua. Yli puolet (52 %) OYS Konstin avohoidon käynneistä toteutettiin etäyhteydellä.

Laitostuntoutuksen asiakasmäärä sekä pitkäaikaisen laitostuntoutuksen asiakasmäärät ovat laskusuuntaiset. Samalla myös laitostuntoutuksen hoitopäivien määrä on vähentynyt -2,9 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon ja hoitoajan keskiarvo lyhentynyt yli vuorokaudella. Laitostuntoutuksen käyttöaste on edelleen ollut korkea, 94,3 prosenttia. Heinä-syyskuussa laitostuntoutuksen pitkäaikaisten asiakkaiden määrä on hieman kasvanut. Asiakkaiden siirtyminen asumispalveluihin on hieman viivästynyt, sillä asumispalvelujen hankinta on ollut käynnissä ja omaa asumispalvelutuotantoa käynnistetään lisää loppuvuoden aikana. Tuloja saadaan asiakaspaikkojen myynnistä hyvinvointialueen ulkopuolelle, mutta saatavat tulot eivät tule täysin kattamaan loppuvuonna ylitystä suhteessa talousarvioon.

OYS Konsti	1–9/2023	1–9/2024
Jonottavien asiakkaiden määrä, tutkimus- ja arviointijakso, 9/2023 ja 9/2024	103	46
Jonottavien asiakkaiden määrä, Poliklinikka 9/2023 ja 9/2024	35	7
	Avohoito	Avohoito
Avohoidon asiakasmäärä	1 289	1 256
Avohoitokäyntien lukumäärä	2 617	2 646
Avokäynnit, joista käynti toteutettu etäyhteydellä (lkm.)	1 253	1 368
	Laitoskuntoutus	Laitoskuntoutus
Laitoskuntoutuksen asiakasmäärä	249	235
Pitkäaikaisen laitoskuntoutuksen asiakasmäärä (ka.)	21	17
Laitoskuntoutuksen hoitopäivät (lkm.)	7 823, ka. 16,1 hoitopäivää	7 596, ka. 14,7 hoitopäivää
Laitoskuntoutuksen käyttöaste (%)		94,3

Taulukko 26: OYS Konstin avohoidon ja laitoskuntoutuksen tiedot 1–9/2023 ja 1–9/2024.

Hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen

Tammi-syyskuun 2024 aikana Oulun palvelualueella asiakkaan palvelutarpeen arviointien aloitus on toteutunut määräajan puitteissa edellistä vuotta paremmin. Palvelutarpeen arviointi aloitettiin asian vireilletulosta seitsemän arkipäivän sisällä 73 prosenttisesti (v. 2023: 71 %) ja 27 prosentissa yli kahdeksan arkipäivän kuluessa (v. 2023: 29 %). Palvelutarpeen arviointien valmistuminen kolmen kuukauden sisällä on pysynyt edelliseen vuoteen nähden vastaavalla tasolla (v. 2024: 64 %; v. 2023: 65 %). Vastaavasti yli kolmen kuukauden kuluessa asian vireilletulosta palvelutarpeen arviointi valmistui 36 prosentissa palvelutarpeen arviointeja (v. 2023: 35 %). Tiedot eivät kata koko Oulun palveluallueta, sillä osa asiakastiedoista on Sagassa.

Oulun palvelualueella vammaispalveluihin saapuvien hakemusten lukumäärä (1–9/2024: 2 222) on kasvusuuntainen (1–9/2023: 66 % kaikista kontakteista; 1–9/2024: 69 % kaikista kontakteista), joskin kaikkien kontaktien (ml. myös ilmoitukset, yhteydenotot) lukumäärä (1–9/2023: 3 253; 1–9/2024: 3 243) on pysynyt edellisen vuoden tasolla. Kokonaismäärä vastaanotetuissa hakemuksissa on Oulussa kuitenkin kasvanut, sillä uudet asiakkaat kirjataan Sagaan ja ylläesitetyt lukumäärät ovat poimittu YPH Efficasta. Sagan raportoinnissa on todettu puutteita, ja järjestelmätoimittaja ei ole pystynyt toimittamaan pyydettyjä suoritettietoja, jolloin Sagan tietoja ei pystytä raportoimaan.

Vammaispalvelujen toimialueen asiakastyytyväisyyttä ja suosittelun todennäköisyyttä mittaava kumulatiivinen NPS oli heinä-syyskuussa hyvä, 34. Palautetta jättäneistä asiakkaista 62 prosenttia suosittelisi saamaansa palvelua. Palautetta palvelusta jätti heinä-syyskuun aikana 489 asiakasta.

Henkilöstösuunnitelman toteutuminen

Henkilöstömäärä on pysynyt samana edellisvuoteen verrattuna, mutta määräaikaisten määrä on vähentynyt (-2,7 %). Lähtövaihtuvuus on laskenut (-1,4 %). Palkallinen työpanos on vähentynyt (-1,3 %) samoin toteutunut työpanos (-2,2 %). Palkallinen työpanos alittaa käyttösuunnitelman mukaisen työpanoksen ollen 92,6 prosenttia, oman toiminnan laajentaminen ei ole toteutunut suunnitellussa aikataulussa. Palvelutuotannossa on pystytty tehostamaan toimintaa muun muassa tarkastelemalla mitoituksia ja toteuttamalla tarvelähtöistä henkilöstösuunnittelua. Sairauspoissaoloprosentti (1–9/2024: 5,1 %) on hieman korkeampi (+0,3 %) edellisvuoteen verrattuna. Tammi-syyskuussa 2024 palvelussuhteessa olleilla 718 henkilöllä (66,9 %) ei ollut lainkaan terveysperusteisia

poissaoloja. Sairausajan palkkakustannuksissa on selkeää nousua vuoden takaiseen, johtuen sairauspoissaolojen määrän kasvusta sekä palkkakustannusten noususta.

Vammaispalvelut, henkilöstötunnuslukuja						
Henkilöstömäärä			Määräaikaisten osuus, %		Lähtövaihtuvuus, %	
30.9.2023	30.9.2024	Muutos, %	30.9.2023	30.9.2024	1-9/2023	1-9/2024
1 073	1 073	0,0 %	22,6 %	19,9 %	6,3 %	4,9 %
Palkallinen työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %	KS 2024	1-9/2024 Tot.%/KS24
965,9	984,4	971,2	-13,2	-1,3 %	1 049,3	92,6 %
Toteutunut työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %		
805,3	808,6	790,9	-17,7	-2,2 %		
Sairauspoissaolo%			Henkilöt ilman sairauspoissaoloja	Sairausajan palkkakustannus		
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	1-9/2024	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, %
4,9 %	4,8 %	5,1 %	718	1 069 327	1 132 054	5,9 %

Taulukko 27: Vammaispalvelut, henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja (tilasto 14.10.2024 People Analytics).

Talouden toteuma

Toimintatuotot eivät ole kertyneet muutetun käyttösuunnitelman mukaisesti, asiakaslaskutuksessa on viivästyksiä ja osa toimintatuottoihin kirjattavista eristä toteutuu loppuvuosipainotteisesti. Syyskuun ennusteella toimintatuottojen ennakoidaan kuitenkin ylittävän koko vuoden käyttösuunnitelman. Ennusteella on huomioitu myös edelliseltä vuodelta haettavia korvauksia, jotka laskutetaan vuoden 2024 aikana.

Toimintakulut ylittävät käyttösuunnitelman asiakaspalvelujen ostoissa sekä avustuksissa. Toimintakulujen ylitys on syyskuussa yhteensä 6,8 miljoonaa euroa. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpiteitä on edistetty, mutta niin asumispalveluiden ostojen, henkilökohtaisen avun ja kuljetuspalveluiden avustuksissa näkyy, etteivät toimenpiteet tule toteutumaan täysimääräisesti vuonna 2024. Asumisen ostopalvelukustannusten kasvua viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna selittää asumispalvelujen hintojen indeksikorotukset, tukipalvelujen (sisältäen ateriapalvelut) kustannusten kasvu sekä palveluluokan muutokset. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen asiakasmäärässä ei alustavan tiedon mukaan ole tapahtunut kasvua, mutta asiakkaiden palvelutarpeet ovat kasvaneet, joka näkyy palveluluokkamuutoksina ja kustannusten kasvuna.

Suurimmat ylitykset asiakaspalvelujen ostoissa johtuvat kehitysvammaisten ympärivuorokautisen palveluasumisen ja vammaispalvelulain mukaisen palveluasumisen ostoista. Palveluntuottajien hinnankorotukset ja tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman viivästyminen oman tuotannon käynnistymisessä vaikuttavat asiakaspalvelujen ostojen kasvaneisiin kustannuksiin.

Henkilökohtaisen avun vastuuyksiköllä palvelusetelin käyttö on kasvanut ja myös työnantajamalli palvelun tuotantotapana on suurempaa verrattuna edelliseen vuoteen.

Syyskuun ennusteessa ennakoidaan asiakaspalveluiden ostojen ylittyvän käyttösuunnitelman koko vuoden osalta. Oman toiminnon yksiköiden odotetaan laskevan asiakaspalvelujen ostoja jonkin verran, mutta ei vaikutus ei tule olemaan merkittävä kuluvalle vuodelle. Kuusamoon suunniteltu tilapäishoidon yksikkö ei ehdi aloittaa toimintaa muutostöiden vuoksi kuluvan vuoden aikana. Yksikön toiminta käynnistyy tammikuussa 2025.

Avustukset tulevat ylittämään käyttösuunnitelman koko vuoden osalta. Vammaispalvelulain mukaisiin kuljetuksiin ja henkilökohtaiseen apuun kohdistuvat tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteet ovat viivästyneet eivätkä toteudu suunnitellun mukaisesti. Kuljetuspalveluihin kohdistuvat tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteet toteutuvat loppuvuonna, mutta toimenpiteestä saatavat säästöt eivät tule kattamaan koko vuodelle suunniteltuja säästötavoitteita.

Syyskuun ennusteella toimialan toimintakatteen ennakoidaan ylittyvän koko vuoden osalta. Suurimmat syyt toimintakatteen ylitykseen ovat asiakaspalvelujen ostojen ja avustusten tiliryhmissä.

Vammaispalvelut (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1-9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALITUS (-)	TOT % KS 1-9/2024	TP 2023	TA 2024 alkuperäinen	TOT-% TA24 muutettu
TOIMINTATUOTOT	13 765	10 323	9 341	-982	90,5 %	11 831	13 179	67,9 %
Myyntituotot	4 220	3 165	3 281	116	103,6 %	4 815	4 220	77,7 %
Maksutuotot	5 536	4 152	3 947	-205	95,1 %	4 031	5 536	71,3 %
Tuet ja avustukset	275	206	133	-73	64,5 %	120	275	48,3 %
Muut toimintatuotot	3 734	2 800	1 981	-820	70,7 %	2 865	3 148	53,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-175 781	-131 736	-138 545	6 808	105,2 %	-174 225	-165 401	78,8 %
Henkilöstökulut	-52 870	-39 553	-39 551	-3	100,0 %	-52 350	-55 400	74,8 %
Palvelujen ostot yhteensä	-78 533	-58 900	-64 158	5 258	108,9 %	-79 004	-72 821	81,7 %
Asiakaspalvelujen ostot	-71 351	-53 513	-58 619	5 105	109,5 %	-71 679	-66 385	82,2 %
Muiden palvelujen ostot	-7 182	-5 387	-5 539	153	102,8 %	-7 326	-6 436	77,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 337	-1 003	-885	-117	88,3 %	-1 164	-744	66,2 %
Avustukset	-42 616	-31 962	-33 682	1 720	105,4 %	-41 285	-36 150	79,0 %
Muut toimintakulut	-424	-318	-269	-50	84,4 %	-422	-287	63,3 %
TOIMINTAKATE	-162 016	-121 413	-129 203	7 790	106,4 %	-162 394	-152 223	79,7 %

Taulukko 28: Vammaispalvelut, talouden toteuma. Sitova taso kursivoituna.

5.1.5 OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito

Keskeiset nostot

- Uuteen sairaalaan muuton valmistelut etenivät ja ensimmäiset yksiköt muuttivat syyskuussa. Päämuuton suunnitellaan tapahtuvan marraskuun alussa.
- Oulaskankaan profiilin muutosta valmisteltiin valtioneuvoston sairaalaverkkoesityksen mukaisesti.
- TUTA-toimenpiteinä asiakaspalvelujen ostoja pystyttiin pääosin kotiuttamaan omaan toimintaan.

- Hoitotakuun piiriin kuuluvia lähetteitä käsiteltiin edellisvuotta enemmän. Hoitotakuu ei toteutunut lakisääteisessä ajassa.
- Ensihoidon palvelutasopäätöksen mukaiset tavoitettavuusajat heikkenivät.
- Talouden tilanne parantui edelliseen kuukauteen verrattuna. Ennusteen mukaisesti pysyttäisiin muutetussa käyttösuunnitelmassa.
- Henkilöstömäärä ja palkallinen työpanos pienenevät hieman ja sairauspoissaoloprosentti pysyi ennallaan edellisvuoteen verrattuna.

Tavoitteiden eteneminen ja muut keskeiset nostot

Kesäkuun ennusteen perusteella käynnistetyt lisäsopeutustoimet, esimerkiksi lisätöiden vähentäminen sekä suunnitellut TUTA-toimenpiteet erikoissairaanhoidon avopalvelujen ostojen vähentämisestä ovat parantaneet taloustilannetta, mutta näkyvät nyt myös hoitotakuutilanteen heikentymisenä. Uuteen sairaalaan muuton valmisteluja tehtiin ja ensimmäiset yksiköt muuttivat syyskuun aikana. Päämuuton suunnitellaan tapahtuvaksi marraskuun alussa. Hallituksen sairaalaverkkoa koskevaan esitykseen ei tullut Pohteen osalta lausuntokierroksella merkittäviä muutoksia, mikä osaltaan nopeutti Oulaskankaan henkilöstön omia ratkaisuja. Pohteen tahtotilana olisi esityksestä poiketen kuitenkin saada Oulaskankaalla jatkumaan ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon päivystys. Syyskuussa perustettiin Oulaskankaan leikkaussalitoiminnan suunnittelutyöryhmä, jonka tavoitteena on tehdä toiminnan suunnittelua sairaalan muuttuvaan profiiliin. Syyskuussa Esko-potilastietojärjestelmässä oli useita päiviä kestäneitä ongelmia, jolla oli vaikutusta potilastyöhön OYSissa.

Asiakkaat olivat saamaansa hoitoon pääosin tyytyväisiä. Roidu-asiakaspalautejärjestelmän kautta asiakaspalautetta annettiin toimialueelle tammi-syyskuussa 5 600 kappaletta ja kumulatiivinen NPS oli 59,6. Syyskuussa annetun palautteen keskiarvo asteikolla 0–10 oli 8,4.

Kysyntä

Kokonaiskysyntä kasvoi hieman alkuvuotta enemmän. Uusien lähetteiden määrä väheni edelleen (-0,8 %), mutta lasku taittui ensimmäiseen vuosipuoliskoon verrattuna. Sähköisten konsultaatiovastauksien kasvu (4,4 %) taittui Syöpähoitokeskusta ja Neurokeskusta lukuun ottamatta. Kuitenkin vain Aistinelinsairauksien keskuksessa sähköisiä konsultaatiovastauksia oli viimevuotta vähemmän (-5,4 %). Keskeiset kysyntätiedot on koottu alla olevaan taulukkoon.

Tuloja saadaan Pohteen ulkopuolisten potilaiden hoidosta. Pohteen ulkopuolisten asiakkaiden kokonaiskysyntä oli syyskuun lopussa 9,3 prosenttia (16 697) kokonaiskysynnästä. Pohteen ulkopuolisten potilaiden kokonaiskysyntä (-1,4 %), uudet lähetteet (-4,4 %) ja sähköiset konsultaatiovastaukset (-0,8 %) vähenivät viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Mikäli suuntaus jatkuu, kasvaa riski tulevana vuonna myyntituottojen vähenemiseen. Yksityisen terveydenhuollon lähetteiden kasvu (+4,9 %) kiihtyi edelleen kesäkuun tilanteesta. Suurin osa näistä potilaista on Pohteen alueen potilaita, joten kasvu kertoo ennemminkin lisääntyneestä yksityisen terveydenhuollon käytöstä ja mahdollisista saatavuuden haasteista perustason avosairaanhoidon lääkäripalveluissa.

OYS-sairaalapalveluiden kysyntä				
Huom! Sisältää entisen OYS Somatiikan toimialueen mukaiset tiedot (ei sisällä geriatrian- ja yleislääketieteen osaamiskeskusten kysyntätietoja)	1-9/2023	1-9/2024	muutos %	muutos lkm
Kysyntä yhteensä (sisäinen + ulkoinen)	179 304	180 408	0,6 %	1 104
Lähetteet	89 084	88 396	-0,8 %	-688
Ilman lähetettä saapuneet	63 521	64 140	1,0 %	619
Sähköiset konsultaatiovastaukset	26 699	27 872	4,4 %	1 173
Hoitoon pääsyn seurantaan kuuluvan kysynnän osuus %	38,1 %	38,5 %		

Taulukko 29: OYS-sairaalapalveluiden kysyntä (Lähde: QlickView ja Tableau, tiedot poimittu 15.10.2024).

Avohoito

Avohoitokäyntejä toteutui tammi-syyskuussa 573 007, mikä on prosentti vähemmän kuin edellisvuonna. Osaamiskeskuksien välillä oli suurta vaihtelua. Vatsa- (+14,4 %) ja Neurokeskuksessa (+12,9 %) käyntimäärät kasvoivat merkittävästi ja Sisätautikeskuksessa (-13,6 %) kehitys oli päinvastainen. Pohteen ulkopuolisten asiakkaiden käyntimäärä (47 674) laski 5,0 prosenttia edellisvuodesta. Etäasiointien osuus avohoidon käynneistä oli (17,7 %) väheni hieman (-0,3 %) edellisvuoteen verrattuna. Korkein etäasiointien osuus oli Neuro- (40,6 %) ja Sisätautikeskuksessa (37,3 %). Etäasiointien osuus -mittari sisältää nyt ensimmäistä kertaa sekä Oberon- että LifeCare-potilastietojärjestelmien tiedot. Lisäksi mittarin laskentaa yhdenmukaistettiin kansallisen määrittelyn kanssa. Tämän vuoksi etäasiointien osuus ei ole vertailukelpoinen edellisissä osavuositarkastuksissa raportoitujen etäasiointien osuuden kanssa.

Sisätautikeskuksessa keuhkosairauksien ostopalveluita vähennettiin elokuusta lähtien loppuvuoden ajaksi. Omaa keuhkolääkäriresurssia vastaavasti lisättiin Oulaskankaan keuhkopoliinikalle. Geriatrian ja yleislääketieteen keskuksessa muistihoidotyötä tekevien yhteistoimintaneuvottelut alkoivat 5.9.2024 muistikoordinaattoripoolin perustamiseksi. Myös muistihoitopolun kuvaaminen aloitettiin. Syöpähoitokeskuksessa lisättiin elokuussa lääkärin työsuunnitelmiin vastaanottoaikoja. Myös muita vastaanottoaikoja vapauttavia kehittämistoimenpiteitä on käynnissä. Näillä toimilla pyritään lisäämään päiväaikaista tuottavuutta. OYS Sydämessä riski jonojen kasvusta ostopalveluiden ja lisätöiden lopettamisen myötä näyttää realisoituvan.

Toimenpiteet ja osastohoito

Hoitojaksojen määrä pysyi ennallaan ja hoitopäivien määrä laski 4,2 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Myös keskimääräinen hoitoaika laski (-4,0 %) tavoitteiden mukaisesti. Potilaat siirtyivät yhä useammin suoraan kotiin osastohoidosta (79,1 %). Pohteen ulkopuolisten asiakkaiden hoitopäivät (19 619) vähenivät 2,7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna, vaikka asiakasmäärä kasvoikin hieman (+0,4 %). Lisää osastohoidon suoritteita löytyy alla olevasta taulukosta.

Sosiaali- ja terveysministeriö päivitti esitystään sairaalaverkon uudistamisesta lausuntopalautteiden perusteella 6.9.2024. Uudessa esityksessä linjattiin Oulaskankaan sairaalan leikkaustoiminnasta, jonka mukaan tietyt päiväkirurgiset ja lyhytjälkihoitoiset toimenpiteet voivat jatkua, mutta raskas, kirurgista vuodeosastoa vaativat leikkaustoimenpiteet päättyvät 1.10.2025 mennessä. Päiväkirurgisten tekonivelleikkausten toteuttaminen tietyin edellytyksin voi jatkua Oulaskankaan sairaalassa ilman keskeisten erikoisalojen päivystystä väliaikaisesti 30.6.2028 saakka. Oulaskankaan

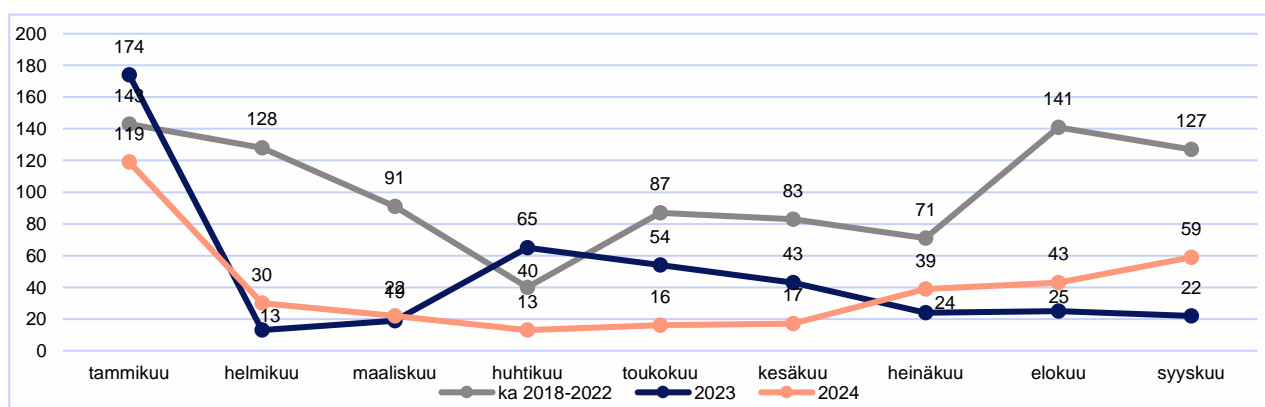
leikkaussalitoiminnan suunnittelutyöryhmän tavoitteena on tehdä toiminnan suunnittelua sairaalan muuttuvaan profilliin.

Leikkaustoimenpiteiden kumulatiivinen määrä (34 792) kasvoi edelleen 7,0 prosenttia edellisvuoden verrattuna jononpurun seurauksena. Pelkästään syyskuuta tarkasteltaessa, toimenpiteiden määrä kuitenkin laski (-5,2 %), mikä näkyy myös hoitoa odottavien määrän kehityksessä operatiivisilla erikoisaloilla. Lasku selittyy pitkälti Oulaskankaan leikkausmäärien vähenemisellä. Synnytysten määrä (2 285) kasvoi edelleen tammi-syyskuussa, ollen 3,7 prosenttia edellisvuotta enemmän. Pohteen ulkopuolisten asiakkaiden synnytysten määrä kasvoi, mutta kyse on yksittäisistä synnytyksistä. Myöskään minkään tietyn kunnan, esimerkiksi Kemien osalta, ei ole toistaiseksi nähtävissä muutoksia.

OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito toimialueen osastohoidon suoritteita ja mittareita											
	1-9/2023				1-9/2024				Asiakasmäärän muutos %	Hoitojaksojen muutos %	Hoitopäivien muutos
	Hoitojaksojen asiakkaat	Hoitojaksot	Hoitopäivät	Hoitoaika (ka)	Hoitojaksojen asiakkaat	Hoitojaksot	Hoitopäivät	Hoitoaika (ka)			
Oberoniin ja LifeCareen kirjatut hoitojaksot yhteensä	27 841	39 965	192 628	4,8	28 320	39 965	184 530	4,6	1,7 %	0,0 %	-4,2 %
Joista Pohteen ulkopuoliset asiakkaat	3 850	4 897	20 171	4,1	3 866	4 758	19 613	4,1	0,4 %	-2,8 %	-2,8 %

Taulukko 30: OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito toimialueen osastohoidon suoritteita. (Lähde: Tableau, tiedot poimittu 10.10.2024).

Akuuttiverkoston koordinaatiopilotti alkoi elokuussa ja jo lyhyen seurantajakson perusteella toiminta on tehokasta. Jatkohoidon odotuspäiviä kertyi osastoilla hieman viime vuotta enemmän, mutta päivystysten potilaille jatkohoitopaikka pystyttiin järjestämään nyt alkuvuotta paremmin. Eniten jatkohoidon odotuspäiviä kertyi tammi-syyskuussa Vatsakeskuksen (105) ja Sisätautikeskuksen (100) osastoilla. Oulun alueen kotisairaalatoiminnan laajentamista uusiin potilasryhmiin edistettiin yhteistyössä eri osaamiskeskusten ja Ikäihmisten toimialueen kanssa.

Kuvio 12: Jatkohoidon odotuspäivät OYS sairaalan osastoilla vuosien vertailu. Kuviossa ei ole mukana Geriatrian ja yleislääketieteen osaamiskeskusten jatkohoidon odotuspäiviä, sillä ne eivät ole olleet osa organisaatiota edellisinä vuosina. (Lähde: Tableau, tiedot poimittu 9.10.2024).

Ympäri vuorokautiset päivystykset

Ympäri vuorokautisissa päivystyksissä kävi tammi-syyskuussa 58 048 potilasta ja heillä oli yhteensä 102 965 fyysistä päivystyskäyntiä lääkärillä tai hoitajalla. Käyntimäärät laskivat Kuusamon päivystystä lukuun ottamatta. Sekä Oulun seudun yhteispäivystyksessä (OSYP) (-2,2 %) että Oulaskankaan yhteispäivystyksessä (-10,1 %) erikoissairaanhoidon käyntimäärät laskivat edelleen. Kuusamon (-10,2 %) että Raahen (-1,2 %) laajoissa perusterveydenhuollon päivystyksissä lääkäri-käyntien määrän lasku jatkui. Yöajan (klo 22.00–7.59) päivystyskäyntien määrä (17 871) laski 1,5 % edellisvuodesta. Tarkempia tietoja päivystysyksiköiden käyntimäärästä löytyy alla olevasta taulukosta. Eri ikäryhmien päivystyksen käytössä ei ollut merkittävää muutosta edelliseen vuoteen. OSYP:in keskimääräinen läpimenoaika tammi-syyskuussa oli 290 minuuttia ja se kasvoi edellisvuodesta 3,6 prosenttia. Oulaskankaan yhteispäivystyksessä läpimenoaika samalla ajanjaksolla oli 232 minuuttia ja se kasvoi 28,9 prosenttia.

Ympäri vuorokautisten päivystysten suoritteita ja mittareita								
	1-9/2023				1-9/2024			
	Fyysiset käynnit	Käynnit per asiakas	Asiakkaat, joilla yli 5 käyntiä	Yöajan fyysiset käynnit (22.00-7.59)	Fyysiset käynnit	Käynnit per asiakas	Asiakkaat, joilla yli 5 käyntiä	Yöajan fyysiset käynnit (22.00-7.59)
Oulun seudun yhteispäivystys (ESH+PTH yht.)	53 877	1,4	490	10 695	53 531	1,4	493	10 570
Oulaskankaan yhteispäivystys (ESH+PTH yht.)	13 364	1,4	79	2 704	13 354	1,4	86	2 682
Kuusamon laaja pth päivystys (PTH)	23 245	3,2	872	2 931	23 900	3,4	971	2 834
Raahen laaja pth päivystys (PTH)	12 454	1,6	162	1 822	12 180	1,6	138	1 785

Taulukko 31: Ympäri vuorokautisten päivystysten mittareita. Kuusamon muista yksiköistä poikkeavia lukuja selittävät poikkeavat kirjaamiskäytännöt. (Lähde: Tableau, tiedot poimittu 10.10.2024).

Päivitettyssä sosiaali- ja terveysministeriön sairaalaverkon uudistamisesityksessä Oulaskankaan sairaalan ympäri vuorokautinen päivystys päättyisi jo 1.10.2025 aiemmin linjatun 1.1.2026 sijasta. Sen jälkeen Oulaskankaalla olisi mahdollista järjestää kello 22 saakka iltaisin ulottuvaa kiirevastaanottoa. Oulaskankaan profiiliin muutosta käsiteltiin syyskuussa tulevaisuuslautakunnassa ja aluehallituksessa infona.

Ensihoito

Syyskuun lopun tilanteessa tuorein käytettävissä oleva ensihoidon palvelutasopäätös on kesäkuulta. Terveys- ja hyvinvoinnin laitos (THL) ei vielä edelleenkään tee palvelutasopäätöksen analytiikkaa ja Pohteen ensihoito sai kesäkuun analyysin CGI:n kautta.

Ensihoidon palvelutasopäätöksen tavoitettavuusajat heikkenivät. Tavoitettavuusajat ylittyivät luokissa A ja B mediaani 50 prosenttia ydintaajaman ja muun taajaman osalta. Myös 90 prosentin tavoitettavuusaika ylittyi ydintaajaman, muun taajaman ja asutun maaseudun osalta. Tilanne on samanlainen koko Pohjois-Suomen yhteistyöalueella. Heikkenemisen syitä on selvitelty, ja yhtenä tekijänä on havaittu lähtöviiveiden lisääntyminen. Lähtöviiveiden lisääntymisen syitä selvitetään edelleen yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Ensihoidon palvelutasopäätöksen toteuma								
	A/B		A/B		C		D	
	Med (50 %)		90 %		90 %		90 %	
	1-6/2023	1-6/2024	1-6/2023	1-6/2024	1-6/2023	1-6/2024	1-6/2023	1-6/2024
Ydintaajama	0:06:34	0:06:56	0:10:33	0:11:14	0:33:25	0:34:59	0:40:38	0:48:34
Muu taajama	0:08:25	0:09:11	0:16:57	0:19:44				
Asuttu maaseutu	0:18:58	0:19:36	0:38:03	0:38:53				
Muut alueet	Ei määritellä	Ei määritellä	Ei määritellä	Ei määritellä	Ei määritellä	Ei määritellä	Ei määritellä	Ei määritellä

Taulukko 32: Ensihoidon palvelutasopäätöksen tammi-kesäkuun toteuma. (Lähde: CGI).

Pohteen alueella ensihoidossa otettiin käyttöön kansallinen turvallisuusviranomaisten yhteinen kenttäjärjestelmä KEJO ja sähköinen ensihoitokertomus. KEJO:sta ensihoitokertomukset tallennetaan Kannan potilastietovarastoon, jonka kautta sekä potilas itse, että potilaan hoitoon osallistuvat terveydenhuollon ammattilaiset voivat katsella tietoa.

Hoito- ja palvelutakuuden toteutuminen

Hoitotakuun piiriin kuuluvia läheteitä käsiteltiin OYS-sairaalapalveluissa tammi-syyskuussa 69 889 kappaletta. Kasvua oli 2,2 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Suurin osa läheteistä pystyttiin edelleen käsittelemään lakisääteisten määräaikojen puitteissa. Tarkemmat luvut ovat nähtävissä seuraavassa taulukossa. Hoitopääsytiedot sisältävät edelleen vain Oberoniin kirjatut tiedot.

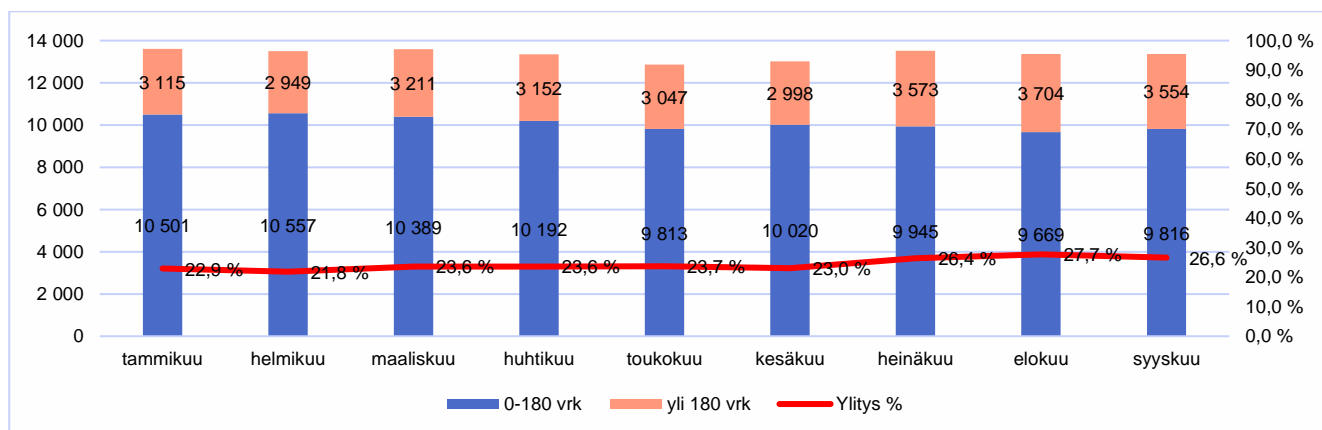
Hoidon tarpeen arviointia odottavien potilaiden määrä (10 943) ja yli kolme kuukautta hoidon tarpeen arviointia odottaneiden määrä (3 789) kasvoivat samassa suhteessa elokuusta, joten ylitysprosentti 34,6 pysyi ennallaan. Kehitys poikkeaa parin edellisen vuoden kehityksestä, jolloin syyskuun tilanne on ollut elokuuta parempi. Eniten yli kolme kuukautta hoidon tarpeen arviointia odottavia potilaita oli ortopedian ja traumatologian 1 235 (47,9 %), silmätautien 578 (49,9 %) ja käsikirurgian 444 (64,2 %) erikoisaloilla. Ortopedian ja traumatologian erikoisalalla ylittäjien määrä laski (-31) elokuusta, kun taas silmätaudeilla (+37) ja käsikirurgialla (+65) ylittäjien määrä kasvoi.

Hoitoa odottavien potilaiden määrä (13 370) pysyi ennallaan elokuun tilanteeseen verrattuna ja yli kuusi kuukautta hoitoa odottaneiden potilaiden määrä (3 554) ja ylittäjien osuus (26,6 %) laskivat elokuun tilanteesta. Kesäkuun lopun tilanteeseen verrattuna hoitoon pääsy heikkeni. Tämä johtuu siitä, että kesänaikana kiireetöntä toimintaa on vähemmän.

Mediaani odotusaika oli 108 vuorokautta. Tilanne on parempi kuin vuosi sitten (ylittäjiä 3 829 ja ylitys 28,9 %), mutta merkittävää muutosta useista eri jononpurkutoimenpiteistä huolimatta ei ole saavutettu. Eniten yli kuusi kuukautta hoitoa odottavia potilaita oli ortopedian ja traumatologian 1 581 (51,6 %), gastroenterologisen kirurgian 615 (37,1 %) ja silmätautien 284 (13,0 %) erikoisaloilla. Ortopedian ja traumatologian (-55) ja gastroenterologisen kirurgian (-57) ylittäjien määrä laski ja silmätautien (+128) kasvoi elokuusta.

Hoitoonpääsyn seurannan vaihe		edellinen kuu- kausi elokuu 31.8.2024	Syyskuu 30.9.2024	Muutos %	Muutos lkm
Hoidon tarpeen arvioinnin aloittamisen toteutuminen	Käsittelyt hoitotakuun piiriin kuuluvat lähetteet (kumulatiivinen)	61 732	69 886	13,2 %	8 154
	yli 21 vrk käsiteltyjen lkm	267	286	7,1 %	19
	yli 21 vrk käsiteltyjen osuus	0,4 %	0,4 %		
	Käsittelyajan mediaani (vrk)	1	1		0
Hoidon tarpeen arvioinnin toteutuminen	Hoidon tarpeen arviointia odottavat yhteensä	10 497	10 943	4,2 %	446
	yli 90 vrk hoidon tarpeen arviointia odottaneet (lkm)	3636	3789	4,2 %	153
	yli 90 vrk hoidon tarpeen arviointia odottaneiden osuus	34,6 %	34,6 %		
	Mediaani odotusaika (vrk)	67	52		-15
Hoitoon pääsyn toteutuminen kiireettömässä erikoissairaanhoidossa	Hoitoa odottavat yhteensä	13 373	13 370	0,0 %	-3
	Yli 180 vrk hoitoa odottaneet (lkm)	3704	3554	-4,0 %	-150
	Yli 180 vrk hoitoa odottaneiden osuus	27,7 %	26,6 %		
	Mediaani odotusaika (vrk)	107	108		1

Taulukko 33: Hoitoonpääsyn seurantapisteen aikarajojen toteutuminen OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito toimialueella. Sisältää Oberoniin kirjatut hoitoonpääsytiedot (Lähde Tableau, tiedot poimittu 9.10.2024).

Kuvio 13: Hoitoa odottavat potilaat kuukausittain ja määräjän ylitysprosentti kuukausittain tammi-syyskuun aikana OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito toimialueella. Sisältää Oberoniin kirjatut hoitoonpääsytiedot. (Tiedot poimittu Tableausta 9.10.2024).

Henkilöstösuunnitelman toteutuminen

Toimialueen henkilöstömäärä pieneni 0,5 prosenttia edellisvuoden vastaavaan tarkastelujaksoon verrattuna. Myös määräaikaisen henkilöstön osuus pieneni hieman edellisvuoden vastaavalla tarkastelujaksolla. Eniten määräaikaisen henkilöstön määrä pieneni syyskuun 2023 tilanteeseen verrattuna Teho- ja valvontahoitotyössä, Päivystyskeskuksessa sekä Oulaskankaan ja Oulaisten, Kuusamon ja Raahen hoitotyössä. Vakituisten henkilöstön määrä kasvoi eniten syyskuun 2023 tilanteeseen nähden Päivystyskeskuksessa, Ensihoidon osaamiskeskuksessa sekä Teho- ja valvontahoitotyössä. Vakituisten henkilöstön määrä puolestaan pieneni eniten Somatiikan yhteisissä palveluissa ja Perioperatiivisessa hoitotyössä.

Lähtövaihtuvuudessa (4,3 %) tapahtui pientä laskua edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Korkeimmat lähtövaihtuvuudet tammi-syyskuussa 2024 olivat Tukieliinkirurgian keskuksessa

(12,2 %), Kuusamon hoitotyössä (7,6 %), Lasten ja naisten osaamiskeskuksessa (6,9 %), Päivystyskeskuksessa (6,7 %) ja Oulaskankaan ja Oulaisten hoitotyössä (6,6 %). Neurokeskuksen, Sisätautikeskuksen, Tehohoitokeskuksen ja Vatsakeskuksen lähtövaihtuvuus oli tarkastelujaksolla puolestaan nolla (0) prosenttia.

Palkallinen työpanos toteutui vuoden 2024 tammi-syyskuussa 97,1-prosenttisesti käyttösuunnitelmaan 2024 verrattuna. Edellisvuoden vastaavaan tarkastelujaksoon verrattuna palkallinen työpanos pieneni 0,4 prosenttia. Palkallinen työpanos väheni eniten edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna Perioperatiivisessa hoitotyössä, Oulaskankaan ja Oulaisten hoitotyössä ja Sisätautikeskuksessa. Palkallinen työpanos vastaavasti kasvoi erityisesti Geriatrian ja yleislääketieteen sekä Ensihoidon osaamiskeskuksissa.

Toteutunut työpanos väheni toimialueella tammi-syyskuussa 2024 edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 0,9 prosenttia. Väheneminen koostuu pääasiassa toteutuneen työpanoksen vähenemisestä Somatiikan yhteisissä, Sisätautikeskuksessa, Vuodeosastohoitotyössä, Perioperatiivisessa hoitotyössä, Oulaskankaan ja Oulaisten hoitotyössä ja Kuusamon hoitotyössä.

Sairauspoissaoloprosentti (5,3 %) pysyi toimialueetasolla täysin ennallaan edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Korkeammat sairauspoissaoloprosentit olivat Perioperatiivisessa hoitotyössä (6,9 %), Vuodeosastohoitotyössä (6,7 %), Somatiikan yhteisissä (6,1 %), Avohoitotyössä (6,1 %), Teho- ja valvontahoitotyössä (5,6 %) ja Kuusamon hoitotyössä (5,4 %). Vastaavasti alhaisimmat sairauspoissaoloprosentit olivat Neurokeskuksessa (0,7 %), Sydänkeskuksessa (1,1 %) ja Aistieliinsairauksien keskuksessa (1,2 %).

Tammi-syyskuussa 2024 palvelussuhteessa olleista henkilöistä 2 477 henkilöllä ei ollut ollenkaan sairauspoissaoloja. Se on hieman vähemmän kuin edellisvuonna vastaavana ajanjaksona (1-9/2023: 2 566 henkilöä).

OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito, henkilöstötunnuslukuja						
Henkilöstömäärä			Määräaikaisten osuus, %		Lähtövaihtuvuus, %	
30.9.2023	30.9.2024	Muutos, %	30.9.2023	30.9.2024	1-9/2023	1-9/2024
4 863	4 839	-0,5 %	22,7 %	22,1 %	4,9 %	4,3 %
Palkallinen työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %	KS 2024 muutettu	1-9/2024 Tot.%/KS24
4 216,1	4 255,3	4239,4	-15,9	-0,40 %	4 367,9	97,1
Toteutunut työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %		
3 393,2	3 356,5	3 326,7	-29,8	-0,9 %		
Sairauspoissaolo%			Henkilöt ilman sairauspoissaoloja	Sairausajan palkkakustannus		
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	1-9/2024	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, %
5,4 %	5,3 %	5,3 %	2483	6 135 244	6 250 826	1,9 %

Taulukko 34: OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito, henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja (tilasto 14.10.2024 People Analytics).

Talouden toteuma

Talouden toteuma parani hieman elokuusta. Toimintatuotot ovat edelleen budjetoitua alhaisemalla tasolla. Toimintakuluissa suurin alitus on henkilöstökuluissa. Joulukuussa maksettavat työaikakorvaukset ja pitkistä arkipyhistä aiheutuvat korvaukset tulevat kuitenkin pienentämään henkilöstömenojen alitusta. Asiakaspalvelujen ostoissa ei ole ollut kesäkuun kaltaista piikkiä, joten ylitys käyttösuunnitelmaan nähden on pienentynyt. TUTA-toimenpiteinä asiakaspalvelujen ostoja on pyritty kotiuttamaan omaan toimintaan, joka myös vaikuttaa ostopalveluiden kehitykseen. Toisaalta henkilöstövajeen takia muun muassa Ortopedian erikoisalalla joudutaan lisäämään ostopalveluita loppuvuonna. Aineiden ja tarvikkeiden osalta alitus on pienentynyt, mutta muun muassa Oulaskankaan suoritemäärien lasku heijastuu suoraan leikkaustarvikkeiden käyttöön.

Loppuvuodelle riskiä tulojen kertymiselle ja yllättävien kulujen (mm. sairaalan varustamiseen liittyviä kustannuksia) aiheuttaa muutto uuteen sairaalaan. Tämän hetken ennusteen mukaisesti toimialue kuitenkin pysyisi muutetussa käyttösuunnitelmassa.

OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1-9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALITUS (-)	TOT % KS 1-9/2024	TP 2023	TA 2024 alkuperäinen	TOT-% TA24 muutettu
TOIMINTATUOTOT	146 603	109 952	108 151	-1 801	98,4 %	141 663	146 387	73,8 %
Myyntituotot	109 717	82 287	80 935	-1 353	98,4 %	105 811	111 395	73,8 %
Maksutuotot	27 219	20 414	19 886	-528	97,4 %	25 086	25 019	73,1 %
Tuet ja avustukset	9 448	7 086	7 020	-66	99,1 %	9 285	9 076	74,3 %
Muut toimintatuotot	220	165	310	145	188,3 %	1 480	897	141,2 %
Valmistus omaan käyttöön	84	63	182	119	288,4 %	166	0	216,3 %
TOIMINTAKULUT	-512 496	-383 766	-372 727	-11 039	97,1 %	-500 859	-498 480	72,7 %
Henkilöstökulut	-313 860	-234 789	-229 577	-5 212	97,8 %	-306 311	-315 610	73,1 %
Palvelujen ostot yhteensä	-99 140	-74 355	-73 802	-553	99,3 %	-99 162	-85 373	74,4 %
Asiakaspalvelujen ostot	-46 642	-34 981	-36 132	1 150	103,3 %	-45 617	-36 605	77,5 %
Muiden palvelujen ostot	-52 499	-39 374	-37 670	-1 704	95,7 %	-53 545	-48 768	71,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-92 564	-69 423	-64 360	-5 063	92,7 %	-89 464	-89 826	69,5 %
Avustukset	-1	-1	-1	0	133,3 %	0	0	100,0 %
Muut toimintakulut	-6 931	-5 198	-4 988	-211	95,9 %	-5 921	-7 671	72,0 %
TOIMINTAKATE	-365 809	-273 751	-264 394	-9 356	96,6 %	-359 030	-352 093	72,3 %

Taulukko 35: OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito. Talouden toteuma. Sitova taso kursivoituna.

5.1.6 Kuntoutuspalvelut

Keskeiset nostot

- Palvelusetelit on otettu elokuussa käyttöön fysio- ja toimintaterapian osalta
- Erikoislääkäripula fysiatrialla on vaikeutunut
- Uuteen sairaalaan muutot ovat käynnistyneet
- Vuoden 2024 toteuman ennustetaan toteutuvan muutetun käyttösuunnitelman mukaisesti

Tavoitteiden eteneminen ja muut keskeiset nostot

Kuntoutuksen toimialueella on tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisina tavoitteina toteuttaa kuntoutuksen palveluja osana tarpeenmukaisia sote-keskuksia sekä parantaa kuntoutusketjun toimivuutta. Lisäksi kuntoutuksen toimialue jatkaa sopeutetulla budjetilla.

Perusterveydenhuollon oman tuotannon terapiapalveluissa on tammi-syyskuun aikana kontaktien määrä kasvanut 10,6 prosenttia verrattaessa edellisen vuoden vastaavaan aikaan (1–9/2023: 108 129 kontaktia, 1–9/2024: 119 546 kontaktia). Etäasiointien määrä on kasvanut edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattaessa 11,2 prosenttia (1–9/2023: 15 087, 1–9/2024: 16 784). Fysioterapeutin suoravastaanotto toiminnan kehittäminen osana hoidonjatkuvuus mallin kehittämistä on jatkunut. Uusia lääkinnällisen kuntoutuksen pienryhmiä on käynnistynyt syksyn aikana. Syyskuussa on aloitettu kotikuntoutustoiminta Pudasjärven alueella sekä Tyrnävällä on käynnistynyt uusi kuntoutusyksikkö yhteistyössä ikäihmisten palveluiden kanssa.

Erikoissairaanhoidon kuntoutuksen oman tuotannon avohoidon käyntien asiakas- ja käyntimäärät ovat laskeneet ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana verrattaessa edellisvuoden vastaavaan aikaan. Terveyssoseaalityön suoritteita ei vertailussa ole huomioitu, koska terveystoiminta siirtyi toisille toimialueille lääkinnällisen kuntoutuksen osaamiskeskuksesta. Fysiatrian osaamiskeskusten erikoislääkärivaje ja toiminnan muutokset selittävät asiakasmäärän laskua. Apuvälinelainaan ja Raahen kipupoliklinikan suoritteet puuttuvat alla olevista suoritelmistä. Etäasiointien osuus käynneistä on toteutunut edellisvuoden tasolla.

Kuntoutuksen toimialueen avohoidon suoritteita						
	1–9/2023		1–9/2024			
	käyntien asiakkaat	käynnit	käyntien asiakkaat	käynnit	Asiakasmäärän muutos %	Käyntien muutos %
Oberoniin kirjatut suoritteet yhteensä	8452	20 819	8260	20 569	-2,3 %	-1,2 %
Etäasiointien osuus käynneistä		27,2 %		26,2 %		
Apuvälineläinpalveluiden osaamiskeskus (Oulu)	2981	4142	2810	4062	-5,7 %	-1,9 %
Fysiatrian osaamiskeskus	5251	14 918	5085	14 388	-3,2 %	-3,6 %
Lääkinnällisen kuntoutuksen osaamiskeskus	630	1759	761	2119	+20,8 %	+20,5 %

Taulukko 36: Kuntoutuksen toimialueen erityistason kuntoutuspalveluiden avohoidon suoritteita.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen terapiaostojen (puhe-, toiminta-, fysioterapia sekä muu terapia ja laitoshoido) kustannukset ovat laskeneet vuoden 2024 ensimmäisen vuosineljänneksen ja kolmannen vuosineljänneksen välillä 27,7 prosenttia (1–3/2024: 2 347 170, 4–6/2024: 2 651 956, 7-9/2024: 1 697 371). Kustannusten laskuun on vaikuttanut muun muassa terapioiden tuottaminen ensisijaisesti vastaanottokäynteinä sekä omana toimintana toteutuneen lääkinnällisen kuntoutuksen fysioterapian ja fysioterapian ryhmäkuntoutuksen lisääminen. Oman tuotannon henkilöstövaajetta on jouduttu alkuvuoden aikana paikkaamaan ostopalvelulla erityisesti puhe- ja toimintaterapiassa, mikä on nostanut terapiaostojen käyntimääriä. Tarkasteltuja terapiaostoja toteutuu kuntoutuksen toimialueen lisäksi myös muun muassa foniatrialta sekä lasten psykiatrian poliklinikalta ja nuorten psykiatrian poliklinikalta. Tietojen neljännesvuosittaisen vertailun luotettavuutta heikentää tietojen kertyminen järjestelmään viiveellä.

Hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen

Kuntoutuksen toimialueen erityistason hoitoon pääsyn seurannan piiriin kuuluvia saapuneita läheteitä oli 7 615 ja käsiteltyjä läheteitä 7 723 ajalla 1–9/2024. Käsitelyaika 21 vuorokautta ylittyi 26 läheteellä, mikä oli 0,3 prosenttia läheteiden määrästä.

Hoidon tarpeen arviointia odotti syyskuussa 221 asiakasta, joista yli 90 vuorokautta oli odottanut 18 asiakasta (8,5 %). Hoitoa odottavien määrä oli syyskuussa 215 asiakasta.

Kuntoutuksen toimialueen asiakkaiden antaman palautteen perusteella kuntoutuksen palveluihin on oltu pääsääntöisesti tyytyväisiä ajalla 1.1.–30.9.2024. Roidun kautta asiakaspalautetta annettiin toimialueelle tammi-syyskuussa 1 075 kappaletta ja kumulatiivinen NPS oli 65. Saamaansa palvelua suosittelisi palautteen jättäjistä 78,3 prosenttia. Palautteiden keskiarvo oli 8,55 asteikolla 0–10.

Henkilöstösuunnitelman toteutuminen

Henkilöstömäärä on pysynyt lähes samana (-1,0 %, muutos 6 henkilöä) edellisvuoteen verrattuna, määräaikaisten osuus on hieman kasvanut (+3,3 %). Lähtövaihtuvuus on hieman laskenut (-0,6 %). Palkallinen työpanos on laskenut (-1,5 %), samoin toteutunut työpanos (-2,8 %), johtuen terveysosasto- ja kuntoutuksen siirtymisestä pois kuntoutuksen toimialueelta. Palkallinen työpanos alittaa käyttösuunnitelman mukaisen työpanoksen ollen 88,6 prosenttia. Sairauspoissaolo prosentti on hieman korkeampi (+0,4 %) edellisvuoteen verrattuna. Tammi-syyskuussa 2024 palvelussuhteessa olleilla 242 henkilöllä (40,3 %) ei ollut lainkaan terveystieteellisiä poissaoloja. Sairausajan palkkakustannuksissa on selkeää nousua vuoden takaiseen, johtuen sairauspoissaolojen määrän kasvusta sekä palkkakustannusten noususta.

Kuntoutuspalvelut, henkilöstötunnuslukuja						
Henkilöstömäärä			Määräaikaisten osuus, %		Lähtövaihtuvuus, %	
30.9.2023	30.9.2024	Muutos, %	30.9.2023	30.9.2024	1-9/2023	1-9/2024
606	600	-1,0 %	19,8 %	23,1 %	4,6 %	4,0 %
Palkallinen työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %	KS 2024	1-9/2024 Tot. %/KS24
513,5	517	509,5	-7,5	-1,5 %	574,8	88,6
Toteutunut työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %		
416,9	414,2	402,5	-11,7	-2,8 %		
Sairauspoissaolo%			Henkilöt ilman sairauspoissaoloja	Sairausajan palkkakustannus		
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	1-9/2024	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, %
4,6 %	4,4 %	4,8 %	242	573 345	650 262	13,4 %

Taulukko 37: Kuntoutuspalvelut, henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja (tilasto 14.10.2024 People Analytics).

Talouden toteuma

Kolmannella vuosineljänneksellä toimintatuotot ovat lähellä muutettua talousarviota. Myyntituotot ylittävät talousarvion, kun taas maksutuotot jäivät sen alle. Koko vuoden osalta toimintatuottojen arvioidaan kuitenkin olevan lähellä muutettua talousarviota.

Toimintakulut alittavat muutetun talousarvion 2,0 miljoonalla eurolla. Alitusta on muutettuun talousarvioon nähden kaikissa kuluryhmissä, eniten palvelujen ostoissa. Erityisesti asiakaspalvelujen ostojen kulujen odotetaan toteutuvan loppuvuoteen painottuen, joten tämän hetken alitus tasoittuu vuoden lopulla. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden tiliryhmässä etenkin apuväline- ja huoltotarvikkeet toteutuivat syyskuussa edeltäviä kuukausia korkeampina. Loppuvuonna kulujen arvioidaan pysyvän yhä korkeina johtuen kysynnän ja hintatason noususta apuväline- ja huoltotarvikehankinnoissa. Uuteen sairaalaan muuton seurauksena osassa yksiköistä aine- ja tarvikekulut toteutuvat myös korkeampina kuin alkuvuodesta. Toimintakatteen ennustetaan kuitenkin toteutuvan lähelle muutettua talousarviota.

Muutetun talousarvion toteutumista arvioidun mukaisesti pyritään varmistamaan jatkamalla tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisia toimia. Uusien toimintamallien avulla on pyritty paitsi kotiuttamaan ostopalveluita, myös tasaamaan kuukausittaista vaihtelua. Toimialueen tilanne suhteessa muutettuun talousarvioon on hyvä, ja edistystä on tapahtunut sekä oman toiminnan vahvistamisessa että ostopalveluiden kotiutuksessa.

Kuntoutuspalvelut (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1- 9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALI- TUS (-)	TOT % KS 1- 9/2024	TP 2023	TA 2024 alkuperäinen	TOT-% TA24 muutettu
TOIMINTATUOTOT	4 390	3 292	3 243	-49	98,5 %	4 778	4 805	73,9 %
Myyntituotot	3 159	2 369	2 418	49	102,1 %	3 725	3 874	76,5 %
Maksutuotot	1 198	898	802	-97	89,2 %	975	916	66,9 %
Tuet ja avustukset	18	13	18	5	134,4 %	6	0	100,8 %
Muut toimintatuotot	15	11	6	-6	49,4 %	72	15	37,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0,0 %	3	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-52 691	-39 465	-37 448	-2 017	94,9 %	-54 312	-52 820	71,1 %
Henkilöstökulut	-27 813	-20 806	-20 384	-423	98,0 %	-27 469	-30 650	73,3 %
Palvelujen ostot yhteensä	-13 477	-10 108	-8 731	-1 377	86,4 %	-17 459	-13 676	64,8 %
Asiakaspalvelujen ostot	-10 228	-7 671	-6 706	-965	87,4 %	-14 361	-9 504	65,6 %
Muiden palvelujen ostot	-3 249	-2 437	-2 025	-412	83,1 %	-3 098	-4 173	62,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 044	-8 283	-8 081	-202	97,6 %	-9 089	-8 113	73,2 %
Avustukset	-170	-127	-121	-7	94,9 %	-160	-199	71,2 %
Muut toimintakulut	-187	-140	-132	-8	94,2 %	-135	-181	70,6 %
TOIMINTAKATE	-48 302	-36 172	-34 205	-1 968	94,6 %	-49 531	-48 015	70,8 %

Taulukko 38: Kuntoutuspalvelut. Talouden toteuma. Sitova taso kursivoituna.

5.1.7 Sairaanhoidolliset palvelut

Keskeiset nostot

- Toiminta on pyörinyt pääsääntöisesti suunnitellusti ja asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä palveluun. Perinnöllisyyslääketieteen erikoisalalla hoitoonpääsy toteutuu lakisääteisissä määräajoissa.
- Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpiteiden mukaisesti kuvantamisen yksiköitä on lakkautettu tai osa-aikaistettu. Välinehuoltojen yksiköistä on syyskuun 2024 loppuun mennessä lakkautettu neljä yksikköä.
- Diagnostiikan ostopalvelujen kotiuttaminen on jatkunut suunnitellusti; Oulun ja Raahen lisäksi myös Kuusamon patologian ostopalvelut on saatu kotiutettua. Lääke- ja potilashoidon osaamiskeskuksessa tekstinkäsittelyn ostopalvelujen kotiuttaminen on jatkunut Oulun alueella.
- Uuteen sairaalaan muutto on työllistänyt kaikkia osaamiskeskuksia.
- Talouden tilanne on parantunut edellisestä kuukaudesta ja ennusteen mukaisesti pysytään käyttösuunnitelmassa.

Tavoitteiden eteneminen ja muut keskeiset nostot

Sairaanhoidollisissa palveluissa toiminta on pyörinyt tammi-syyskuussa pääosin suunnitellusti. Henkilöstön poissaolot ovat jonkin verran haastaneet toiminnan järjestämistä. Asiakkaat ovat olleet saamaansa palveluun tyytyväisiä. Roidun mukaan tammi-syyskuussa kumulatiivinen NPS oli 75 (1 380 vastausta). Syyskuun osalta NPS oli 70 (203 vastausta) ja keskiarvo oli 8,67.

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisissa toimenpiteissä on edetty. Taloudellinen tavoite vuodelle 2024 (-200 000 €) ei tule täyttymään, koska alkuperäinen tavoite kuvantamisen yksiköiden vähentämisestä ei ole toteutunut ja välinehuollon toimipisteiden henkilöstövähennykset toteutuvat vuoden 2025 puolella. 1.6.2024 alkaen diagnostiikan osaamiskeskuksessa lakkautettiin kuvantamisen toimipisteet Vaalassa ja Haapavedellä. Samaan aikaan Taivalkosken, Pyhäjärven, Haapajärven ja Limingan toimipisteet osa-aikaistettiin. Moniosajapalveluissa tavoitteena on lakkauttaa yhteensä 12 välinehuollon yksikköä. Vuoden 2024 aikana on lakkautettu Muhos (alkaen 1.1.2024), Haapajärvi ja Pyhäjärvi (alkaen 1.9.2024). Syyskuussa on aloitettu valmistelut lin ja Taivalkosken välinehuoltojen keskittämisestä Ouluun ja Kuusamoon.

Ostopalveluiden kotiuttaminen on jatkunut suunnitellusti. Diagnostiikan osaamiskeskuksessa patologian ostopalveluiden kotiuttaminen aloitettiin huhtikuussa 2024 Oulun ja Raahen osalta. Toisen vuosineljänneksen aikana myös Kuusamon patologian ostopalvelut saatiin kotiutettua. Lääke- ja potilashoidon osaamiskeskuksessa tekstinkäsittelyn ostopalvelujen kotiuttaminen on jatkunut Oulun alueella. Tavoitteena on kaikkien tekstinkäsittelyn ostopalveluiden kotiuttaminen vuoden 2024 loppuun mennessä.

Diagnostiikan osaamiskeskuksessa ultraäänitutkimuksia sekä röntgen- ja magneettikuvauksia tehtiin tammi-syyskuussa noin 3 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Varjoainekuvausten ja angiografiatutkimusten määrät kasvoivat 8,9 prosenttia. Tietokonetomografialaitteiden käyttöaste kasvoi 5,0 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Sonograferien tekemien ultraäänitutkimusten (6 279) osuus kasvoi 25 prosentista 27 prosenttiin. Patologiassa ostopalveluiden kotiuttamisen myötä

gastroskopia- ja kolonoskopianäytteiden määrä on kasvanut 50 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Kaiken kaikkiaan patologian läheteiden määrä on kasvanut noin 10 prosenttia viime vuodesta.

Perinnöllisyyslääketieteen erikoisalalla hoitopääsyn määrääjat toteutuivat syyskuussa lakisääteisissä aikarajoissa. Kokonaiskysyntä kasvoi tammi-syyskuussa 6,6 prosenttia edellisvuodesta. Siitä läheteitä oli 992 (kasvua 7,8 %) ja sähköisiä konsultaatioita 108 (10 % vähemmän kuin viime vuoden vastaavana ajanjaksona). Hyvinvointialueen ulkopuolelta tullut kysyntä kasvoi 8,3 prosenttia. Avohoitokäyntejä perinnöllisyyslääketieteessä toteutui tammi-syyskuun aikana 2 985, mikä oli kaksi (2) prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Avohoitokäynneistä 73 prosenttia toteutettiin etänä. Tämä oli viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna 12,8 prosenttiyksikköä vähemmän.

Lääke- ja potilashoidon osaamiskeskuksessa haittatapahtumailmoituksia apteekille kohdistui tammi-syyskuussa 19 kappaletta, mikä on noin 37 prosenttia vähemmän kuin viime vuonna. Merkittäviä ja vakavia haittatapahtumia ei raportoitu. Uuden sairaalan ensimmäinen IV-antibiotirobototti otettiin tuotantokäyttöön kesäkuun alussa ja syyskuusta lähtien tuotanto laajenee vähitellen koskemaan kaikkia OYSin yksiköitä.

Osaamiskeskuksia on työllistänyt uuteen sairaalaan muutto. Sairaalahuollon osalta A- ja B-talojen ylläpito alkoi elokuussa ensimmäisten hoitoyksiköiden siirtymisen myötä. Vanhan laitteen rikkoutumisen vuoksi toimenpideradiologian muuttoa aikaistettiin ja syyskuun alussa tehtiin ensimmäiset toimenpiteet uudessa sairaalassa. Syksyn mittaan uuden sairaalan toiminta laajenee viikoittain.

Keskeiset mittarit	Tavoite	Toteuma 1-9/2023	Toteuma 1-9/2024	Muutos % (edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna)
Röntgenlaitteiden käyttöaste Tutkimusmäärä laitetta kohden	Laitteiden käyttöaste nousee ilman, että tutkimusmäärä kasvaa	3 315	3649	10,1
Tietokonetomografialaitteiden (TT) käyttöaste Toteutunut käyttöaste, maksimikapasiteetti	Laitteiden käyttöaste nousee ilman, että tutkimusmäärä kasvaa	52,4	55	5
Magneettikuvauslaitteiden (MRI) käyttöaste Toteutunut käyttöaste, maksimikapasiteetti	Laitteiden käyttöaste nousee ilman, että tutkimusmäärä kasvaa	67,1	64	-4,6
Sonograferien tekemien ultraäänitutkimusten osuus	Nousee	25 %	27 %	8
Sairaala-apteekille kohdistuvat Haipro-ilmoitukset (kaikki/vakavat)	Merkittävien ja vakavien riskien määrä ei nouse	30/0	19/0	-37
Diagnostisten palveluiden ostopalvelukustannukset laskevat (huom. tässä tarkasteltu vertailukelpoisina jaksoina vuosien 2023 ja 2024 Q2-Q3)	Laskee (ostopalvelut keskitetty toimialueelle 3/2023)	2 559 458 €	1 857 538 €	-27

Taulukko 39: Sairaanhoidollisten palveluiden keskeisten järjestämissuunnitelman mittareiden toteuma ja vertailu edelliseen vuoteen.

Henkilöstösuunnitelman toteutuminen

Sairaanhoidollisissa palveluissa tammi-syyskuussa henkilöstömäärä oli 6,8 prosenttia pienempi kuin edellisvuoden vastaavana ajanjaksona. Määräaikaisten työntekijöiden osuus laski 18,1 prosentista 16,8 prosenttiin saman ajanjakson aikana. Tammi-syyskuun palkallinen työpanos oli 1 033,7 ja se toteutui 94,2 prosenttisesti vuoden 2024 talousarvioon verrattuna. Edellisvuoteen verrattuna palkallinen työpanos väheni 6,5 prosenttia. Henkilöstömäärän lasku selittyy esimerkiksi puheentunnistuksen käyttöönotosta, minkä vuoksi tekstinkäsittelyn tarve on vähentynyt merkittävästi. Lisäksi selittäjänä on toimialueiden väliset henkilöstösiirrot.

Sairauspoissaoloprosentti on pysynyt lähes ennallaan. Ilman sairauspoissaoloja olevien henkilöiden määrä oli 479. Sairausloma-ajan palkkaa maksettiin tammi-syyskuussa 4,1 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Lähtövaihtuvuus pysyi lähes ennallaan.

Sairaanhoidolliset palvelut, henkilöstötunnuslukuja						
Henkilöstömäärä			Määräaikaisten osuus, %		Lähtövaihtuvuus, %	
30.9.2023	30.9.2024	Muutos, %	30.9.2023	30.9.2024	1-9/2023	1-9/2024
1 204	1 122	-6,8 %	18,1 %	16,8 %	5,0 %	4,9 %
Palkallinen työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %	KS 2024	1-9/2024 Tot. %/KS24
1 090,2	1 105,0	1 033,7	-71,3	-6,5 %	1 097,0	94,2
Toteutunut työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %		
884,4	882,9	822,4	-60,5	-6,9 %		
Sairauspoissaolo%			Henkilöt ilman sairauspoissaoloja	Sairausajan palkkakustannus		
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	1-9/2024	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, %
5,9 %	5,6 %	5,5 %	479	1 287 315	1 234 297	-4,1 %

Taulukko 40: Sairaanhoidolliset palvelut, henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja (tilasto 14.10.2024 People Analytics).

Talouden toteuma

Talouden tilanne on parantunut hieman edellisestä kuukaudesta. Toimintatuotot ovat lähes budjetoidulla tasolla ja toimintakuluissa on alitusta kaikissa kuluerissä. Erityisesti diagnostisten ostopalveluiden vähentäminen on onnistunut todella hyvin ja se heijastuu alituksena muiden palvelujen ostoissa.

Uuteen sairaalaan muutto ja siihen liittyvät uusien koneiden ja laitteiden käyttöönotot sekä sairaalan varustaminen tulevat pienentämään alitusta loppuvuodesta. Joulukuussa maksetaan myös merkittäviä eriä työaikakorvauksiin ja pitkiin arkipyhiin liittyen, mikä heikentää henkilöstömenojen alitusta loppuvuodesta. Tämän hetken ennusteen mukaisesti toimialue kuitenkin alittaisi käyttösuunnitelman loppuvuodesta.

Sairaanhoidolliset palvelut (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1-9/2024	TO- TEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALI- TUS (-)	TOT % KS 1-9/2024	TP 2023	TA 2024 alkuperäinen	TOT-% TA24 muutettu
TOIMINTATUOTOT	4 544	3 408	3 370	-38	98,9 %	4 906	5 424	74,2 %
Myyntituotot	4 225	3 169	3 106	-62	98,0 %	4 237	4 901	73,5 %
Maksutuotot	28	21	34	13	163,6 %	19	29	122,7 %
Tuet ja avustukset	9	6	7	1	108,5 %	76	6	81,4 %
Muut toimintatuotot	283	212	222	10	104,8 %	573	487	78,6 %
Valmistus omaan käyttöön	15	11	54	42	472,2 %	45	0	354,1 %
TOIMINTAKULUT	-85 088	-63 702	-57 375	-6 326	90,1 %	-79 018	-86 432	67,4 %
Henkilöstökulut	-58 707	-43 916	-41 978	-1 939	95,6 %	-58 023	-59 675	71,5 %
Palvelujen ostot yhteensä	-12 518	-9 388	-6 976	-2 412	74,3 %	-9 661	-12 683	55,7 %
<i>Asiakaspalvelujen ostot</i>	-57	-43	-32	-11	74,9 %	-103	-71	56,2 %
<i>Muiden palvelujen ostot</i>	-12 460	-9 345	-6 944	-2 401	74,3 %	-9 558	-12 612	55,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 729	-8 797	-7 481	-1 316	85,0 %	-10 497	-11 504	63,8 %
Avustukset	0	0	0	0	100,0 %	0	0	100,0 %
Muut toimintakulut	-2 134	-1 600	-940	-660	58,8 %	-837	-2 569	44,1 %
TOIMINTAKATE	-80 528	-60 283	-53 952	-6 330	89,5 %	-74 067	-81 008	67,0 %

Taulukko 41: Sairaanhoidolliset palvelut, talouden toteuma. Sitova taso kursivoituna.

5.2 Pelastustoimi

Keskeiset nostot

- Onnettomuuksien ehkäisyssä valvonta ja turvallisuusviestintä ovat hieman jäljessä tavoitteesta.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika vaatimukset toteutuvat koko aluetta tarkasteltaessa hyvin. Toteumissa on paikallisia puutteita ja heikentymistä.
- Talouden toteuma on hyvä - toimintakate 88,4 prosenttia. Jakso tammi-syyskuu 2024 ei vielä kuvasta koko vuoden tilannetta, mutta metsäpalokauden päätyttyä riskit ylitykselle ovat todella pienentyneet.

Tavoitteiden eteneminen ja muut keskeiset nostot

Pelastustoimialueella on noin 7 000 määrävälein tarkastettavaa valvontakohtetta, joista noin 1 700 kohtetta vuoden 2024 aikana. Valvonnan toteuma oli tammi-syyskuun kokonaistavoitteesta noin 92,8 %. Valvonnan toteumaa ei todennäköisesti saada kurottua kiinni loppuvuoden aikana. Toteumaa rasittaa poissaolot ja uusien työntekijöiden perehdyttäminen.

Pelastustoimialueella on noin 420 000 asukasta, joista palvelutasopäätöksen mukaan vähintään seitsemän (7) prosenttia (noin 30 000 henkilöä) tulisi tavoittaa vuosittaisella turvallisuusviestinnällä. Turvallisuusviestinnän toteuma oli jakson tavoitteesta noin 93,3 prosenttia. Toteuma on hieman jäljessä ajanhetken tavoitteesta, mutta vuosittainen tavoite seitsemän (7) prosenttia väestöstä toteutunee.

Onnettomuuksien ehkäisyyn kuuluva neuvonta ja ohjaus, päivystävä palotarkastaja –palvelu sekä palontutkinta toimivat keskeisiltä osiltaan suunnitellusti.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen paloasemat suorittivat vuosina 2021–2023 keskimäärin 6 342 hälytystehtävää. Tammi-syyskuun 2024 aikana hälytystehtävien kokonaismäärä oli tavanomaista pienempi (-22,5 %, -1 424 kpl vrt. ka 1–9/2021–2023). Tehtävämäärä laski erityisesti ensivastetehtävissä (-60,1 %, -1 012 kpl) ja liikenneonnettomuuksissa (-30,7 %, -266 kpl).

Kiireellisen pelastustoiminnan toimintavalmiusajat toteutuivat koko aluetta tarkasteltaessa hyvin. Merkittävää on toteumien heikentyminen kunnissa, joiden alueella ei ole 247-päivystävää paloasemaa. Muutokselle ei ole löytynyt yksittäistä selittäjää. Taustalla on todennäköisesti lähtövarmuuteen, -viiveeseen ja -vahvuuteen sekä hälytysajoon liittyviä tekijöitä.

Pelastustoimialueella on tehokkaan pelastustoiminnan toteutumisen näkökulmasta kriisiytyneitä paloasemia (etenkin Vaala ja Kärsämäki). Lisäksi usealla paloasemalla on vakavana huolena palokuntatoimintaan aktiivisesti osallistuvien pieni määrä ja/tai puutteet toimintakykyvaatimusten toteutumisessa.

Vuoden 2024 tavoitteena ollut alueellinen palokuntasopimus hyväksyttiin syyskuussa 2024. Sopimuksen osapuolia ovat pelastuslaitos ja alueen 40 sopimuspalokuntaa. Aluesopimuksessa määritellään miten, missä määrin ja millä ehdoin sopimuspalokunnat tuottavat palveluita pelastuslaitokselle. Sopimuksen yleisenä tavoitteena on sopimuspalokuntien elinvoimaisuuden turvaaminen ja suorituskyvyn parantaminen. Uusi sopimus korvaa vuoden 2022 siirtosopimuksen ja astuu voimaan 1.1.2025.

Mittari	Tavoite	Toteuma 1–9/2024	Toteuma 1–9/ka 2021–2023
Määrävälein tehtävän valvonnan toteutuminen verrattuna valvontasuunnitelman tavoitteeseen.	100 %/v, 8,33 %/kk	jakso 92,8 % vuosi 69,6 %	Ei vertailuarvoa
Turvallisuusviestinnällä tavoitettujen kokonaismäärä suhteessa pelastustoimialueen väestöön.	≥ 7 %/v, 0,58 %/kk	jakso 93,3 % vuosi 4,9 %	vuosi 4,7 %
Pelastustoiminnan hälytystehtävien määrä (kaikki tehtävät)	Määrä laskee	4 918 kpl	6 342 kpl
Pelastustoiminnan hälytystehtävien määrä (pl. ensivastetehtävät)	Määrä laskee	4 245 kpl	4 657 kpl
Riskiluokakohtaisen toimintavalmiusajan toteuma kohteen ensimmäisenä tavoittavan yksikön osalta.			
Riskiluokka 1 (6 minuutissa)	≥ 50 %	71,2 %	66,5 %
Riskiluokka 2 (10 minuutissa)	≥ 50 %	86,6 %	87,3 %
Riskiluokka 3 (20 minuutissa)	≥ 50 %	95,1 %	98,0 %
Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan mediaani kaikissa kiireellisissä tehtävissä riskiluokasta riippumatta (tavoite PTP:ssä* ≤ 8:47 min)	≤ 8:47 min	7:46 min	8:07 min
Pelastustoiminnan toimintavalmiusajan mediaani kaikissa kiireellisissä tehtävissä riskiluokasta riippumatta (tavoite PTP:ssä* ≤ 13:23 min)	≤ 13:23 min	11:32 min	12:20 min
Pelastusjoukkueen toimintavalmiusajan mediaani kaikissa kiireellisissä tehtävissä riskiluokasta riippumatta (tavoite PTP:ssä* ≤ 17:12 min)	≤ 17:12 min	15:43 min	16:47 min
* PTP = palvelutasopäätös			

Taulukko 42: Pelastustoimi, lakisääteisten palveluiden toteumia.

Henkilöstösuunnitelman toteutuminen

Pelastustoimen henkilöstömäärä on pienentynyt syyskuun tilanteessa edelliseen vuoteen verrattuna 5,1 prosentilla, ollen nyt 337. Palkallinen työpanos on vähentynyt noin seitsemän (7) prosenttia ja toteutunut työpanos 7,4 prosenttia vuoden 2023 vastaavasta ajasta. Tämä johtuu erityisesti

täyttämättä jätetyistä vakansseista, jotka puolestaan johtuvat hyvinvointialueuudistuksen henkilö-
tövaikutuksista, tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteistä ja virkavapaista.

Sairauspoissaoloprosentti on laskenut 1,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna minkä myötä
myös sairausajan palkkakustannukset ovat pienentyneet yli 20 prosenttia. Seurantajaksolla palve-
lussuhteessa olleista 48 prosentilla ei ollut lainkaan terveysterveysteisiä poissaoloja.

Henkilöstömäärä			Määräaikaisten osuus, %		Lähtövaihtuvuus, %	
30.9.2023	30.9.2024	Muutos, %	30.9.2023	30.9.2024	1–9/2023	1–9/2024
355	337	-5,1 %	8,5 %	4,5 %	5,2 %	4,5 %
Palkallinen työpanos						
TP 2023	1–9/2023	1–9/2024	Muutos, lkm.	Muutos, %	KS 2024 muutettu	1–9/2024 Tot.%/KS24
343,0	347,7	323,2	-24,5	-7,0 %	332,3	97,3 %
Toteutunut työpanos						
TP 2023	1–9/2023	1–9/2024	Muutos, lkm.	Muutos, %		
281,7	280,0	259,2	-20,8	-7,4 %		
Sairauspoissaolo%			Henkilöt ilman sairauspoissaoloja	Sairausajan palkkakustannus		
TP 2023	1–9/2023	1–9/2024	1–9/2024	1–9/2023	1–9/2024	Muutos, %
5,5 %	5,3 %	4,2 %	162	436 531	343 918	-21,2 %

Taulukko 43: Pelastustoimi, henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja (tilasto 14.10.2024 People Analytics).

Talouden toteuma

Syyskuun tilanteessa toimintakate alittui noin 2,6 miljoonalla eurolla, johtuen henkilöstökulujen,
sekä palvelu- ja tavaraostojen alittumisesta.

Kustannuskehitykseen vaikuttavat hälytystehtävien määrä ja laatu loppuvuoden aikana sekä tuot-
tavuus- ja taloudellisuusohjelmien toteuttaminen suhteessa välttämättömiin henkilöstö-, kalusto- ja
varustetarpeisiin. Jakson hyvästä kehityksestä huolimatta ei voida täysin ennustaa koko vuoden
toteumaa, mutta riskit ylittymiselle ovat pienentyneet metsäpalokauden päätyttyä.

Osana tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpiteitä toteutettu hälytysvasteuudistus on vä-
hentänyt sopimushenkilöstön käyttöä pelastustoiminnassa. Uudistuksesta syntyvä kustannus-
säästö on vuositasolla arviolta 0,2–0,3 miljoonaa euroa.

Tämänhetkisen ennusteen mukaan toimialue alittaa käyttösuunnitelman koko vuoden osalta.

Pelastustoimi (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1-9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALI-TUS (-)	TOT % KS 1-9/2024	TP 2023	TA 2024 alkuperäinen	TOT-% TA24 muutettu
TOIMINTATUOTOT	397	297	489	192	164,4 %	303	249	123,3 %
Myyntituotot	5	3	75	71	2185,9 %	4	0	1639,4 %
Maksutuotot	302	226	293	67	129,6 %	268	249	97,2 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0,0 %	15	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	90	68	121	53	178,6 %	16	0	134,0 %
Valmistus omaan käyttöön	51	38	67	29	175,0 %	20	0	131,3 %
TOIMINTAKULUT	-30 566	-22 877	-20 490	-2 387	89,6 %	-29 133	-30 309	67,0 %
Henkilöstökulut	-24 519	-18 342	-17 250	-1 092	94,0 %	-23 955	-24 807	70,4 %
Palvelujen ostot yhteensä	-3 016	-2 262	-1 483	-779	65,5 %	-2 567	-2 563	49,2 %
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
Muiden palvelujen ostot	-3 016	-2 262	-1 483	-780	65,5 %	-2 567	-2 563	49,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 689	-1 267	-717	-549	56,6 %	-1 181	-1 618	42,5 %
Avustukset	-229	-172	-200	28	116,4 %	-239	-230	87,3 %
Muut toimintakulut	-1 113	-834	-839	5	100,6 %	-1 191	-1 091	75,5 %
TOIMINTAKATE	-30 118	-22 541	-19 934	-2 608	88,4 %	-28 809	-30 060	66,2 %

Taulukko 44: Pelastustoimi, talouden toteuma. Sitova taso kursivoituna.

5.3 Järjestämistoiminto

Keskeiset nostot

- Asiakas- ja potilastietojärjestelmien (Saga, Esko ja Lifecare) käyttäjätuki toimii koko alueen kattavan sovellustuen toimesta. Järjestelmien käytön ja niihin kirjaamisen toimintamalleja yhtenäistetään yhdessä palvelutuotannon kanssa tiedon laadun varmistamiseksi. Pohteen tietoaalustan kehitystyö on edennyt.
- Sosiaali- ja terveystalouden palvelujen hankintoja on toteutettu järjestämissuunnitelman, TUTA-ohjelmien päätösten sekä toimialueitten linjausten mukaisesti. Sopimusvalvonta ja oman toiminnan omavalvonnan toteutumisen valvonta on toteutunut valvontalain mukaisesti. Sosiaalipalveluiden myöntämisen perusteita on edelleen yhtenäistetty.
- RRP-hankkeiden ja vakiinnuttamisrahan osalta projektit ovat edenneet pääosin suunnitelman mukaisesti. Osa vuodelle 2024 suunnitelluista projekteista on jatkumassa vuodelle 2025.

Tavoitteiden eteneminen ja muut keskeiset nostot

Strategiatyö ja resurssiohjaus -palvelualue

Strategiatyön ja resurssiohjauksen palvelualueella organisoiduttiin hallinnollisesti strategiatyön ja tietojohdantamisen vastuualueelle vuoden 2024 alusta. Vastuita ja työprosesseja on tarkasteltu ja kehitetty organisoitumisen jälkeen. Elokuussa tehtiin selvitystyön perusteella päätös sovellustuen siirtymisestä hallinnollisesti osaksi tietohallintoa lokakuun alusta.

Palvelualueen työ kohdentui olennaiselta osin hyvinvointialueen talousarvioprosessin strategiseen tukeen. Elämänkaaren mukainen palvelukokonaisuustyöskentely tiivistyi edelleen.

Pohteen oman tietoaalustan, PohdeDW:n, kehitystyössä edettiin. Järjestelmäkehitys ja Lifecare-konsolidaatio aiheuttivat muutoksia, päivittämistyötä ja niiden vuoksi katkoksia tiedon tuotantoon. Käyttöönottojen viivästyminen heijastuu PohdeDW:n kehitystyöhön. Omaa asiantuntijuutta PohdeDW:n kehitystyössä vahvistettiin uusilla vastuujaoilla ja henkilöstön koulutuksilla. Toimittajan kanssa yhteistyössä tehtävää kehitystyötä ohjattiin entistä vahvemmin Pohteen toimesta. Muutoksilla on pystytty kohdentamaan ostopalvelua tavoitteen mukaisesti tehtäviin. PohdeDW:n kehitystyö on edennyt myös erillisrahoituksella käynnissä olevien hankkeiden myötä.

Tietohuollon ja sovellustuen yksikön työpanos painottui uusien asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttöönottoihin ja konsolidointiin liittyviin tehtäviin. Tietojärjestelmien käytön ja niihin kirjaamisen toimintamalleja yhtenäistetään yhdessä palvelutuotannon kanssa tiedon laadun varmistamiseksi. Henkilöstöä koulutetaan ja perehdytetään suunnitelmallisesti. Asiakas- ja potilastietojärjestelmien (Saga, Esko ja Lifecare) käyttäjätuet toimivat koko alueen kattavan sovellustuen toimesta.

Yhteistyö, osallisuus ja hyvinvointi -palvelualue

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisuunnitelma liitteineen hyväksyttiin aluevaltuustossa. Valmistauduttiin laajaan hyvinvoinnin kokemustiedon keräämiseen eri kohderyhmiltä. Uuden hyvinvointikerhomuksen valmisteluyhteistyöstä on sovittu. Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn asiantuntijatiimi tuotti toimintaohjeet ammattilaisille lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen, puheeksi ottoon ja palveluihin ohjaamiseen. Pohde on sopinut Filha ry:n kanssa yhteistyöstä, jossa edistetään Pohteen julistautumista savuttomaksi (nikotiinittomaksi) hyvinvointialueeksi.

Asukastilaisuuksia järjestettiin kaksi. Tilaisuudet koskivat Oulaskankaan sairaalan muutossuunnitelmia ja sosiaali- ja terveyskeskusten palveluverkoston uudistamisen periaatteita. Molemmat tilaisuudet olivat todella suosittuja. Vaikuttamistoimielimet ja niiden työvaliokunnat kokoontuivat. Vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto tekivät aloitteet aluehallitukselle puhe- ja läsnäolo-oikeuden laajentamista lautakuntiin ja aluevaltuustoon.

Yhdyspintalautakunta on aloittanut Osallisuus-, vuorovaikutus- ja yhteistyöohjelma OSUVAn 2024-2025 arvioinnin ja seurannan. Yhdyspintalautakunta päätti vuoden 2025 järjestöavustusten periaatteista, toiminta-avustusten suuravustusten pisteytysmallista ja hakuaikataulusta.

Asiakaskokemustoimintamallin kehittäminen etenee. Toimialueille on nimetty yhdyshenkilöt ja heille on järjestetty yhteisiä tapaamisia. Yksiköiden vastuuhenkilöt käsittelevät palautteet ja ovat yhteydessä palautteen antajaan, jos hän jättänyt yhteystietonsa.

Palvelujen hankinta, hallinta, ohjaus ja valvonta -palvelualue

Palvelualueella työskentelee vakituisesti 37 työntekijää, joista hankinnan vastuualueella on 8,5 työntekijää, asiakasmaksuyksikössä 17 työntekijää, valvonnan vastuualueella 9,5 työntekijää sekä yhteisissä palveluissa 2 työntekijää. Henkilöstömäärä on pysynyt ennallaan.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden hankinnoissa ja palvelueteleissä noudatetaan Pohteen palvelustrategiaa, sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämissuunnitelmaa sekä tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmaa 2024–2026. Keskeiset hankinnat on tunnistettu ja ne on kirjoitettu järjestämissuunnitelmaan sekä talousarvioon ja taloussuunnitelmaan. Järjestämissuunnitelmaan perustuva

hankintasuunnitelma ja myöntämisen perusteiden sekä palvelusetelien valmistelun suunnitelma on tehty vuodelle 2024 toimialueiden esitysten mukaisesti.

Valvontalain muutoksen myötä hankinnoissa ja palveluseteleissä on korostunut entisestään ennakkollisen valvonnan sekä palveluntuottajien ohjauksen ja neuvonnan merkitys. Ennakollista valvontaa tehdään yhteistyössä hankinnan ja valvonnan kanssa (Liite 3). Toimialuekohtaiset hankinnat, palvelusetelin sääntökirjat, myöntämisen perusteet ja asiakasmaksut ajalta 1.1.2024 - 30.09.2024 on esitetty osavuosisikatsauksen liitteenä (Liite 4).

Asiakasmaksuysikössä työskentelee 10 vakituista asiakaspalvelusihteeriä sekä kuusi määräaikaista työntekijää vuoden 2025 loppuun saakka. Asiakasmaksuysikössä on tehty tuloksetyö pohjalta asiakkaille maksupäätökset tai on määritetty palvelusetelin arvot tulosidonnaisiin palveluihin. Tulosidonnaisia palveluita ovat lapsiperheiden kotipalvelu, kotihoito (sis. kotisairaanhoidon), ikäihmisten ympärivuorokautinen palveluasuminen ja laitoshoidon, mielenterveys- ja päihdeasuminen sekä pitkäaikainen laitoshoidon mukaan lukien kehitysvammaisten pitkäaikainen laitoshoidon ja pitkäaikainen psykiatrisen laitoshoidon. Asiakasmaksuysikön tehtäviin kuuluu myös asiakkaiden ohjaus ja neuvonta, asiakasmaksun alentamisen ja perimättä jättämisen hakemusten sekä oikaisuvaatimusten käsittely. Tammi-syyskuussa 2024 asiakasmaksuysikössä on tehty noin 20 200 asiakasmaksupäätöstä. Asetettuihin työntekijäkohtaisiin tavoitteisiin on päästy. Asiakasmaksun alentamisen tai perimättä jättämisen hakemuksia on tullut vireille vuoden 2024 aikana yhteensä 326 (2023: 347). Asiakasmaksupäätöksiä tai asiakaslaskuja koskevia oikaisuvaatimuksia on tullut vireille 332 (2023: 308). Asiakasmaksun alentamisen ja oikaisuvaatimusten määrä on kasvussa.

Hyvinvointialueen omavalvontaohjelman ja valvontasuunnitelman päivitykset on hyväksytty toimielimissä. Omavalvontasuunnitelman lomakepohja on myös valmistunut. Omavalvontasuunnitelmien tekeminen omassa toiminnassa aloitetaan syyskauden 2024 aikana.

Valvonnan asiantuntijat ovat toteuttaneet oman tuotannon omavalvonnan toteutumisen valvontaa ja yksityisiin palveluntuottajiin kohdistuvaa sopimusvalvontaa. Sopimusvalvonnalla on varmistettu, että palveluntuottajat noudattavat sopimusten ehtoja ja tuottavat palvelun tehdyn sopimuksen ja sen liitteenä olevan palvelukuvauksen ehtojen mukaisesti. Asiantuntijat ovat osallistuneet palvelujen hankintojen, palvelusetelien sääntökirjojen ja palvelujen myöntämisen perusteiden valmisteluun sekä ennakkolliseen valvontaan. Suunnitelmallisia ja reaktiivisia valvontatapaamisia on toteutettu omaan palvelutuotantoon ja ostopalveluihin. Sopimusvalvontaan on sisällynyt myös sopimuskuoppa-asioiden alihankkijoiden hyväksyminen sekä vuosittain toimitettavien liitteiden hyväksyntä.

Valvontahavaintojen osalta poikkeamat koskivat yleisimmin omassa toiminnassa vastaanotto- ja viiveitä yhteyden saannissa ja hoitoon ja palveluun pääsyssä. Lisäksi sekä omassa toiminnassa että ostopalveluissa oli ongelmia henkilöstön saatavuudessa, puutteita lääkehoitosuunnitelmissa sekä lääkehoidon lupa- ja osaamisen varmistamiskäytännöissä. Yksiköissä ei tunnettu valvontalain (741/2023) mukaista työntekijöiden velvollisuutta epäkohtailmoitusten tekemiseen. Lisäksi annettiin ohjausta ja neuvontaa omavalvontasuunnitelmien sisältöön ja päivittämiseen, vaaratapahtumailmoitusten käsittelyyn ja käsittelyn dokumentointiin, lääkehoitosuunnitelman sisältöön sekä asiakkaiden itsemääräämisoikeuden rajoittamistoimenpiteiden tarpeellisuuden arviointiin, kirjaamiseen ja kehittämiseen.

Huomioitavaa on se, että valvontalaki on ollut voimassa vuoden 2024 alusta alkaen ja omavalvonnan toteutuminen on suuri toiminnallinen muutos sosiaali- ja terveystaloudessa.

Valvontatapahtumat ja toimialueille tulleet kantelut ja muistutukset vuonna 2023 ja 1.1.- 30.09.2024 on esitetty osavuosikatsauksen liitteenä (Liite 5).

Kehittämisen palvelualue

Kehittämistoiminnan tehtävänä hyvinvointialueella on edistää alueen sote-palvelutuotannon uudistumista ja sitä kautta parantaa asukkaille tarjottavien palvelujen lisäksi toiminnan vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta. Kehittämistoiminnan resurssina on koko hyvinvointialueen henkilöstö.

Kehittämisen palvelualueella on vain kahdeksan (8) toistaiseksi voimassa olevaa työsuhdetta, mutta eri hankkeissa ja eri pituisissa määräaikaissa tehtävissä työskenteli vuoden 2024 tammi-syyskuun aikana yhteensä yli 500 henkilöä. Kehittämistoiminta kokonaisuutena on alkuvuoden aikana toteutunut pääosin suunnitelmien mukaisena. Toiminnan luonteesta johtuen uusia hankkeita ja rahoituspäätöksiä tulee jatkuvasti, minkä seurauksena palvelualueen talousarvio (tulot ja menot) elävät vuoden aikana merkittävästi, mutta tulojen ja menojen tasapaino säilyy (ks. talouden toteumataulukko). Lisäksi vuoden 2024 talousarvioon sisältyvistä hankkeista siirtyy vuoden 2025 puolelle (TA2025:een) arviolta noin 5 miljoonaa euroa, pääosa liittyy RRP2-hankkeen ja Vakiinnut-tamisrahahankkeiden toteutuksen viivästymiseen. Hankesalkun koko (1.1.2024-) on noin 50 miljoonaa euroa ja vuoden 2025 talousarvio hankkeiden osalta tulee olemaan noin 30 miljoonaa euroa.

Kehittämisen palvelualueella on käynnistynyt kahden viikon välein kokoontuvat ”kehittämisen ajan-kohtaiset tilaisuus”. Tilaisuudessa Pohteen kehittämisen palvelualueen hankkeissa työskentelevät esittelevät kehittämistoimenpiteitä ja tilaisuuden tavoitteena on jakaa tietoa, tunnistaa yhteistyötar-peita/rajapintoja ja verkostoitua. Tilaisuuksissa on ollut 85-98 osallistujaa/tilaisuus.

Sähköiset palvelut ja digi

Sähköiset palvelut ja digi -vastuualueella on jatkettu digitaalisten palveluiden kehittämistä ja käyt-töönottojen tukemista digitaalisten palveluiden ja ratkaisujen kehittämissuunnitelman mukai-sesti. Vastuualueella on tuettu Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeiden digitaalisten palve-luiden ja ratkaisujen sekä niihin liittyvien asukas- ja ammattilaisprosessien kehittämistä sekä jat-kettu RRP-hankkeiden hallinnoinnin, suunnittelun ja toteutuksen koordinoimista.

Suomen kestävän kasvun ohjelma, RRP-hankkeet (STM)

RRP2-hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti. Hankkeessa on jatkettu digitaalisten palvelui-den käyttöönottoa ja monialaisten toimintamallien pilotointeja ja käyttöönottoja toimialueilla. Toteu-tusaika: 1.1.2023-31.12.2025.

Pohjois-Suomen arviointitutkimus RRP3-hanke on käynnistynyt ja on edennyt suunnitelman mukaisesti. Toteutusaika: 1.6.2023-31.12.2025.

RRP4-hanke on käynnistynyt ja etenee suunnitelman mukaisesti. Toteutusaika:1.1.2024-31.12.2025.

RRP5-hankkeen osalta on valmisteltu Kanta-pilotin rahoitus- ja hankesuunnitelma ja annettu alus-tava ilmoitus toimia yhteistyö- tai osatoteuttaja kumppanina nuorten työkyky ja ohjattu omahoito-hankeosioissa. Toteutusaika: 4.9.2024-31.12.2025.

Testaus- ja innovaatiotoiminta

Testaus- ja innovaatiotoiminnassa olemme edenneet toimintasuunnitelman 2024 mukaisesti. Oulu-Health Labs -rajapinnassa toteutimme testitapauksia terveysteknologiayritysten ja OYS2030-ohjel-man edustajien kanssa. Pohteen tietohallinnon kanssa olemme valmistelleet hankeideoita/-aihoita

STM:n ja Digi Finlandin julkaisemaan tekoälyratkaisujen kehittämiseen suunnattuun rahoitushakuun.

Hanketoimintamme keskittyi kolmen kehityshankkeen hallintaan. EAKR-rahoitteisessa DiKi - Digitaalisten terveysratkaisujen kiihdyttäminen -hankkeessa kehitämme digitaalisten terveysratkaisujen langattoman testausympäristön sekä integraatioalustan Esko-potilastietojärjestelmän osalta OuluHealth Labs:iin. EU komission rahoittamassa Hola 5G Oulu -projektissa perustamme OYSin uuteen B-taloon aidon klinisen tutkimus- ja kehitysympäristön private 5G -verkkoa hyödyntäville teknologioille ja menetelmille. Hankkeen tiimoilta teemme tiivistä yhteistyötä STM:n kanssa. Sitran rahoittamassa AI DocLog -hankkeessa kehitetään tekoälyavusteista potilaan ja lääkärin välisen dialogin kirjaamista potilastietojärjestelmään laajoja kielimalleja hyödyntäen.

Uutena toimintamallina kokeillaan Biodesign-toimintaa Oulun yliopistollisen sairaalan leikkaus- ja anestesiakeskuksessa. Biodesign-asiantuntija suorittaa syksyn aikana kaksi kahden viikon immersiojaksoa ja havainnoi uuden teknologian tarpeita operatiivisessa toiminnassa. Biodesign-hankkeen tavoitteena on tunnistaa ja ratkaista todellisia terveydenhuollon haasteita ja synnyttää start-up-toimintaa.

Sidosryhmäyhteistyössä osallistutaan muun muassa toimintansa aloittaneen OYSTER Incubator yrityshautomon toimintaan.

Muut kehittämissuunnitelmat palvelutuotannon kanssa

Kehittäminen yhdessä palvelutuotannon kanssa on jatkunut pääosin vuoden 2024 suunnitelman mukaisena. Erityisesti sosiaalityön, lastensuojelun ja mielenterveyspalveluiden osalta lisättiin kevät- ja syyskaudella ei ulkopuolista rahoitusta saavien kehittämissuunnitelmien pitkäjänteistä fasilitointia omana toimintana ja kyseiset projektit jatkuvat edelleen.

Syyskuussa oli käynnissä 19 ulkopuolista rahoitusta saavaa hanketta. Huomionarvoista on hankkeiden ja hankebudjetin määrällinen lisäys sekä kaikkiin hankeavustushakuihin saatu positiivinen päätös. Hankkeiden yhteenlaskettu budjetti on vuonna 2024 noin 2,4 miljoonaa euroa. Päätöstä odottavia hankeavustushakemuksia on rahoittajien käsittelyssä yhdeksän (9) ja valmisteilla kuusi (6), joiden yhteisarvo on kolme (3) miljoonaa euroa. Päätökset tulevat vuoden lopulla. Nuo hankkeet on suunniteltu vuosille 2025-2027. Loppuvuodesta avautuu vielä uusia hankehakujia, joihin tullaan jättämään hakemuksia.

Vakiinnuttamisraha

Vakiinnuttamisrahan osalta projektit ovat edenneet pääosin suunnitelman mukaisesti. Osa vuodelle 2024 suunnitelluista projekteista on jatkumassa vuodelle 2025. ICT:n allokaatio vakiinnuttamisrahaan, viisi (5) miljoonaa euroa on täyttynyt jo heinäkuun 2024 aikana, Digisotokeskuksen allokaatio (1 milj. €) on täyttynyt syyskuun aikana ja selviämisaseman kustannukset tulevat ylittämään oman allokaationsa. Lisäksi välinehuollon keskittämiseen liittyvä instrumenttien hankinta suun terveydenhuoltoon -projekti on myös ylittänyt siihen varatun määrärahan.

Kiinteistöjen tyhjen tilojen vuokratuloja on kohdentunut vakiinnuttamisrahalle odotettua vähemmän. Järjestämistoimen johto on kokoontunut Vakiinnuttamisrahan käytön osalta, ja hyvinvointialueen johtoryhmä on hyväksynyt uudelleen allokoinnin, siten että tyhjen tilojen vuokratulojen allokaatiosta siirretään määrärahaa ylittävälle hankkeille noin kaksi (2) miljoonaa euroa.

Tutkimus, opetus ja koulutus -palvelualue

Tutkimus, opetus ja koulutus -palvelualueen tehtävänä on vastata tutkimukseen ja opetukseen liittyvistä lakisääteisistä hallinnointitehtävistä ja tukipalveluista, mukaan lukien viranomaisasiointi ja

tietoluvat, kansallinen koordinointi ja raportointi, perus- ja jatkokoulutuspalvelut sekä muu opetus-toiminta oppilaitosten kanssa. Pohde on jatkanut pohjoiselle yhteistoiminta-alueelle laadittavan TKI-strategian koordinointia vuoden 2024 aikana ja osallistunut kansallisen lainsäädännön uudistamiseen muun muassa toisiolain osalta. Kokonaisuus on alkuvuoden aikana toteutunut pääosin suunnitelmien mukaisena, joskin vajaus vastuuhenkilöressurssissa on jatkunut.

Tutkimuspalvelut

Pohteen kliinistä tutkimus- ja julkaisutoimintaa, sosiaali- ja terveystieteiden opinnäytetöitä ja muita sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuksia on toteutettu entiseen tapaan eri yksiköissä. Pohjois-Suomen yhteistyöalueen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta on toteuttanut yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen valtion rahoitushaun (VTR) vuodelle 2024. Tutkimustoiminnan luonteesta johtuen uusia tutkimushankkeita ilmaantuu ennakoimattomasti, minkä seurauksena palvelualueen talousarvio (tulot ja menot) elävät vuoden aikana merkittävästi, mutta tulojen ja menojen tasapaino säilyy.

Opetuspalvelut

Lääketieteen, sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoiden harjoittelujaksot ovat toteutuneet suunnitellusti. Opetukseen kohdistettavien valtion korvauksien käyttöä hyvinvointialueella on koordinoitu kansallisesti korvauskäytäntöjen yhtenäistämiseksi ja ohjaamismekanismien lisäämiseksi. Yhteistyösopimusten päivittäminen keskeisten oppilaitosten kanssa on kesken. Valtion erityisavustusten budjetointivirheen aiheuttamaa vajuusta on paikattu.

Menetelmien arviointi

Menetelmien arviointi vastuualueella FinCCHTA on ollut suunnitelman mukaisesti aktiivisesti mukana kansallisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä menetelmien arviointiin liittyvissä tehtävissä. Erityisesti digitaalisten tuotteiden ja palveluiden arviointeja on tehty useita kevään aikana. Laaturekisterit siirtyivät vuoden 2024 alussa omaan vastuuyksikkönsä palvelualueella ja niiden osalta on jatkettu keskusteluja toiminnan kehittämisestä ja hyödynnettävyyden lisäämisestä. Laaturekisterien osalta vuoden 2024 kustannukset tulevat hieman ylittämään suunnitellun. Toimenpiteet laaturekistereiden osalta ovat toteutuksessa.

Henkilöstösuunnitelman toteutuminen

Järjestämistoimintojen henkilöstömäärä 30.9.2024 oli 586 henkilöä, mikä on 33,8 prosenttia enemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna. Viime vuoteen verrattuna henkilöstömäärää on kasvatanut erityisesti strategiatyön ja resurssiohjauksen palvelualueelle organisoitunut strategiatyön ja tietojohdamisen vastuualue sekä kehittämisen palvelualueelle kohdistuvat uudet hankkeet.

Tammi-syyskuun palkallinen työpanos oli 439,3 henkilötyövuotta, mikä on 65,6 prosenttia enemmän kuin vuonna 2023 vastaavaan aikaan, mutta jää silti huomattavasti alle suunnitellun. Kehittämisen palvelualueella lukuun ottamatta kaikkien palvelualueiden palkallisen työpanoksen määrä on pysynyt vakaana. Kehittämisen palvelualueella hankkeiden toteutuminen on alkuvuodesta ollut suunniteltua vähäisempää ja rekrytointikiellot ovat hidastaneet rekrytointeja, mikä on vaikuttanut työpanoksen toteumaan. Loppuvuoden aikana hankkeiden käynnistymisen myötä työpanoksen määrä on kuitenkin nousemassa edellisen vuoden tapaan. Myös 15 sovelluskoordinaattorityöpanoksen siirtyminen lokakuussa strategiatyö- ja resurssiohjaus palvelualueelta konsernipalveluihin tulee vaikuttamaan loppuvuoden palkallisen työpanoksen toteumaan.

Järjestämistoiminto, henkilötunnuslukuja						
Henkilöstömäärä			Määräaikaisten osuus, %		Lähtövaihtuvuus, %	
30.9.2023	30.9.2024	Muutos, %	30.9.2023	30.9.2024	1-9/2023	1-9/2024
438	586	33,8 %	34,7 %	38,1 %	5,0 %	1,5 %
Palkallinen työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %	KS 2024 muutettu	1-9/2024 Tot.%/KS24
302,3	265,3	439,3	174	65,6 %	521,4	84,3 %
Toteutunut työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %		
265,8	230,2	376,5	146,3	63,6 %		
Sairauspoissaolo%			Henkilöt ilman sairauspoissaoloja	Sairausajan palkkakustannus		
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	1-9/2024	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, %
1,6 %	1,4 %	2,0 %	616	143 300	344 617	140,5 %

Taulukko 45: Järjestämistoiminto, henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja (tilasto 14.10.2024 People Analytics).

Talouden toteuma ja ennuste vuodelle 2024

Järjestämistoiminnon aluevaltuustoon sitova toimintakate alittaa muutetun talousarvion 1,27 miljonnalla eurolla tammi-syyskuun toteuman perusteella. Merkittävimmät alitukset kohdistuvat henkilöstökuluihin ja palvelujen ostoihin, sekä tulojen osalta hankkeiden ja tutkimusprojektien rahoitustuotoihin.

Strategiatyön ja resurssiohjauksen vastuualueella ICT-ostopalveluiden ennustetaan alittuvan. PohdeDW:n kehitystyön ohjauksen ja oman työn osuuden vahvistamisen kautta ostopalvelua pystyttiin kohdentamaan yhä enemmän tavoitteen mukaisiin tehtäviin. Toisaalta kehitystyössä etenemistä on hidastunut Lifecare-konsolidoinnin aiheuttama muutostyö sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttöönottojen viivästyminen. Kehittämisen palvelualueella hankkeiden ennakoitua pienempi toteutuminen vaikuttaa sekä hanketuottojen että henkilöstökulujen huomattavaan alittumiseen. Toimialueella on myös havaittu tulojen ja menojen ylibudjetointia, mitkä on huomioitu loppuvuoden ennusteella tuloja pienentävänä sekä henkilöstökuluja pienentävänä tekijänä.

Toimialueen ulkoisen toimintakatteen ennustetaan alittavan muutetun talousarvion.

Järjestämistoiminto (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1- 9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALI- TUS (-)	TOT % KS 1- 9/2024	TP 2023	TA 2024 alkuperäinen	TOT-% TA24 muutettu
TOIMINTATUOTOT	40 557	30 418	24 730	-5 688	81,3 %	24 749	34 663	61,0 %
Myyntituotot	6 751	5 063	3 975	-1 088	78,5 %	6 328	6 777	58,9 %
Maksutuotot	0	0	0	0	100,0 %	0	0	100,0 %
Tuet ja avustukset	33 447	25 085	20 425	-4 661	81,4 %	17 524	27 548	61,1 %
Muut toimintatuotot	359	270	330	61	122,5 %	897	338	91,9 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	133,1 %	0	0	99,8 %
TOIMINTAKULUT	-55 750	-41 746	-34 785	-6 961	83,3 %	-32 508	-49 834	62,4 %
Henkilöstökulut	-37 415	-27 995	-22 604	-5 391	80,7 %	-22 078	-34 106	60,4 %
Palvelujen ostot yhteensä	-13 811	-10 358	-9 765	-593	94,3 %	-8 088	-11 252	70,7 %
Asiakaspalvelujen ostot	-129	-97	-129	32	133,3 %	-364	0	100,0 %
Muiden palvelujen ostot	-13 681	-10 261	-9 635	-626	93,9 %	-7 724	-11 252	70,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 326	-1 744	-1 144	-600	65,6 %	-1 135	-2 626	49,2 %
Avustukset	-966	-724	-879	155	121,4 %	-901	-983	91,1 %
Muut toimintakulut	-1 233	-925	-393	-531	42,5 %	-307	-866	31,9 %
TOIMINTAKATE	-15 193	-11 328	-10 055	-1 273	88,8 %	-7 759	-15 171	66,2 %

Taulukko 46: Järjestämistoiminto, talouden toteuma. Sitova taso kursivoituna.

5.4 Konsernipalvelut

Keskeiset nostot

- Konsernipalveluiden arvioidaan alittavan muutetun toimintakatteen.
- Tuottavuus ja taloudellisuusohjelman mukaiset toimenpiteet etenevät

Tavoitteiden eteneminen ja muut keskeiset nostot

Hallintopalvelut

Hallintopalveluissa on keskitytty siirtyneiden sihteeritiimien toiminnan ja tehtävien vakiinnuttamiseen, erityishuomion kohteena on tilastoinnin ja laskutuksen prosessit. Myös johtamisjärjestelmän päivitykseen liittyvä sihteerien tehtävien uudelleen kohdentaminen on työllistänyt. Asiakirjahallinnon ja kirjaamopalvelujen kehitystyön seurauksena toimintojen vasteajat ovat kohtuullisella tasolla, kehitystyön painopiste siirtyy toiminnan laadun kehittämiseen. Toimielimille tuotettavat palvelut toimivat hyvin. Toimielinpalveluja ja asianhallinnan palveluja kuitenkin haastaa asianhallintajärjestelmän käyttöönottoon liittyvät tekniset haasteet. Oikeudelliset palvelut ja tietosuojavastaavat ovat tuottaneet ohjeita ja koulutuksia laajasti Pohteen henkilöstölle. Sihteeritiimien ja asiakirjahallinnon toiminnan kehittäminen luovat kovaa painetta hallintopalvelujen henkilöstöbudjettiin ja 10 prosentin tuottavuustavoitteeseen.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluiden rekrytointiyksikössä on alkusyksyn aikana aloitettu keskitetyn keikkatoimintomallin pilotointi ikäihmisten toimialueen sekä OYS-sairaalapalvelut ja ensihoidon toimialueen

sovituisissa yksiköissä. Keikkatoimisto tekee esihenkilöiden puolesta niin sanotun tuntipalkkaisen työntekijän työsopimukset ja tunti-ilmoitukset Titania-järjestelmään. Pohteella on neuvoteltu yhtenäisestä sisäisen keikkailun toimintamallista. Sisäisen keikkatyön toimintamallin neuvotteluissa ei saatu paikallisen sopimuksen neuvottelutulosta, mistä johtuen toimintamalli perustuu työnantajan antamaan erillisohjeeseen. Toimintamalli otetaan käyttöön lokakuun alusta alkaen. Syksyn aikana on valmisteltu yleis- ja esihenkilöperehdytys -toimintamallia ja toimintamallissa käytettävää sähköistä järjestelmää sekä henkilöstöpalveluiden palvelupyynnöjärjestelmän käyttöönottoa. Työyhteisöpalvelut valmistelee, yhdessä toimialueiden kanssa, toimialueiden työhyvinvoinnin tilannekuvaa ja toimintasuunnitelmaa. Henkilökunnan työterveyspalveluiden kilpailutuksen valmistelu on edennyt suunnitellusti syksyn aikana.

Talous- ja hankintapalvelut

Taloussuunnittelu- ja laskentapalvelut on koordinoitu vuoden 2025 talousarvioprosessia sekä tukenut Pohteen tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimeenpanoa ja sen seuranta. Arvonlisäveroprosentin muutos 1.9.2024 on toteutettu onnistuneesti Pohteen eri toiminnoissa. Talous- ja hankintapalvelut on osaltaan ollut mukana lainanottovaltuuden neuvotteluissa ja niiden valmistelussa. Taloussuunnittelun asiantuntijat ovat olleet tiiviisti mukana järjestämistapojen analyysiprojektissa. Vuoden 2025 hinnastojen päivitystyö on käynnissä. Asiakaslaskutusyksikössä uuden asiakaslaskutusjärjestelmän käyttöönottoa on valmisteltu tiiviisti. Resurssit ja aikataulut ovat haastaneet etenemistä. Hankintapalvelut on osallistunut kansalliseen hankintojen kehittämisen akatemiaan. Pitkään jatkunut hankintavelka ja haasteet henkilöstöresurssin riittävyudessa ovat haastaneet hankintaprosessien sujuvuutta ja läpimenoaikoja. Talous- ja hankintapalvelut ovat mukana Pohteen tekoälypilotissa.

Ateria- ja puhtauspalvelut

Ateria- ja puhtauspalveluissa on käynnissä OYSin kahvioiden kilpailutus. Kilpailutus oli tavoite saada päätöksentekoon toukokuun loppuun mennessä, mutta oikaisuvaatimuksen vuoksi tähän aikatauluun ei päästy. Uusi aikataulutavoite on 1.1.2025. Raahe-Kalajoen ateria- ja puhtauspalveluiden liikkeen luovutus on toteutunut suunnitellusti vuoden alusta. Raahen kanttiinien tiloihin etsitään edelleen vuokralaista. Kärämäen ateria- ja puhtauspalvelut on siirtynyt Pohteen omaan toimintaan, tätä ei ole huomioitu talousarviossa.

Tietohallinto

Tietohallinnon alkuvuoden keskeisiä tehtäviä ovat olleet isojen hankkeiden vuosisuunnitelmien mukainen toteuttaminen ja muutokset. Pohteen yhtenäisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuuden (AAPO-hanke) käyttöönottoaikataulua tarkennettiin maaliskuussa. Perustietotekniikan ja ICT-infrastruktuurin uudistamisessa (PERTTI-hanke) on siirrytty suunnittelu- ja kartoitusvaiheesta käytännön toteutuksiin. Uuden sairaalan tietojärjestelmä- ja ICT-projektit (UUTE-hanke) valmistautuvat tehostetusti uuden sairaalan käyttöönottoon.

Hankkeiden lisäksi tietohallinnossa on suunniteltu ja toteutettu aktiivisesti palveluiden yhtenäistämisen- ja kustannussäästötoimenpiteitä kaikilla vastuualueilla. Massalisenssien kuluja on saatu pienennettyä käyttöä ja lisenssityyppejä optimoimalla ja teleoperaattoripalveluiden yhtenäistäminen on lähes valmis. Pohteen uudet yhtenäiset digipalvelut ovat alkuvuoden aikana alkaneet korvata vanhoja. Digitaalinen sote-keskus on korvannut kolme erillistä omahoitoportaalia ja Pohteen uusi ajanvarausjärjestelmä on korvannut vanhan erikoissairaanhoidon sähköisen ajanvarauksen.

ChatGPT:n aloittama laajojen kielimallien tekoälymurros on alkanut näkyä myös Pohteella. Tietohallinto on kartoittanut yhdessä toimialojen kanssa tekoälyn käyttökohteita ja tehnyt pienimuotoisia kokeiluja tekoälyn mahdollisuuksien selvittämiseksi. Lisäksi Pohde on verkostoitunut muiden hyvinvointialueiden sekä alan toimijoiden kanssa ja on mukana sosiaali- ja terveysministeriön perustamassa SOTE-tekoälyn ekosysteemissä.

Tietohallinnon johtoryhmä vieraili kevään aikana Pohteen kaikkien toimialojen johtoryhmissä keskustelemassa meneillään olevista mittavista hankkeista ja muutoksista sekä ICT-kuluista.

Tekniset palvelut

Teknisten palveluiden toiminnassa on koko alkuvuoden ajan painottunut valmistautuminen uuden sairaalan A- ja B-rakennusten käyttöönottoon sekä laajan vuokrakiinteistökannan moninaisiin hallinta- ja selvitystehtäviin. A- ja B-rakennukset otettiin keväällä rakennus- ja taloteknisesti vastaan molemmilta allianssikumppaneilta ja sen jälkeen on talojen taloteknisiä järjestelmiä koekäytetty ja henkilöstöä perehdytetty uuden talon käyttöön ja ylläpitoon.

Vuokrakiinteistöissä on lukuisissa kohteissa ilmennyt sisäilmaongelmia ja korvaavien tilojen löytäminen on ollut haasteellista. Toimialueiden muutosta ostopalveluiden muuttamisesta oman tuotannon toiminnaksi on pyritty tukemaan tilojen etsimisellä, mutta soveltuvia kohteita on ollut vaikea löytää.

Mittava määrä vuokrasopimuksia on päättymässä vuoden 2025 lopussa ja niiden jatkovuokraamisen periaatteiden valmistelu on käynnistynyt alkusyksystä.

OYSin kantasairaalan purkamisen aikataulutusta ja työn organisoitumista on tarkennettu ja lisäksi on tunnistettu eri toimialueiden käyttäjien tarve tulla tiiviimmin mukaan jatkosuunnitteluun ja sen ohjaamiseen.

Viestintä

Viestintä palveluista ja päätöksenteosta on jatkunut aktiivisesti. Monikanavaista muutosviestintää on tehty muun muassa Oulaskankaan sairaalan muutoksista, sosiaali- ja terveyskeskuksista ja uuteen sairaalaan muutosta. Isoja asukasviestinnän kokonaisuuksia ovat olleet uuden sairaalan vaiheittainen käyttöönotto, rokotukset, digitaalisen sote-keskuksen laajeneminen ja OmaPohteen käyttöönotto. Ikäihmisten esite on ilmestynyt ja jaettu koteihin. Selkoviestintää ja verkkosivuja on kehitetty. Pohteen nimityö sai kansallisen tunnustuksen.

Henkilöstöviestintää on tehty monikanavaisesti ja järjestetty esimerkiksi henkilöstötilaisuuksia ja media- ja some-koulutuksia. Yhteistoimintaneuvotteluista on viestitty. Intranet Ilonan uudistus on viety läpi onnistuneesti. Henkilöstölehti Pohdelaisen jakelun painopiste on siirtynyt sähköisiin kanaviin. Häiriötilanteiden viestintään on varauduttu.

Kuntaviestijöistä ja muista tärkeistä sidosryhmistä koostuva viestintäverkosto on kokoontunut Pohteen viestinnän johdolla kuukausittain. Viestintäyhteistyötä kuntien kanssa on tiivistetty esimerkiksi sosiaalisen median ja kuntajulkaisujen osalta.

Viestinnän palvelualueella on organisoiduttu uudelleen osana johtamisjärjestelmän uudistusta. Muutos on tehostanut toimintaa ja tuonut synergiaetuja.

Henkilöstösuunnitelman toteutuminen

Konsernipalveluiden henkilöstömäärää 30.9.2024 on vaikea verrata vuoden takaiseen, johtuen henkilöstöryhmien siirroista konsernipalveluiden ja muiden toimialueiden välillä. Palkallinen työpanos on kasvanut 9,3 prosenttia viime vuoden vastaavaan aikaan nähden. Samoin kasvua on ollut myös toteutuneessa työpanoksessa (+8,2 %). Palkallinen työpanos alittaa kuitenkin käyttösuunnitelman mukaisen työpanoksen ollen 92 prosenttia.

Sairauspoissaoloprosentti oli hieman korkeampi edellisvuoteen verrattuna, kasvu painottui osaaajaysikköön ja ateriapalveluihin. Sairausajan palkkakustannukset nousivat edellisvuodesta 20 prosenttia, johtuen suuremmasta henkilö- ja sairauspoissaolojen määrästä sekä palkkakustannusten noususta. Ajanjaksolla palvelussuhteessa olleista henkilöistä 44,2 prosentilla ei ollut lainkaan terveysperusteisia poissaoloja.

Konsernipalvelut, henkilöstötunnuslukuja						
Henkilöstömäärä			Määräaikaisten osuus, %		Lähtövaihtuvuus, %	
30.9.2023	30.9.2024	Muutos, %	30.9.2023	30.9.2024	1-9/2023	1-9/2024
1 417	1 514	6,8 %	10,0 %	9,4 %	8,1 %	2,9 %
Palkallinen työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %	KS 2024 muutettu	1-9/2024 Tot. %/KS24
1 275,3	1 254,4	1 371,5	117,1	9,3 %	1 490,1	92,0 %
Toteutunut työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %		
1 036,5	998,6	1 080,8	82,2	8,2 %		
Sairauspoissaolo%			Henkilöt ilman sairauspoissaoloja	Sairausajan palkkakustannus		
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	1-9/2024	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, %
5,1 %	4,8 %	5,0 %	669	1 452 385	1 742 954	20,0 %

Taulukko 47: Konsernipalvelut, henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja (tilasto 14.10.2024 People Analytics).

Talouden toteuma

Syyskuun tilanteessa toimintakate alittaa talousarvion 20,5 miljoonalla eurolla (7,7 %). Toimialueen palvelualat alittavat pääosin aiempien kuukausien tapaan muutetun talousarvion. Merkittävimmät alitukset tulevat teknisissä palveluissa, tietohallinnossa ja henkilöstöpalveluiden osaaajaysikköissä. Alituksen syinä ovat muun muassa vanhan sairaalan kustannusten alittuminen, ICT-muutosohjelman mukaisten töiden viivästyminen ja osaaajaysikköön yhteistoimintaneuvottelut. Syyskuun tilanteessa näyttää siltä, että konsernipalvelut tulevat alittamaan koko vuoden osalta myös muutetun talousarvion.

Konsernipalvelut (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1-9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALITUS (-)	TOT % KS 1-9/2024	TP 2023	TA 2024 alkuperäinen	TOT-% TA24 muutettu
TOIMINTATUOTOT	20 825	15 619	13 254	-2 365	84,9 %	27 743	22 062	63,6 %
Myyntituotot	4 215	3 161	2 887	-275	91,3 %	5 270	4 561	68,5 %
Maksutuotot	1	1	2	1	240,8 %	4	0	180,6 %
Tuet ja avustukset	12 133	9 099	6 904	-2 196	75,9 %	18 316	12 827	56,9 %
Muut toimintatuotot	4 477	3 357	3 461	104	103,1 %	4 154	4 674	77,3 %
Valmistus omaan käyttöön	2 606	1 954	2 138	184	109,4 %	2 597	1 626	82,0 %
TOIMINTAKULUT	-377 704	-283 118	-260 382	-22 737	92,0 %	-338 458	-391 279	68,9 %
Henkilöstökulut	-82 747	-61 900	-59 125	-2 775	95,5 %	-77 198	-85 004	71,5 %
Palvelujen ostot yhteensä	-166 822	-125 117	-109 681	-15 436	87,7 %	-141 961	-174 424	65,7 %
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0,0 %	-40	0	0,0 %
Muiden palvelujen ostot	-166 822	-125 117	-109 681	-15 436	87,7 %	-141 921	-174 424	65,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 709	-17 782	-13 416	-4 366	75,4 %	-20 938	-25 626	56,6 %
Avustukset	-582	-436	-420	-16	96,3 %	-683	-382	72,2 %
Muut toimintakulut	-103 845	-77 883	-77 740	-143	99,8 %	-97 679	-105 844	74,9 %
TOIMINTAKATE	-354 273	-265 545	-244 990	-20 555	92,3 %	-308 118	-367 591	69,2 %

Taulukko 48: Konsernipalvelut, talouden toteuma.

Konsernipalveluille on vuodelle 2024 asetettu myös aluehallitukseen nähden sitova ulkoinen toimintakate, joka on -325,7 miljoonaa euroa. Sitova tavoite on asetettu ilman tarkastuslautakunnan sekä henkilöstöpalvelujen rekrytointi- ja resurssipalvelujen tuottoja ja kuluja.

Aluehallitukseen nähden sitovan ulkoisen toimintakatteen toteuma tammi-syyskuussa oli -227,1 miljoonaa euroa (93 %), alittaen talousarvion 17,1 miljoonalla eurolla.

Konsernipalvelut, sitovuustaso (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1-9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALITUS (-)	TOT % KS 1-9/2024	TP 2023	TA 2024 alkuperäinen	TOT-% TA24 muutettu
TOIMINTATUOTOT	20 825	15 619	13 251	-2 367	84,8 %	27 543	22 062	63,6 %
Myyntituotot	4 215	3 161	2 886	-275	91,3 %	5 267	4 561	68,5 %
Maksutuotot	1	1	0	-1	0,0 %	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	12 133	9 099	6 904	-2 196	75,9 %	18 316	12 827	56,9 %
Muut toimintatuotot	4 477	3 357	3 461	104	103,1 %	3 961	4 674	77,3 %
Valmistus omaan käyttöön	2 606	1 954	2 138	184	109,4 %	2 597	1 626	82,0 %
TOIMINTAKULUT	-349 204	-261 797	-242 510	-19 288	92,6 %	-314 576	-361 326	69,4 %
Henkilöstökulut	-55 121	-41 235	-41 578	343	100,8 %	-53 714	-55 937	75,4 %
Palvelujen ostot yhteensä	-166 001	-124 501	-109 382	-15 118	87,9 %	-141 599	-173 590	65,9 %
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0,0 %	-40	0	0,0 %
Muiden palvelujen ostot	-166 001	-124 501	-109 382	-15 118	87,9 %	-141 559	-173 590	65,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 666	-17 750	-13 403	-4 346	75,5 %	-20 907	-25 583	56,6 %
Avustukset	-582	-436	-420	-16	96,3 %	-683	-382	72,2 %
Muut toimintakulut	-103 835	-77 876	-77 726	-150	99,8 %	-97 673	-105 835	74,9 %
TOIMINTAKATE	-325 773	-244 224	-227 120	-17 104	93,0 %	-284 436	-337 637	69,7 %

Taulukko 49: Konsernipalvelut sitovuustaso, talouden toteuma. Sitovuustaso kursivoituna.

Konsernipalvelujen henkilöstöpalvelujen palvelualueeseen kuuluvan rekrytointi- ja resurssipalveluiden sitova ulkoinen toimintakate aluehallitukseen nähden on -27,8 miljoonaa euroa. Toimintakate tammi-syyskuun tilanteessa on -17,6 miljoonaa euroa (84,4 %), mikä alittaa talousarvion 3,25 miljoonalla eurolla.

Rekrytointi- ja resurssipalvelut (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1-9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALI-TUS (-)	TOT % KS 1-9/2024	TP 2023	TA 2024 alkuperäinen	TOT-% TA24 muutettu
TOIMINTATUOTOT	0	0	2	2	100,0 %	200	0	0,0 %
Myyntituotot	0	0	0	0	0,0 %	3	0	100,0 %
Maksutuotot	0	0	2	2	100,0 %	4	0	100,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0,0 %	193	0	0,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-27 842	-20 828	-17 578	-3 251	84,4 %	-23 367	-29 295	63,1 %
Henkilöstökulut	-27 207	-20 352	-17 308	-3 044	85,0 %	-23 072	-28 648	63,6 %
Palvelujen ostot yhteensä	-591	-443	-243	-200	54,8 %	-262	-604	41,1 %
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
Muiden palvelujen ostot	-591	-443	-243	-200	54,8 %	-262	-604	41,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-40	-30	-12	-18	41,0 %	-29	-40	30,7 %
Avustukset	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
Muut toimintakulut	-4	-3	-14	12	518,0 %	-5	-4	388,5 %
TOIMINTAKATE	-27 842	-20 828	-17 575	-3 253	84,4 %	-23 168	-29 295	63,1 %

Taulukko 50: Rekrytointi- ja resurssipalvelut, talouden toteuma. Sitovuustaso kursivoituna.

Tarkastuslautakunnan sitova ulkoinen toimintakate aluevaltuustoon nähden on -658 000 euroa. Toimintakate tammi-syyskuussa on -294 607 euroa (59,8 %), alittaen käyttösuunnitelman noin 198 000 eurolla.

Palvelujen ostoissa on varauduttu vuoden aikana esille tuleviin erityisiin tarkastustarpeisiin. Vuodelle 2024 ei ole ennakoitavissa erityisiä tarkastustarpeita, joten talousarvio tullaan ennusteen mukaan alittamaan. Henkilöstökulut jäävät myös ennakoitua pienemmiksi vuonna 2024.

Tarkastuslautakunta (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1- 9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALI- TUS (-)	TOT % KS 1- 9/2024	TP 2023	TA 2024 alkuperäinen	TOT-% TA24 muutettu
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
Myyntituotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
Maksutuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-658	-493	-295	-198	59,8 %	-515	-658	44,8 %
Henkilöstökulut	-418	-313	-239	-74	76,2 %	-413	-418	57,0 %
Palvelujen ostot yhteensä	-230	-173	-56	-117	32,3 %	-100	-230	24,2 %
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
Muiden palvelujen ostot	-230	-173	-56	-117	32,3 %	-100	-230	24,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	-2	0	-2	4,9 %	-2	-3	3,7 %
Avustukset	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
Muut toimintakulut	-6	-5	0	-4	1,1 %	0	-6	0,8 %
TOIMINTAKATE	-658	-493	-295	-198	59,8 %	-515	-658	44,8 %

Taulukko 51: Tarkastuslautakunta, talouden toteuma. Sitovuustaso kursivoituna.

5.5 Hyvinvointialueen johtaminen

Keskeiset nostot

- Hyvinvointialueen valmiussuunnittelu ja YTA-sopimuksen päivitystyö etenevät suunnitellusti ja aikataulussa.
- Potilas- ja sosiaaliasiavastaavilla on ollut syyskuun loppuun mennessä 4 107 asiakaskontaktia, joista 3 293 on ollut potilasasiavastaavatoimintaan liittyvää ja loput 814 kontaktia ovat sosiaaliasiavastaavien toiminnan puolelta. 15.4.2024 avatun sähköisen palvelukanavan OmaPohde kautta on tullut 133 yhteydenottoa syyskuun 2024 loppuun mennessä. Potilasasioissa eniten yhteydenottoja aiheuttavat hoitoon pääsy ja palvelun toteuttaminen. Sosiaaliasiavastaaviin ollaan yhteydessä eniten päätöksiin/sopimukseen liittyvissä asioissa sekä palvelun toteuttamiseen ja kohteluun liittyvissä asioissa.

Hyvinvointialueen johtaminen sisältää tehtäväalat (lääketiede, hoitotyö ja -tiede, sosiaalityö ja yliopistollinen sairaala), riskien hallinnan sekä sisäisen tarkastuksen.

Tavoitteiden eteneminen ja muut keskeiset nostot

Sisäinen tarkastus ja riskienhallinta

Sisäisen tarkastuksen työohjelman toteutus alkuperäisen aluehallituksen päätöksen mukaisesti ei ole ollut mahdollista. Osa työohjelman kohteena olevista toiminnoista on hankintojen osalta saatu käyntiin vasta kesälomakauden jälkeen, joten aineistoa ei ole. Toimintojen viivästymisen vaikutuksia tuodaan ilmi myös toimialojen riskiraportoinnissa tässä osavuosisikatsauksessa. Viiveet

suunnitelluissa toiminnoissa haastavat talousarviotavoitteiden saavuttamisen. Viiveitä aiheuttavat muun muassa tietojärjestelmien ennakoitua hitaampi käyttöönotto, rekrytointivaikeudet ja viivästyneet palveluhankinnat. Jatkossa sisäistä tarkastusta voitaisiin kohdentaa myös ilmenneiden viiveiden perusteella. Tarkastuksen aiheita tulisi miettiä myös siten, että kytkentä kuluvaan talousarviovuoteen ei olisi näin vahva kuin nyt on. Sisäisen tarkastuksen raportit vuodelta 2024 käsitellään aluehallituksessa 26.11.2024.

Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestämisen osalta työ on edennyt kehittämishankkeen käynnistyessä elokuussa 2024. Syksyn 2024 aikana riskienhallinnan kehittämishankkeessa toteutetaan kolme työpajaa, joiden tarkoituksena on luoda Pohteelle selkeä ja konkreettinen riskienhallinnan kokonaisuus. Lakisääteiset velvollisuudet edellyttävät toimivaa järjestelmää ja riittävää riskienhallinnan osaamista varmistamaan palvelutuotannon häiriöttömän toiminnan myös tilanteissa, joissa mahdollisia riskejä toteutuu.

Riskienhallinnan ohjelmiston kilpailutus on viivästynyt suunnitellusta ja käyttöönotto siirtyy vuodelle 2025.

Yliopistosairaalan tehtäväala

Turvallisuus ja valmius

Pohjois-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus vastaanotti syyskuun loppuun mennessä 90 ilmoitusta Pohteen toimintaan liittyvistä merkittävistä häiriötilanteista, joista se suoritti toimintaohjekorttien mukaiset hälytykset sekä keräsi ja välitti tilannekuvatietoa sovitulla tavalla.

Häiriöilmoituksen aihe	Määrä
Tietoturva- ja tietosuojapoikkeamat	4
Sote-kiinteistön infraan liittyvät häiriöt	6
Sote-palveluihin kohdistuneet uhka- ja väkivaltilanteet	2
Sote-tietoliikenteeseen liittyvät häiriöt	70
Muut	8
YHTEENSÄ	90

Taulukko 52: Sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskukselle ilmoitetut Pohteen merkittävät häiriötilanteet kesäkuun loppuun mennessä.

Valmiussuunnittelutyö etenee suunnitellusti ja aikataulussaan. Hyvinvointialueen valmiussuunnitelman yleinen osa hyväksyttiin elokuussa 2024. Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiussuunnitelma sekä kansallisen riskiarvion mukaiselle seitsemälle keskeiselle häiriötilanteelle laaditut suunnitelmat on tallennettu VALSU-portaaliin. Suurin osa valmiussuunnitelmista hyväksyttiin elokuussa. Toimialueet ovat saaneet ohjausta toimialuekohtaisten valmiussuunnitelmien laatimiseksi. Toimialueiden valmiussuunnittelutyön ohjausta jatketaan sote-valmiuskeskuksen toimesta aktiivisesti. YTA-tasosten valmiussuunnitelmien kirjoittaminen on aloitettu koko Pohjois-Suomen YTA-alueen käsittävän asiantuntijaryhmän toimesta ja sote-valmiuskeskus on aktiivisesti mukana suunnitelmien valmistelussa.

Valtionavustus (380 000 €) sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskusten käyttöönoton tukemiseen myönnettiin Pohteelle 24.5.2024. Valtionavustuksella on katettu kuluja ja hankintoja, jotka oli budjetoitu sote-valmiuskeskukselle (J0061) vuodelle 2024.

Vartiointipalveluiden hankintaa on sopeutettu palveluverkkomuutosten myötä ja vartiointipalveluiden hankinnan tarkoituksenmukaistamisessa on onnistuttu vuonna 2024 ennakoitua paremmin, josta on saavutettu ennakoitua suurempia säästöjä. Hyvinvointialueen vartiointipalvelut myös kilpailutettiin kesän-syksyn 2024 aikana.

YTA-koordinaatio

Pohjoisen YTA-alueen aluehallitusten ja -valtuustojen puheenjohtajistojen sekä johtoryhmien tapaminen toteutettiin Kokkolassa 3.-4.10.2024. Kokouksessa käsiteltiin selvitysmies, erikoislääkäri Hannu Juvosen raporttia hyvinvointialueiden yhteistyöstä. YTA:n hyvinvointialueet kannattavat alueiden keskinäisen yhteistyön syventämistä. Hyvinvointialueiden vaikean taloustilanteen ja henkilöstöpulan vuoksi erityisesti alueen sairaaloiden työnjakoa on kehitettävä nykyistä nopeammin ja tiiviimmin.

Lisäksi kokouksessa käytiin keskustelu YTA-konttorin käynnistämisestä ja siihen liittyvästä sopimusluonnoksesta. Hyvinvointialueiden aluehallitukset ottavat kantaa YTA-konttorin perustamiseen lokakuussa 2024, jonka jälkeen voidaan käynnistää tarkempi selvitystyö (YTA-kehittämishanke). Tavoitteena olisi Pohjois-Suomen YTA-konttorin käynnistäminen 1.1.2025 alkaen.

Lääketieteen, hoitotyön ja -tieteen ja sosiaalityön tehtäväalat

Lääketieteen, hoitotieteen ja -työn ja sosiaalityön tehtäväalojen työ laadukkaiden ja turvallisten palveluiden kokonaisuuden tukemisessa, ammattiryhmien yhteistyön sekä hoito- ja toimintakäytäntöjen kehittämisessä on edennyt. Pohteen ammattilaisille suunnattuja hoito- ja palveluketjuja on 2024 julkaistu viisi, valmisteilla moniammatillisissa koko Pohteen organisaation läpileikkaavissa työryhmissä on 11 hoitoketjua. Hoito- ja palveluketju on ammattilaisille suunnattu työkalu, jossa on alueellisesti kuvattu eri toimijoiden työnjako ja yhteistyö yleensä tietyn potilasryhmän hoidon osalta. Hoito- ja palveluketjutyöhön liittyen on aloitettu osaamistarpeiden selvittely ja kehittämistyö, jota edistetään hoitotieteen ja -työn tehtäväalan osaamisen johtamisen kokonaisuudessa. Asiakas- ja potilasturvallisuustyön verkostomaisen rakenteen työskentely on edennyt ja mm. yleisperehdytyksen käytäntöjä vahvistetaan. Yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmien (Saga ja Esko) toiminnallisen käyttöönoton toimintamalleja on tarkennettu ja vahvistettu ammattilaisten roolia käyttöönotossa. Asiakastietolainsäädännön soveltamista on valmisteltu erityisesti yhteisten palvelujen osalta. Tämä tulee helpottamaan tiedon integraatiota jatkossa. Sosiaalityössä on vahvistettu osaamisen tukirakenteita ja sosiaalityöntekijöiden allokointiprosessien myötä saatu vahvistettua palvelujen integraatiota. YTA-alueen sosiaalityön asiantuntijaverkoston työ on käynnistynyt Pohteen koordinoimana. Ohjautumista sosiaalihuoltoon sekä terveydenhuollon ja sosiaalihuollon yhteistyön käynnistämistä on myös ohjeistettu.

Osaajapula haastaa monia ammattiryhmiä. Pohteella on tunnistettu henkilökunnan saatavuuden ja pysyvyyden varmistamiseksi muun muassa työnjaon, työn sisältöjen ja uramallien kehittämisen tarve ja useita hankkeita tilanteen korjaamiseksi on aloitettu. Hoitotyön uramalli etenee samankaltaisesti KT:n tasopalkkamallin mukaisesti ja suunnitellaan yhteensopivaksi hoito- ja palveluketjuissa tarvittavan osaamisen kanssa. Oikean osaamisen kohdistamisen ja osaamisen jakaminen

potilaiden ja asiakkaiden hoito- ja palveluketjussa nähdään osaksi palveluiden vaikuttavaa kohdentamista ja myös keinoksi edistää henkilöstön pysyvyyttä ja riittävyyttä. Osaamisen oikean kohdentamisen edistämiseksi on aloitettu YTA yhteistyössä moniammatillinen hanke, jossa kartoitetaan tehtäväsisältöjä ja tehdään esitys työtehtävien allokoinnista. Toimenpiteitä edistetään yhteistyössä palvelutuotannon sekä kehittämis- ja henkilöstöpalveluiden kanssa. Lisäksi hoitohenkilökunnan riittävyyttä pyritään varmistamaan kansainvälisen rekrytointin YTA yhteistyössä sekä hankkeessa, jossa kartoitetaan alueella jo asuvien maahanmuuttajatausteisten henkilöiden, vajaatyökykyisten ja alalta pois lähteneiden mahdollisuutta työllistyä Pohteelle. Sosiaalityöntekijöiden saatavuuden ja riittävyyden toimenpidesuunnitelma toimii myös sosiaalihuollon osaamisen vahvistamisen viitekehystenä. Mentorointi- ja urapolkumallia on työstetty eteenpäin. Korkeakoulu yhteistyö on tiivistä.

Henkilöstösuunnitelman toteutuminen

Hyvinvointialueen johtamisessa henkilöstömäärä tammi-syyskuussa oli 10,3 prosenttia pienempi kuin edellisvuonna vastaavana ajanjaksona. Palkallinen työpanos on vähentynyt 1,7 prosenttia edellisvuoden vastaavaan aikaan nähden, mutta se ylittää käyttösuunnitelman ollen 101,5 prosenttia. Toteutunut työpanos on laskenut 1,1 prosenttia.

Sairauspoissaoloprosentti on kasvanut edellisvuoteen verrattuna ja oli tammi-syyskuussa 1,8 prosenttia (edellisenä vuonna vastaavana aikana 1,3 %). Sairausajan palkkaa on maksettu 141,6 prosenttia enemmän kuin vastaavana aikana edellisvuonna.

Hyvinvointialueen johtaminen, henkilöstötunnuslukuja						
Henkilöstömäärä			Määräaikaisten osuus, %		Lähtövaihtuvuus, %	
30.9.2023	30.9.2024	Muutos, %	30.9.2023	30.9.2024	1-9/2023	1-9/2024
39	35	-10,3 %	10,8 %	0,0 %	8,1 %	2,9 %
Palkallinen työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %	KS 2024	1-9/2024 Tot.%/KS24
34,7	34,5	33,9	-0,6	-1,7 %	33,4	101,5 %
Toteutunut työpanos						
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, lkm	Muutos, %		
29,1	28,0	27,7	-0,3	-1,1 %		
Sairauspoissaolo%			Henkilöt ilman sairauspoissaoloja	Sairausajan palkkakustannus		
TP 2023	1-9/2023	1-9/2024	1-9/2024	1-9/2023	1-9/2024	Muutos, %
1,1 %	1,3 %	1,8 %	24	11 756	28 407	141,6 %

Taulukko 53: Hyvinvointialueen johtaminen, henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja (tilasto 14.10.2024 People Analytics).

Talouden toteuma

Syyskuun tilanteessa toimialue alittaa talousarvion noin miljoonalla eurolla.

Toimintakulut ovat toteutuneet 93,5 prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden, mikä alittaa syyskuun tilanteessa talousarvion noin 0,9 miljoonalla eurolla. Tämä alitus johtuu pääosin yliopistollisen sairaalan vartiointipalveluiden tehostamisesta. Lisäksi joitakin kuluja on saatu katettua valtionavustuksilla. Vuoden 2024 osalta potilasvakuutusvelkaa alas kirjataan. ”Potilasvahinkovastuun määrää oikaistaan vuosittain siten, että vastuun määrä vastaa tilinpäätöshetken arviota jäljellä olevista velvoitteista.” Diskonttokoron muutoksen myötä potilasvakuutusmaksuihin tulee palautuksia. Toimialueen ennustetaan alittavan talousarvion.

HVA Johtaminen (1 000 €)	TA 2024 muutettu	KS 1-9/2024	TOTEUMA 1-9/2024	YLITYS (+) / ALITUS (-)	TOT % KS 1-9/2024	TP 2023	TA 2024 alkuperäinen	TOT-% TA24 muutettu
TOIMINTATUOTOT	565	424	498	75	117,6 %	361	302	88,2 %
Myyntituotot	94	71	28	-43	39,5 %	31	46	29,6 %
Maksutuotot	0	0	0	0	133,5 %	0	0	100,1 %
Tuet ja avustukset	105	79	105	26	133,3 %	184	192	100,0 %
Muut toimintatuotot	366	274	365	91	133,2 %	146	64	99,9 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-18 011	-13 501	-12 625	-877	93,5 %	-11 958	-17 986	70,1 %
Henkilöstökulut	-3 543	-2 650	-2 589	-61	97,7 %	-3 597	-3 523	73,1 %
Palvelujen ostot yhteensä	-13 654	-10 241	-9 546	-695	93,2 %	-7 944	-13 577	69,9 %
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	133,1 %	-1	0	99,8 %
Muiden palvelujen ostot	-13 654	-10 241	-9 545	-695	93,2 %	-7 944	-13 577	69,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-53	-40	-32	-8	80,1 %	-37	-58	60,1 %
Avustukset	-1	0	0	0	0,0 %	-1	-1	0,0 %
Muut toimintakulut	-760	-570	-459	-112	80,4 %	-378	-828	60,3 %
TOIMINTAKATE	-17 446	-13 078	-12 126	-951	92,7 %	-11 597	-17 685	69,5 %

Taulukko 54: Hyvinvointialueen johtaminen, talouden toteuma. Sitovuustaso kursivoituna.

6 Riskit ja niihin varautuminen

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetään hyvinvointialueelle asetettujen tavoitteiden sekä hyvän hallintotavan vaatimusten mukaisesti. Hyvinvointialue on velvollinen huolehtimaan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Talousarviokirjan 2024 mukaisia toimialueiden tunnistamia keskeisimpiä toimintamallien ja rakenteiden uudistamiseen liittyviä riskejä ja niihin varautumista sekä riskien toteutumisen todennäköisyyksiä on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Riski	Tilanne 1–9/2024
<p>Osaavan henkilöstön puute</p> <p>Lähes varma riski</p> 	<p>Osaavan henkilöstön puute haastoi toimialueita vaikuttaen asiakas- ja potilastyöhön. Henkilöstön saatavuudessa on ammattiryhmien ja myös alueen sisällä vaihtelua. Henkilöstön rekrytointia on hidastanut osaltaan yhteistoimintamenettely. Esimerkiksi OYS-sairaalapalveluiden osalta on osin nähty myös, että osaavan henkilöstön puute on helpotumassa.</p> <p>Osaajavajeeseen pyritään vaikuttamaan tasaamalla henkilöstön käyttöä yksiköiden ja alueiden välillä sekä lisäämällä resurssien puitteissa vakinaisten vakanssien määrää, joka osaltaan lisää osaavien sijaisten pitovoimaa. Koulutusmahdollisuuksia kehitetään. Pienempien yksiköiden palveluita keskitetään isompiin yksiköihin. Viestintää kohdennetaan suoraan alueen alan opiskelijoille ja kampanjoitaan työnantajakuvan parantamiseksi.</p>
<p>Palvelutarpeen sekä hoito- ja palveluvelan kasvu</p> <p>Lähes varma riski</p> 	<p>Hoidon ja palvelun tarpeisiin ei pystytty kaikilta osin vastaamaan lakisääteissä ajoissa. Osaavan henkilöstön puute vaikutti monelta osin palveluiden järjestämiseen sekä hoidon ja palvelun saatavuuteen, esimerkiksi kotiin annettavien palveluiden suunnitelmallinen vahventaminen estyi. Osaavan henkilökunnan puute aiheutti myös leikkaussalien sulkeamista. OYS-sairaalapalveluissa ei tulla saavuttamaan Valviran antamaa hoitotakuutavoitetta maaliskuuhun 2025 mennessä. Sosiaalihuollon palvelutarpeiden arvioinnit eivät kokonaan toteudu säädettyssä määräajassa. Lakisääteiset henkilöstömitoitukset toteutuivat eri palveluissa pääosin, mutta osin hoitopaikkojen määrää jouduttiin vähentämään, jotta henkilöstömitoitus saavutettiin.</p> <p>Pelastustoimialueella on tehokkaan pelastustoiminnan toteutumisen näkökulmasta kriisiytyneitä paloasemia. Lisäksi usealla paloasemalla on vakavana huolena sopimuspalokuntatoimintaan aktiivisesti osallistuvien pieni määrä ja/tai puutteet toimintakykyvaatimusten toteutumisessa. Tämä vaikeuttaa tavoitteiden toteuttamista erityisesti savusukellus- ja pintapelastuskykyä vaativissa tehtävissä.</p> <p>Kiireellisen pelastustoiminnan toimintavalmiusajat toteutuivat koko aluetta tarkasteltaessa hyvin. Merkittävää on toteutumien heikentyminen kunnissa, joiden alueella ei ole 24/7-päivystävää paloasemaa. Niin sanottujen ongelmaluokkien tilanne on ennallaan. Korjaavat toimenpiteet ovat vaikeita ja/tai kalliita.</p>
<p>Integraatio ei toteudu hoito- ja palveluketjuissa</p> <p>Mahdollinen riski</p> 	<p>Hoito- ja palveluketjujen haasteita on tunnistettu ja yhteistyötä on toteutettu koko toimintavuoden ajan esimerkiksi ikäihmisten akuuttihoitoketjun kehittämisen osalta.</p> <p>Elämänkaaren mukaisia palvelukokonaisuuksia on työstetty ja ne viedään päätöksentekoon osana vuoden 2025 talousarviota.</p>
<p>Kustannuskehitys ei vastaa rahoitusta</p> <p>Todennäköinen riski</p> 	<p>Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisia sopeuttamistoimia on laadittu ja käsitelty yhteistoimintamenettelyssä. Riskinä on kuitenkin, ettei suunniteltuja toimenpiteitä päästä toteuttamaan riittävän nopeasti tai ollenkaan talousarviovuoden aikana.</p> <p>Taloudellisia riskejä on sopeutettu eri palveluissa arvioimalla palveluseteli- ja ostopalvelusopimuksia ja niiden käyttöä. Vaikka osassa palveluita käyttö on vähentynyt, ei tämä näy välttämättä talouden tunnusluvuissa. Muun muassa henkilöstön saatavuuden haasteet ja oman tuotannon vähäinen osuus erityisesti kalliiden laitos- ja asumispalveluiden osalta sekä hinnankorotukset ja yleensä vaativimpien palveluiden tarve vaikuttavat ostopalveluiden kustannusten hallintaan.</p>

Riski	Tilanne 1–9/2024
Ulkopuolisen rahoituksen hyödyntäminen ei toteudu Todennäköinen riski 	Ulkopuolisen rahoituksen väheneminen haastaa tietohallinnon ICT-muutosohjelman toteuttamista. Tämä ja henkilöstön rekrytointiongelmät voivat aiheuttaa viivästyksiä muutosohjelman toteuttamisessa.
Tukijärjestelmien toimimattomuus Lähes varma riski 	Pohteen tietoaalustan, PohdeDW:n kehitystyön etenemiseen vaikuttaa asiakas- ja potilastietojärjestelmien kehitystyön aikataulus ja eteneminen. Toimintatiedon saannissa erityisesti sosiaalihuollon osalta on edelleen puutteita ja tämä hankaloittaa toimialueilla toiminnan arviointia ja tavoitteiden asetantaa.
Tietojärjestelmien uudistamisten ongelmat Lähes varma riski 	Asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttöönotot ja konsolidointi haastoivat asiakas- ja potilastyötä. Tietojärjestelmien uudistamisten hitaus on aiheuttanut ja aiheuttaa tehottomuutta. Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmä Sagan käyttöönoton viivästyminen vaikeuttaa merkittävästi palvelujen suunnitelmallista toimintaa ja toiminnan raportointia. Muutoksien aiheuttamiin riskeihin ja häiriötilanteisiin on varauduttu ohjeistuksilla ja tiedotamalla. Huolellinen suunnittelu ja ennakkoviestintä on tärkeää potilasturvallisuuden säilyttämiseksi.
Uuden sairaalan käyttöönottoon liittyvät häiriöt Mahdollinen riski 	Ensimmäisten yksikköjen muutto uuteen sairaalaan tapahtui ilman suurempia ongelmia. Käyttöönotto on kuitenkin aiheuttanut budjetoitumattomia kuluja, esimerkiksi siivouksen osalta. Kriittisten toimintojen muutto on vielä edessä marraskuussa. Iso riski on ollut tietotekniikan onnistuminen muutossa, muun muassa potilasturvallisuuden näkökulmasta. Henkilökunnan koulutusta ja uusien käytäntöjen jalkauttamista on runsaasti edessä. Haasteena on saada uusilla toimintamalleilla tuottavuus kasvuun tavoitteiden mukaisesti. Toiminnan vakiintuminen tulee viemään jonkin aikaa.

Riskin todennäköisyyden arviointiasteikko: Lähes varma, todennäköinen, mahdollinen ja epätodennäköinen riski.

Taulukko 55: Toimintamallien ja rakenteiden uudistamiseen liittyvät riskit ja niihin varautuminen.

Liitteet

- Liite 1: [Rakennemuutoksen eteneminen järjestämissuunnitelman mukaisesti](#)
- Liite 2: [Talouden tasapainotustavoitteiden eteneminen](#)
- Liite 3: [Sopimukset ja ennakkollinen valvonta 1.1.2024 - 30.09.2024](#)
- Liite 4: [Toimialuekohtaiset hankinnat, palvelusetelin sääntökirjat, myöntämisen perusteet ja asiakasmaksut 1.1.2024 - 30.09.2024](#)
- Liite 5: [Valvontatapahtumat ja toimialueille tulleet kantelut ja muistutukset vuonna 2023 ja 1.1.2024 - 30.09.2024](#)
-

Liite 1: Rakennemuutoksen eteneminen järjestämissuunnitelman mukaisesti

Järjestämissuunnitelman rakennemuutoksen tavoitteiden toteutumista on kuvattu seuraavasti:

- Tavoite on toteutunut ●
- Tavoitteessa on edetty ●
- Tavoite ei ole edennyt ●

Indikaattori ja valtuustokauden tavoite / suunnitelma 2023–2025 + lisätyinä TUTA2 muutokset	Lähtö- tilanne (2023)	TP 2023	1-9/2024	Tavoitteen toteutuminen
1. Yhteisöllinen asuminen (sosiaalihuolto)				
Asumispaikkojen muutos				
Lähtötilanne 309 yhteisöllisen asumisen asumispaikkaa, tavoitteena lisätä paikkamäärää 158 paikalla, jolloin paikkoja yhteensä 467.	309	309	334	Tavoitteessa on edetty ●
2. Ympäri vuorokautinen palveluasuminen (sosiaalihuolto)				
Asumispaikkojen muutos				
Lähtötilanne 3228 ympärivuorokautisen asumisen asumispaikkaa, tavoitteena vähentää paikkamäärää 146–156 paikalla vuonna 2023 ja yhteensä 260–280 paikalla vuoteen 2025 mennessä, jolloin paikkoja yhteensä 3072-3082.	3228	3170	3099	Tavoitteessa on edetty ●
Ympäri vuorokautisen palveluasumisen peittävyys (%) 75-vuotta täyttäneillä				
Vuoteen 2025 tavoitepeittävyys yli 75- vuotiaiden osalta on 6 %.		7,5 %	6,6 %	Tavoitteessa on edetty ●
3. Arviointi- ja kuntoutusyksikkö (sosiaalihuolto)				
Arviointi- ja kuntoutusyksikköpaikkojen muutos				
Lähtötilanne 280 arviointi- ja kuntoutuspaikkaa, tavoitteena lisätä paikkamäärää 52 paikalla vuoteen 2025 mennessä, jolloin paikkoja yhteensä 332.	280	320	340	Tavoite on toteutunut ●
Tarkentunut TUTA2: Arviointi- ja kuntoutusyksikköpaikkoja lisätään 13 paikkaa ja paikkoja keskitetään isompiin yksiköihin, tavoitepaikkamäärä (332) saavutetaan 2025.				
4. Akuuttihoito (terveydenhuolto)				
Akuuttihoitopaikkojen muutos				
Lähtötilanne 388 akuuttihoitopaikkaa, tavoitteena vähentää paikkamäärää 122 paikalla vuoteen 2025 mennessä, jolloin paikkoja yhteensä 266.	388	266	237	Tavoite on toteutunut ●
Tarkentunut TUTA2: Akuuttiosastopaikkoja vähennetään (29 paikkaa) ja akuuttiosastopaikat keskitetään alueellisesti isompiin yksiköihin. Yksityisten palvelujen tuottajien rooli akuuttiosastopalvelujen tuottajana tarkastellaan sopimusten päätyttyä. Akuuttiosastojen paikkamäärä ja sijoittumista tarkastellaan vuoden 2024 aikana.				

Indikaattori ja valtuustokauden tavoite / suunnitelma 2023–2025 + lisättynä TUTA2 muutokset	Lähtö- tilanne (2023)	TP 2023	1-9/2024	Tavoitteen toteutuminen
5. Laitoshoito (sosiaalihuolto)				
Laitoshoitopaikkojen muutos				
Lähtötilanne 126 laitoshoitopaikkaa, tavoitteena vähentää paikkamäärää 54 paikalla vuoteen 2025 mennessä, jolloin paikkoja yhteensä 72.	126	93	56	Tavoite on toteutunut
Laitoshoitopaikkojen peittävyys (%) 75-vuotta täyttäneillä		0,2 %	0,1 %	Tavoite on toteutunut
6. Sairaalahoito (terveydenhuolto)				
Sairaalahoitopaikkojen muutos				
Lähtötilanne 1007 sairaalahoitopaikkaa, tavoitteena vähentää paikkamäärää 165 paikalla vuoteen 2025 mennessä, jolloin paikkoja yhteensä 842.	1007	841	841	Tavoite on toteutunut
7. Psykiatrinen osastohoito (terveydenhuolto)				
Osastohoitopaikkojen muutos				
Lähtötilanne 201 psykiatrisen osastohoidon paikkaa, tavoitteena vähentää paikkamäärää 16 paikalla vuoteen 2025 mennessä, jolloin paikkoja yhteensä 185.	201	191	186	Tavoite on toteutunut

Liite 2: Talouden tasapainotustavoitteiden eteneminen

Toimenpiteen tilaa kuvataan taulukossa näillä kirjaimilla:

 Suunnitteilla **S** Käynnissä **K** Toteutettu **T**

Tasapainotustoimenpide	20.11.2023 päätetyt eurot v. 2024	Tarkentunut, arvioitu taloudellinen vaikutus v. 2024	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2025	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2026	Toimenpiteen tila	Arvio toteutumisesta
SOTE-JÄRJESTÄMISSUUNNITELMA						
Kotona ja arkiympäristössä tapahtuva tuki ja palvelut: Lapset, nuoret ja perheet						
Sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaisten kotiin annettavien palveluiden oman henkilöstön lisääminen ja kohdentaminen palvelutarpeiden mukaisesti sekä ostopalveluiden vähentäminen palvelujen vaikuttavuuden lisäämiseksi.	-9 500 000	-4 700 000	-6 770 000	-7 870 000	K	Sosiaalihuoltolain mukaisten ostopalvelujen osalta tavoitteet saavutettavissa, lastensuojelulain mukaisissa ostopalveluissa ylitysuhkaa. Oman toiminnan lisääminen korvamaan osittain ostopalveluja on viivästynyt mm. yt-menettelyn vuoksi.
Oman henkilöstön lisääminen ja osaamisen vahvistaminen hoidon kohdentamisen, jatkuvuuden ja yhdenvertaisuuden parantamiseksi. Hallitsematonta ostopalveluina tuotettavaa vuokratyövoimaa psykiatrien, psykologien ja päihdetyön osalta vähennetään suunnitelmallisesti.	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	K	Psykologipoolin rakennetta on kehitetty ja johtavan psykologin viran valmistelu on tehty.
Kotona ja arkiympäristössä tapahtuva tuki ja palvelut: Ikäihmiset						
Ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyden (yli 75-vuotiaiden määrä palvelussa) saavutetaan nopeammin 6 prosenttiin (nykyinen peittävyys 8,1 %) vuonna 2024.	-17 250 000	-6 500 000	-21 500 000	-21 500 000	K	Ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkojen vähentäminen on edennyt. Suunnitelmat ja päätökset lakautettavista ja muuttuvista paikoista tehty ja osin toteutettu.
Sisältää sote-järjestämissuunnitelmasta siirtyneet toimenpanosuunnitelmat:						

Tasapainotustoimenpide	20.11.2023 päätetyt eurot v. 2024	Tarkentunut, arvioitu taloudellinen vaikutus v. 2024	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2025	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2026	Toimenpiteen tila	Arvio toteutumisesta
- Tehostetun palveluasumisen paikkojen väheneminen - Yhteisöllinen asuminen						
Sosiaalihuoltolain mukaisen laitoshoidon purku. Sisältää sote-järjestämissuunnitelmasta siirtyneen toimenpanosuunnitelman: Laitoshoidon paikkojen väheneminen -14 paikkaa, ikäihmisten palvelut, Rannikko	-1 400 000	-3 900 000	-3 900 000	-3 900 000	T	Sosiaalihuoltolain mukaisen laitoshoidon tuottaminen ostopalveluna päättyneenä 1/2024. Julkisen sosiaalihuoltolain mukaisen laitoshoidon käyttö vähentynyt.
Arviointi- ja kuntoutusyksikköpaikkoja lisätään 13 paikkaa ja paikkoja keskitetään isompiin yksiköihin, tavoitepaikkamäärä (332) saavutetaan 2025. Sisältää sote-järjestämissuunnitelmasta siirtyneen toimenpanosuunnitelman: Arviointi- ja kuntoutusyksiköiden paikkojen lisääminen	1 040 000	2 000 000	2 900 000	2 900 000	T	Paikkojen lisäämisen ja muutosten suunnitelmat valmiina. Tavoitepaikkamäärä saavutettiin jo heinäkuussa 2024, jolloin käytössä oli 340 paikkaa ja loppuvuoden aikana paikkamäärä nousee 355 kuntoutuspaikkaan.
Kotiin annettavia palveluja vahvistetaan, säännöllisen kotihoidon tavoitepeittävyys nousee 14 %:iin. Järjestämistapaa arvioidaan.	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	K	Suunnitelmat ovat valmiina.
Parannetaan hoito- ja palveluketjun toimivuutta yli 75-vuotiaiden osalta integraatiota lisäämällä. Sovitaan yhteistyötä kuntien ja järjestöjen kanssa.		0	0	0	K	Palveluketjun kehittämistyö on aloitettu yhdessä eri toimialueiden kanssa ja järjestämistoiminnon ohjauksessa.
Kotona ja arkiympäristössä tapahtuva tuki ja palvelut: Vammaiset						
Henkilöstöresurssien tarkistaminen mitoituksen ja toiminnan mukaiseksi. Osajayksikköön resursointi sijaisten osalta.	-900 000	-940 000	-940 000	-940 000	K	Henkilöstön vuokrauksen sopimus päättyneenä toukokuussa 2024. Osajayksikön rekrytoinnit viivästyneet alkuvuonna, jolloin sijaiskulut menneet omista yksiköistä. Osajayksikön rekrytoinnit käynnistyneet, mutta ovat kesken.

Tasapainotustoimenpide	20.11.2023 päätetyt eurot v. 2024	Tarkentunut, arvioitu taloudellinen vaikutus v. 2024	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2025	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2026	Toimenpiteen tila	Arvio toteutumisesta
<p>Asumispalveluja järjestetään alueellisesti. Asumispalvelujen omaa palvelutuotantoa lisätään ja ostopalveluja vähennetään. Asumispalvelurakennetta kevennetään.</p> <p>Sisältää sote-järjestämissuunnitelmasta siirtyneen toimeenpanosuunnitelman: Vammaisten asumispalveluyksiköiden perustaminen</p>	-5 100 000	-2 128 125	-5 097 400	-5 097 400	K	Omaa asumispalvelutuotantoa on lisätty, samalla ostopalveluja vähennetty. Asumispalvelurakenteen keventäminen on käynnissä, asiakaskohtaisten palvelutarpeen arviointien myötä. Osa suunnitelluista toimenpiteistä ei tule toteutumaan täysimääräisenä ulkopuolisten haasteiden myötä (mm. soveltuvat vapaat toimitilat). Toimenpiteisiin on osin korvaavat toimenpiteet ja lisätoimenpiteitä suunnitellaan.
Päiväaikaista toimintaa kehitetään yhteistyössä asiakkaiden ja kuntien sekä järjestöjen kanssa.	0	0	0	0	K	Tavoitellut säästöt konsernipalveluihin. Päiväaikaisen toiminnan kehittämistä jatketaan yhteistyössä asiakkaiden, kuntien ja järjestöjen kanssa. Yhteistoimintaneuvottelut vaikuttaneet alkuvuonna toimenpiteen eteneeseen. Toimenpide edistynyt yhteistoimintaneuvottelujen päättyessä.
Kuljetuspalvelujen välitystoiminnan laajentaminen koko alueelle omana toimintana Tervia Logistiikka -yhtiön viivästymisen vuoksi ja jatkossa osaksi Tervia Logistiikan toimintaa. Yhdenmukaisten myöntämisperusteiden mukaiset asiakaspäätökset.	-2 500 000	-750 000	-2 500 000	-2 500 000	K	Välitystoiminta laajentunut, mutta välitystoiminnan laajentumiseen vaikuttanut hankinnan viivästyminen. Hankinnan viivästyminen nostattaa kustannuksia toimialueella. Arvio hankinnan valmistumisesta ja voimaantulosta 1.11.2024.
Henkilökohtaisen avun ostopalvelujen vähentäminen 20 % järjestämällä palvelut kustannustehokkaammalla tavalla vahvistamalla työnantajamallia ja laajentamalla palveluseteli koko alueelle ja oma palvelutuotanto omissa yksiköissä. Yhdenmukaistetut myöntämisperusteet ja toimintakäytännöt.	-1 200 000	0	-1 200 000	-1 200 000	K	Henkilökohtaisen avun ostopalvelun hankintapäätös ja palvelusetelin laajennus koko hyvinvointialueelle toteutuneet maaliskuussa 2024. Asiakaskohtaisissa palvelutarpeen arvioinneissa ja/tai palvelusuunnitelman päivittämisissä arvioitu samalla palvelun tuotantotapa. Palveluseteli nostattaa kustannuksia Oulun osalta, ostopalvelujen kustannukset laskeneet edellisestä vuodesta. Palvelusetelin ja työnantajamallin kustannukset kasvaneet edelliseen

Tasapainotustoimenpide	20.11.2023 päätetyt eurot v. 2024	Tarkentunut, arvioitu taloudellinen vaikutus v. 2024	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2025	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2026	Toimenpiteen tila	Arvio toteutumisesta
						vuoteen verrattuna, mutta myös asiakasmäärä näissä tuotantotavoissa on kasvanut.
Asunnon muutostöiden yhdenmukaisten myöntämisperusteiden laatiminen (apuvälineet, laitteet, taloudelliset tukitoimet) ja Pohteen hankintojen toteuttaminen.	-250 000	-50 000	-250 000	-250 000	K	Asunnon muutostöiden hankinnan kilpailutus valmistui elokuussa 2024, hankinnan taloudelliset vaikutukset näkyvät viiveellä. Myöntämisperusteiden yhtenäistäminen käynnissä, Osaamiskeskuksessa toteutettu yhtenäistämistä suurempien hankintojen osalta. Yhteistyötä aloitettu mm. apuvälinekeskuksen ja asennusten kanssa.
Kotona ja arkiympäristössä tapahtuva tuki ja palvelut: Mielen terveys- ja päihdeasiakkaat						
Mielen terveys- ja päihdekuntoutujien asumis- ja laitospalveluiden rakennetta kevennetään kotiin annettaviksi palveluiksi ja ostopalveluita vähennetään asumispalveluissa 10 %:stä 40 %:iin lisäämällä tuettua asumista.	-7 000 000	-1 300 000	-2 400 000	-2 600 000	K	Palvelutarpeenarviointi ja mahdollisten asiakkaiden siirto kevyempiin palveluihin on meneillään. Oman tuotannon vahvistaminen ei ole merkittävästi lisääntynyt. Asetettuja tavoitteita ei saavuteta tällä aikataululla. Sopeuttamista saatu tehtyä kokonaisuudessaan n. 20 %. Vuokra-asuntojen saaminen asiakkaille ei ole onnistunut.
Yhdenmukaistetaan myöntämisperusteita vaativiin ja pitkiin psykoterapiapalveluihin, joita on myönnetty yli 16-vuotiaille, ja joilla on oikeus KELAn myöntämään lääkinälliseen kuntoutukseen. Turvataan kaikkien Kelan kuntoutusten ulkopuolella olevien myös yli 67-vuotiaiden psykoterapia lääkinällisenä kuntoutuksena silloin, kun se on hoidollisesti tarkoituksenmukaista.	0	0	0	0	K	Kriteereiden yhdenmukaistaminen ja myöntämisen prosessin uudelleenmäärittely on käynnissä.

Tasapainotustoimenpide	20.11.2023 päätetyt eurot v. 2024	Tarkentunut, arvioitu taloudellinen vaikutus v. 2024	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2025	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2026	Toimenpiteen tila	Arvio toteutumisesta
Arvioidaan mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden tarkoituksenmukainen hoito sekä hoidon ja palvelujen toimintamallit.	0	0	0	0	K	Porrasteisuutta ja hoidon jatkuvuutta kehitetään RRP-hankkeen kautta. Malli on luotu ja pilotointi käynnissä.
Tarpeenmukaiset sote-keskukset						
<p>Tarpeenmukaisten sote-keskusten palveluverkosto jakaantuu laajan palveluvalikoiman sote-keskuksiin (kolme), sote-keskuksiin (13) sekä sote-yksiköihin (19), joiden palveluvalikoimaa tarkennetaan palvelutarpeita vastaavaksi.</p> <p>Jatkossa kaikkien sote-keskusten ja sote-yksiköiden palveluvalikoimaa tarkastellaan jatkuvasti ja vähintään vuosittain talous- ja toimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä.</p> <p>Jokaisessa kunnassa on vähintään yksi fyysinen sote-keskus/-yksikkö. Yksikkö voi sijaita muun palvelutoiminnan yhteydessä.</p> <p>Kuuden nykyisen yksikön osalta arvioidaan palvelujen muuttuminen liikkuviksi ja/tai digitaalisiksi.</p> <p>Digitaalinen sote-keskus sekä Oulun yliopistollisen sairaalan osaamiskeskusten palvelut tukevat sote-keskusten ja -yksiköiden sekä liikkuvien palveluiden toimintaa.</p> <p>Sisältää sote-järjestämissuunnitelmasta siirtyneen toimenpanosuunnitelman: Tarpeenmukaisten sote-keskusten määrittely</p>	-5 200 000	-4 300 000	-7 900 000	-11 500 000	K	Tarpeenmukaisten sosiaali- ja terveyskeskusten palveluverkosto eteni tilakartoitusten kautta päätöksentekoon, jossa määriteltiin palveluvalikoima sekä laajan palvelun sosiaali- ja terveyskeskukset (3), sosiaali- ja terveyskeskukset (13) ja sosiaali- ja terveysyksiköt (22). Kesän jälkeen aloitettiin palveluverkoston uudelleen tarkastelu, koska nykyinen palveluverkosto ei ole seurannut väestömäärän ja -rakenteen kehitystä. Lisäksi väestökeskittymien ulkopuolella on henkilöstön saatavuushaasteita. Suun terveydenhuollossa aloitettiin liikkuvien yksiköiden pilotointi. Toinen liikkuva hammasyksikkö aloitti toiminnan toukuussa ja toinen aloittaa lokakuussa.

Tasapainotustoimenpide	20.11.2023 päätetyt eurot v. 2024	Tarkentunut, arvioitu taloudellinen vaikutus v. 2024	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2025	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2026	Toimenpiteen tila	Arvio toteutumisesta
<p>Digitaalinen sote-keskus ja palveluvalikoima laajenevat nopeutetusti koko hyvinvointialueen laajuisesti.</p> <p>Kaikista avovastaanoton kontakteista hoidetaan 20 % digitaalisen sote-keskuksen kautta.</p>	1 000 000	100 000	2 700 000	2 700 000	K	<p>Digitaalinen sote-keskus on laajentunut 15 kunnan alueelle ja suunnitelma laajenemisesta koko alueelle on valmiina. Seuraavat käyttöönotot ovat marraskuussa Kalajoella ja Merijärvellä. Potilastietojärjestelmien hajanaisuus haastaa nopeutettua laajenemista, Esko -potilastietojärjestelmän käyttöönotto on edellytys sujuvalle laajentumiselle. Digitaalisen sote-keskuksen osuus kaikista avovastaanoton kontakteista on 13,3 % (1.1.-30.9.2024), kun otetaan huomioon alueet, jossa se on käytössä. Vuoden 2024 toiminta katetaan hankerahoituksella.</p>
<p>Hoidon ja palvelun jatkuvuus ja moniammatillinen tiimimalli laajenevat kaikkiin sote-keskuksiin.</p>		0	0	0	K	<p>Paljon palveluita tarvitseville nimetty omalääkäri/omahoitaja kaikissa sote-keskuksissa. Koko väestö jaettu omalääkäreille/omahoitajille 15 sote-keskuksessa/-yksikössä. Väestön jakoa vaikeuttaa valinnanvapauden perusteella oman sote-keskusalueesta poikkeavan sote-keskuksen valinneet. Kehittämistyö jatkuu hankevetoisesti.</p>

Tasapainotustoimenpide	20.11.2023 päätetyt eurot v. 2024	Tarkentunut, arvioitu taloudellinen vaikutus v. 2024	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2025	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2026	Toimenpiteen tila	Arvio toteutumisesta
Toteutetaan paljon palveluita tarvitsevien sote-integraatio.		0	0	0	K	Sote-integraatiota toteutetaan yhteistyössä mielenterveys- ja päihdepalveluiden kanssa sekä suun terveydenhuolto ja lapsiperheiden palvelut. Haasteena toimintamallien jalkauttamiselle on henkilöstön sitoutuminen ja valmius uusiin toimintamalleihin. Haasteena toimintatietojen saatavuus ja luotettavuus hoitoketjujen kehittämisessä ja ketjujen seurannassa. Taloudelliset vaikutukset sisältyvät kohtaan tarpeenmukaiset sote-keskukset.
Hyvinvointialueen yhteiset palvelut						
Erikoissairaanhoidon päivystyksen ja leikkaustoiminnan kokonaissuunnitelma valmistellaan ja päätetään vuoden 2024 aikana. Siinä huomioidaan mahdolliset laki- tai asetusmuutokset. Tavoitteena on, että Oulaskankaan sairaalan leikkaustoimintaa jatketaan ja siten saadaan lyhennettyä Pohteen leikkausjonoja ja noudatettua hoitotakuuta nykyistä paremmin.	0	0	-6 000 000	-7 900 000	K	Vuodelle 2024 ei vielä päätöksiä, joten ei vaikutuksia. Arvioitu vaikutus toteutuu vuosina 2025 ja 2026. Raahen yöpäivystyksen lakkauttaminen 2025 alusta päätetty kesäkuussa aluevaltuustossa. Oulaskankaan profiilin muutos päätetty aluevaltuustossa 29.10.2024.
Ostopalveluiden käytön vähentäminen erikoissairaanhoidon avopalveluissa.	-10 000 000	-3 996 000	-2 130 000	-2 900 000	K	Osassa osaamiskeskuksista tavoite tullaan saavuttamaan alkuperäisen tavoitteen mukaisesti ja osassa osaamiskeskuksista ostopalveluja on vähennetty, mutta jonotilanteesta johtuen ostopalveluita joudutaan käyttämään arvioitua enemmän, jolloin tavoite ei tule toteutumaan alkuperäisessä laajuudessa. Ostopalveluiden käytön vähentäminen sisältää avopalveluiden lisäksi myös leikkaustoimintaa.

Tasapainotustoimenpide	20.11.2023 päätetyt eurot v. 2024	Tarkentunut, arvioitu taloudellinen vaikutus v. 2024	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2025	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2026	Toimenpiteen tila	Arvio toteutumisesta
Erikoissairaanhoidon poliklinikkatoimintaa toteutetaan laajan palvelun sote-keskuksissa ja yliopistollisessa sairaalassa.		0	0	0	T	Sisältyy edelliseen toimenpiteeseen (Ostopalveluiden käytön vähentäminen erikoissairaanhoidon ostopalveluissa).
Akuuttiosastopaikkoja vähennetään (29 paikkaa) ja akuuttiosastopaikat keskitetään alueellisesti isompiin yksiköihin. Yksityisten palvelujen tuottajien rooli akuuttiosastopalvelujen tuottajana tarkastellaan sopimusten päätyttyä. Akuuttiosastojen paikkamäärä ja sijoittumista tarkastellaan vuoden 2024 aikana. Sisältää sote-järjestämissuunnitelmasta siirtyneen toimeenpanosuunnitelman: Akuuttipaikkojen vähentäminen	-1 700 000	-1 700 000	-3 500 000	-3 500 000	K	Suunnittelua akuuttiosastojen keskittämistä alueellisesti isompiin yksiköihin jatkettu. Kalajoen akuuttiosasto (-20 paikkaa) lakkautettu 1.8.2024. Tavoitteen mukainen 237 paikkaa saavutettu (30.9.2024). Kärsämäki siirtynyt omaan tuotantoon 1.4.2024 alkaen.
Perusterveydenhuollon päivystykset jatkuvat laajan palvelun sote-keskuksissa. Päätös Raahen yöpäivystyksestä tehdään vuoden 2024 aikana vaikuttavuusarvioinnin ja omaksi toiminnaksi ottamisen selvityksen perusteella.	0	0	-1 000 000	-1 000 000	K	Suunnittelua perusterveydenhuollon päivystysten jatkumisesta laajan palvelun sote-keskuksissa tehty. Raahen yöpäivystys lakkaa 31.12.2024 (päätös 6/2024). Raahessa jatkuu kiirevastaanotto klo 8-22 vuoden jokaisena päivänä. Toiminnan suunnittelua tehty ja lääkärisopimus kilpailutuksessa.
OYS-somatiikan palveluiden tuottavuuden parantaminen. Uuden sairaalan käyttöönotto loppuvuodesta 2024.					K	Tulojen kasvun toteutuminen, henkilöstöku- lujen kasvun taitto, aineiden ja tarvikkeiden kasvun taitto, nettovaikutus. Muutto uuteen sairaalaan toteutuu vuosien 2024 ja 2025 aikana. Sopeutustoimet sisältyvät vuoden 2024

Tasapainotustoimenpide	20.11.2023 päätetyt eurot v. 2024	Tarkentunut, arvioitu taloudellinen vaikutus v. 2024	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2025	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2026	Toimenpiteen tila	Arvio toteutumisesta
						talousarvioon toiminnan tehostamisena. Sopeutustoimet vuoden 2024 talousarviossa vs. TP2023 inflaatio huomioiden 26,8 miljoonaa €.
Sairaanhoidolliset palvelut (kuvantaminen, lääkehuolto, välinehuolto) keskitetään ja tuotetaan uuden palveluverkoston mukaisesti. Kuvantamisen yksiköiden määrä vähenee 16:sta vähintään 8:aan. Sisältää sote-järjestämissuunnitelmasta siirtyneet toimeenpanosuunnitelmat: - Yhteensovitetaan röntgenpalvelut sote-keskuksen palveluprofiiliin mukaan - Välinehuollon prosessin yhtenäistäminen - Apteekkitoimintojen alueellinen koordinointi	-200 000	-100 000	-275 000	-877 000	K	Varmuudella toteutuu osittain, mutta epävarmaa toteutuuko täysimääräisesti.
Kuntoutuksen palvelut toteutetaan osana tarpeenmukaisia sote-keskuksia. Kuntoutusketjun toimivuutta parannetaan.	-2 600 000	0	-2 600 000	-2 600 000	S	Vaatii lisätoimenpiteitä vuonna 2024 toteutukseen.
Kuntoutuksen poliklinikat (kipu, aivovamma ja spastiseetti) jatkavat sopeutetulla budjetilla.	-3 100 000	-3 000 000	-3 100 000	-3 100 000	K	Vaatii kriittistä arviointia sijaisuuksien ja rekrytointien toteutuksessa
Kotisairaalan ostopalvelut siirretään omaksi toiminnaksi. Kotisairaalan toimintaa lisätään omana toimintana.	-300 000				T	Kotisairaalan ostopalvelut siirtyneet omaksi toiminnaksi 1/2024 lähtien. Säästö on huomioitu talousarviossa 2024.
Lastensuojelun sijaishuoltoon perustetaan 12-paikkainen oman toiminnan vaativan palvelun yksikkö ja 7-paikkainen arviointiyksikkö. Sisältää sote-järjestämissuunnitelmasta siirtyneen toimeenpanosuunnitelman: Lastensuojelun laitoksen perustaminen	-500 000	0	-500 000	-500 000	K	Valmistelussa vaativan että erityisen tason lastensuojeluyksikkö (7+4 paikkaa). Käynnistyminen riippuu remontointiaikatauluista, todennäköinen käynnistyminen 1/25.

Tasapainotustoimenpide	20.11.2023 päätetyt eurot v. 2024	Tarkentunut, arvioitu taloudellinen vaikutus v. 2024	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2025	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2026	Toimenpiteen tila	Arvio toteutumisesta
PELASTUSTOIMEN PALVELUTASOPÄÄTÖS						
Pelastustoimi						
Paloasemien sulkeminen	-33 000	0	0		T	Kyseessä on vaihtoehtoinen säästötavoite, josta toteutui kohdentamattoman säästötavoitteen osuus, jolloin paloasemien sulkemisia ei taloudelliseen tavoitteeseen pääsemiseksi näiltä osin tarvita.
Organisaation uudistaminen, hallinnon keventäminen ja toimintojen keskittäminen	-100 000	-80 000	-80 000	-80 000	T	Organisaatiouudistamisen hallinnolliset toimenpiteet suoritettu toukokuussa 2024. Täytäntöönpanossa edetään siten, että 1.1.2025 uusi organisaatio aloittaa kokonaisuudessaan toimintansa. Uudistaminen etenee suunnitellulla tavalla kuitenkin siten, että säästötavoitetta on yhteensovitettu henkilöstökustannuksista saatavien säästöjen rinnalle.
Henkilöstöressurssin vähentäminen	-1 370 000	-1 300 000	-800 000	-800 000	K	Henkilöstöressurssien vähentäminen on edennyt käytännössä jo 1.1.2023 alkaen ja erityisesti tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman näkökulmasta vuoden 2024 ajanakin suunnitellusti. Vakansseja tullaan pitämään harkinnanvaraisesti tyhjinä loppuvuodenkin aikana siten, että riittävään taloudelliseen vaikutukseen yletetään.
Taksojen ja maksujen korottaminen	-66 000	-66 000	-99 000	-99 000	T	Uusi hinnasto otettu käyttöön 1.1.2024

Tasapainotustoimenpide	20.11.2023 päätetyt eurot v. 2024	Tarkentunut, arvioitu taloudellinen vaikutus v. 2024	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2025	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2026	Toimenpiteen tila	Arvio toteutumisesta
Vakiinnuttamisrahan vaikutusten optimoiminen	-100 000	-500 000	-700 000	0	K	Tehtyjä hankekortteja on 16, kuluja on saatu kohdennettua hyvin. Osassa hankekortteja on edetty aikataulutavoitetta nopeammin, osassa hitaammin. Toimintaa seurataan säännönmukaisesti.
Hankintojen leikkaaminen	-220 000	-200 000	0	0	K	Näiltä osin taloudelliset tavoitteet on jo budjetoitu vuoden 2024 talousarvioon. Mikäli mittavilta poikkeuksellisilta tarpeilta, kuten sään ääri-ilmiöiltä tai merkittäviltä kalustotappioilta, vältetään, tavoitteeseen tullaan ylettämään.
Toimitilojen vähentäminen	-120 000	-200 000	-400 000	-500 000	K	Toimitilatehokkuutta edistetään useilla eri tavoilla. Osasta tiloista luovutaan, osaan tulee käyttäjiä muualta Pohteelta tai ulkopuolelta. Vuokria on jo voitu alentaa ja investointeihin suhtaudutaan aiempaa kriittisemmin. Tilaselvitykset on tehty, ja sopimuksia tilojen jakamisesta ja yhteiskäytöstä on solmittu mm. ensihoidon kanssa.
HALLINTO, TUKIPALVELUT JA MAKSUT						
Sote-järjestämissuunnitelmaan liittyvät sopeuttamistoimet						
Harkinnanvaraisia asiakasmaksuja korotetaan vuodelle 2024 5,5 % (elinkustannusindeksi)	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	T	Toteutunut
B-lausunnot maksullisiksi						

Tasapainotustoimenpide	20.11.2023 päätetyt eurot v. 2024	Tarkentunut, arvioitu taloudellinen vaikutus v. 2024	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2025	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2026	Toimenpiteen tila	Arvio toteutumisesta
Asiakaspalvelujen ostojen enimmäisindeksiä alhaisempi hinnankorotusprosentti, mikäli sopimuksissa on ehto "korotetaan enintään indeksin mukaan" (esim. 5 % -> 3 %)	-5 000 000	0	0	0	S	Neuvotteluja käydään palveluntuottajien kanssa.
Muut hallintoon, tukipalveluihin ja maksuihin liittyvät sopeutustoimet						
Hinnastojen korotukset hyvinvointialueen ulkopuolelle myytävistä palveluista elinkustannusindeksin suhteessa (5,5 %)	-5 000 000	-5 000 000	-10 000 000	-15 000 000	T	Ulkohyvinvointialuemyynnin hinnastoja on tarkistettu aluehallituksen päätöksellä.
Palvelujen ostojen enimmäisindeksiä alhaisempi hinnankorotusprosentti, mikäli sopimuksissa on ehto "korotetaan enintään indeksin mukaan" (esim. 5 % -> 3 %)	-2 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	K	Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaista hinnankorotusprosenttia on käytetty sopimusten mahdollistamissa puitteissa.
Suunnitelma taloudellisesti ja toiminnallisesti perustellusta vuokratyövoiman käytöstä	-500 000	0	-500 000	-500 000	K	Hoitohenkilöstöä koskevia henkilöstön vuokraussopimuksia on irtisanottu 1.5.2024 alkaen. Vastaavasti joitakin uusia kilpailutuksia on jouduttu käynnistämään.
Investointien sopeuttaminen ja priorisointi vuodelta 2024 noin 20 % nykytasoa pienemmäksi (pl. sairaalan rakennukset ja ensikalustukseen liittyvät).		-1 800 000	-5 000 000	-4 000 000	T	Vuonna 2024 toteutettavia investointeja on sopeutettu toimialueittain noin 20 %.
Hallinto-, henkilöstö- ja talouspalveluiden toimintojen tehostaminen niin, että kokonaiskulut/henkilöstö vähenee 10 % vuoteen 2026 mennessä	-350 000	-350 000	-2 550 000	-3 450 000	K	Tavoite etenee. Joitakin osin lähtötasoa on jouduttu tarkistamaan toimialueilta siirtyneiden vakanssien vuoksi. Jatkossa joudutaan arvioimaan myös joitakin strategisia resurssillisäyksiä ja sopeutuksen priorisointia.

Tasapainotustoimenpide	20.11.2023 päätetyt eurot v. 2024	Tarkentunut, arvioitu taloudellinen vaikutus v. 2024	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2025	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2026	Toimenpiteen tila	Arvio toteutumisesta
Toimitilalahokkuuden parantaminen suunniteltujen palveluverkkomuutosten myötä	-2 600 000	-2 100 000	-3 300 000	-6 200 000	K	Tavoite etenee. Toimialueet ovat tehneet palveluverkkoon liittyvät päätökset näiltä osin.
Toimitilalahokkuuden parantaminen hallinnon tehtävissä	0	0	-200 000	-1 000 000	S	Valmistelu on käynnissä ja etenee vaiheittain.
Muu toimitilalahokkuuden parantaminen	0	0	0	-5 000 000	S	Edellyttää toimialueiden palveluverkkopäätöksiä.
Kunnilta ja muilta vuokrattujen toimitilojen vuokrasopimusten ehtojen tarkistaminen vuodesta 2026 alkaen.	0	0	0	-10 000 000	S	Sopimusneuvottelut käynnistyvät syksyllä 2024.
Poliittisen järjestelmän sopeuttaminen. Alueellisten neuvotelukuntien toimintaa kehitetään (kokousten määrän vähentäminen, etäyhteyksien käyttö, viranhaltijoiden harkittu mukana olo, kokousten painopisteenä alueiden antama palaute, ei infot, joita jokainen voi lukea Pohteen sivuilta). Valtuustoryhmien toimintatukea leikataan 20 %; hallintosääntöä muutetaan niin, että vuotuinen säästö luottamushenkilöpalkkioista on vähintään 0,25 milj.	-450 000	-450 000	-450 000	-450 000	T	Sopeutukset on toteutettu.
Asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhtenäistäminen	6 460 000	4 960 000	880 000	-580 000	K	Yhtenäistäminen toteutuu, mutta aikataulu on viivästynyt ja taloudelliseen tulokseen sisältyy riskiä.
Tietojärjestelmien ja ICT-tukipalvelujen yhtenäistämiset sekä muut tehostamistoimet	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	K	Työ etenee, toimenpiteiden toteutus kestää useamman vuoden ajan.

Tasapainotustoimenpide	20.11.2023 päätetyt eurot v. 2024	Tarkentunut, arvioitu taloudellinen vaikutus v. 2024	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2025	Arvioidut taloudelliset vaikutukset v. 2026	Toimenpiteen tila	Arvio toteutumisesta
Tietohallinnon ICT-muutosohjelma valmistuu pääosin vuoden 2025 loppuun mennessä, jonka jälkeen muutuskustannukset pienenevät	0	0	-500 000	-2 100 000	K	Työ etenee, toimenpiteiden toteutus kestää useamman vuoden ajan. Muutosohjelmaan myönnettyt valtionavustukset loppuvat vuonna 2025.
Monituottajamallin arviointi ateria- ja puhtauspalveluissa ja tehostamistoimenpiteet	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	K	Monituottajamallin arviointi on käynnissä. Tehostamistoimenpiteet toteutuksessa.
Henkilöstöetuuksien määräaikainen heikennys: Smartum-setelin arvo lasketaan puoleen vuodeksi 2024 (250 €:sta 125 €:oon) tai vastaava säästö toteutetaan muilla henkilöstöjärjestöjen ehdottamilla toimenpiteillä.	-2 300 000	-2 300 000	0	0	T	Toteutettu.
Nopean palkitsemisen käyttöönottoa siirretään	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	T	Toteutettu.
In house-yhtiöiden tehostamistoimenpiteet. Tavoitteena on, että in house-yhtiöiden laskutus kasvaa enintään saman verran kuin hyvinvointialueen toimintakate.					T	Neuvotteluja yhtiöiden kanssa käydään jatkuvasti. Kustannusvaikutus ei näy omina toimenpiteinään, vaan osana toimialueiden taloutta.
Koko hyvinvointialuetta koskevat yhteistoimintaneuvottelut palveluverkkomuutosten toteuttamiseksi ja johtamisjärjestelmän arvioimiseksi. Johtamisjärjestelmää arvioidaan erityisesti sote-integraation näkökulmasta ja sen pohjalta määrittellään tarvittavat jatkotoimenpiteet.					K	Tuta-ohjelman yt-neuvottelut on toteutettu, Johtamisjärjestelmän yt-neuvottelut päättyivät kesäkuun alussa 2024. Kustannusvaikutus ei näy omina toimenpiteinään, vaan osana toimialueiden taloutta.
Pysäköintimaksujen korottaminen	-200 000	-200 000	-400 000	-600 000	T	Korotukset toteutettu, maksujen korotuksen toteumaan liittyy epävarmuutta.
Tekoälyn käyttöönottoa (mm. tekoälysovelluksia) selvitetään hyvinvointialueella määrätietoisesti.					K	Tekoälyn käyttöönottoa selvitetään määrätietoisesti useissa toiminnoissa. Kustannusvaikutus ei näy omina toimenpiteinään, vaan osana toimialueiden taloutta.

Liite 3: Sopimukset ja ennakkollinen valvonta 1.1.2024 - 30.09.2024

Toimialue	Järjestämistapa	Ennakollisten valvontatapahtumien määrä yhteensä	Ennakollisen valvonnan huomiot	Tehdyt hankintasopimukset/ palvelusetelituottajaksi hyväksytyt	Lisätietoja
		1-9/2024		1-9/2024	
Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS psykiatria	Ostopalvelu	6	Ei erityistä huomiota.	2	Lapsiperheiden ml. Lastensuojelun ennakkollinen valvonta alkanut, Mielensterveys- ja päihdeasumis- palveluiden ennakkollinen valvonta alkaa marras- kuussa.
	Palveluseteli				
Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut	Ostopalvelu	33	Vaatinut paljon ohjausta ja neuvontaa. Vaadittujen liitteiden toimittamisessa ollut haasteita. Palveluntuottajilla ollut haasteita ymmärtää tarjouksen sitovuutta ja sitä, että sitä ei voi peruuttaa. Lisälaatu- jen tarkistaminen ja todentaminen vei paljon työaikaa.	11	Vainajien kuljetukset
	Palveluseteli	61	Vaatinut paljon ohjausta ja neuvontaa, vaadittujen liitteiden toimittamisessa haasteita.	21	Lohjennut hammas
Ikäihmisten palvelut	Ostopalvelu	78	Vaatinut paljon ohjausta ja neuvontaa. Palvelun vaatimaa rekisteröintiä/lupaa ei ole ollut kaikilla. On ollut haasteita ymmärtää, että tarjouksessa luvattu lisälaatu tulee olla ennen sopimuksen allekirjoitta- mista.	26	Kotihoito ja kotisairaanhoito
	Palveluseteli	10	Ei erityistä huomiota.	4	Ikäihmisten ympärivuorokautinen palveluasuminen
Vammais- palvelut ja kuljetus- palvelut	Ostopalvelu	111	Vaatinut paljon ohjausta ja neuvontaa. Rekisteröin- teihin, lääkehoitosuunnitelmiin, erityisosaamisen ra- portointiin ja taloudellisiin tilanteisiin liittyviä haas- teita. Palveluntuottajilla ollut haasteita ymmärtää tar- jouksen sitovuutta ja sitä, että sitä ei voi peruuttaa. Rikostietokannat hankintamenettelyä varten.	37	Henkilökohtainen apu ja avustajapalvelu Vammaispalvelun asumispalveluiden ja henkilö- kuljetusten ennakkollinen valvonta on käynnissä.

Toimialue	Järjestämistapa	Ennakollisten valvontatapahtumien määrä yhteensä	Ennakollisen valvonnan huomiot	Tehdyt hankintasopimukset/ palvelusetelituottajaksi hyväksytyt	Lisätietoja
		1-9/2024		1-9/2024	
	Palveluseteli	95	Vaatinut paljon ohjausta ja neuvontaa. Rekisteröintiin, lääkehoitosuunnitelmiin, erityisosaamisen raportointiin ja taloudellisiin tilanteisiin liittyviä haasteita.	38	Henkilökohtainen apu
OYS-sairaala-palvelut ja ensihoito	Ostopalvelu	9	Vaati useamman yhteydenoton ennen ennakollisen valvonnan aloittamista. Vaati ohjausta, miksi vaaditut dokumentit tuli toimittaa.	3	Leikkaussalin vuokratyövoima
	Palveluseteli				
Kuntoutus	Ostopalvelu	6	Vaatinut paljon ohjausta ja neuvontaa, vaadittujen liitteitten toimittamisessa haasteita (luottoluokitus, omavalvontasuunnitelma ja lupa/rekisteröintipäätös).	2	Fysioterapia
	Palveluseteli	88	Vaatinut paljon ohjausta ja neuvontaa, vaadittujen liitteitten toimittamisessa haasteita (luottoluokitus, omavalvontasuunnitelma ja lupa/rekisteröintipäätös).	29	Fysioterapia ja toimintaterapia
Sairaanhoidolliset palvelut	Ostopalvelu	21	Haasteita alihankkijoiden liitteiden toimittamisessa.	7	Patologia ja rintasyövän seulontatutkimukset
	Palveluseteli				

Liite 4: Toimialuekohtaiset hankinnat, palvelusetelin sääntökirjat, myöntämisen perusteet ja asiakasmaksut 1.1.2024 - 30.09.2024

<p>Perhe- ja sosiaali-palvelut ja OYS-psykiatria</p>	<p>Hankinnat: Lasten ja perheiden palveluiden palveluntuottajarekisterin perustaminen (DPS), Palveluntuottajarekisterin sisäiset kilpailutukset on toteutettu seuraavien palveluiden osalta: Perhetyö, Ammatillinen tukihenkilötoiminta, Lapsen ja vanhemman välisen tapaamisen valvonta ja valvottu vaihto, Lapsiperheiden kotipalvelu, Tehostettu perhetyö, Perhekuntoutus, Ammatilliset perhekotipalvelut, Sijaishuollon palvelut ammatillisessa perhekodissa, Lastensuojelulaitosten palvelut, Laitosperhekuntoutus, Erityisen huolenpidon palvelut, Avustajapalvelun hankintapäätös, ennakkollinen valvonta ja sopimusten allekirjoittaminen, Vainajien kuljetusten hankintapäätös, ennakkollinen valvonta ja sopimusten allekirjoittaminen, Kotihoidon ja kotona asumista tukevien palveluiden palveluntuottajarekisterin perustaminen (DPS), Kotihoidon ja kotisairaanhoidon hankinnan käynnistäminen, hankintapäätös ja ennakkollinen valvonta, Psykologiset ja neuropsykologiset tutkimukset hankinta valmistelussa, Mielenterveys- ja päihdeasumispalveluiden palveluntuottajanrekisterin perustaminen (DPS), Mielenterveys- ja päihdeasumispalveluiden hankinnan käynnistäminen, Henkilökuljetusten palveluntuottajarekisterin perustaminen, henkilökuljetusten hankinnan käynnistäminen, hankintapäätös ja ennakkollinen valvonta.</p> <p>Palvelusetelit:</p> <p>Myöntämisen perusteet: Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen perusteiden päivitys, Pitkäaikaisessa laitoshoidossa/ -palvelussa olevien asiakkaiden liikkumisen tuen palvelun myöntämisen perusteet, Tukiperheen myöntämisen perusteet ja toimintaohje</p> <p>Asiakasmaksut: Pitkäaikaisessa laitoshoidossa/ -palvelussa olevien asiakkaiden liikkumisen tuen palvelun asiakasmaksut 1.6.2024 alkaen, Tukiperheiden asiakasmaksut, SHL liikkumisen tuen asiakasmaksujen päivitys.</p>
<p>Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut</p>	<p>Hankinnat: Vainajien kuljetusten hankintapäätös, ennakkollinen valvonta ja sopimusten allekirjoittaminen, Hoitorinkipalvelujen palveluntuottajarekisterin perustaminen ja sisäisen kilpailutuksen tarjousasiakirjojen valmistelu, Rintasyöpäseulonta hankinta, hankintapäätös, ennakkollinen valvonta ja sopimusten allekirjoittaminen,</p> <p>Palveluseteli: Lohjenneen hampaan hoidon palvelusetelin käyttöönotto, ennakkollinen valvonta ja palveluntuottajien hyväksyminen</p> <p>Myöntämisen perusteet: Pitkäaikaisessa laitoshoidossa/ -palvelussa olevien asiakkaiden liikkumisen tuen palvelun myöntämisen perusteet</p> <p>Asiakasmaksut:</p>
<p>Ikäihmisten palvelut</p>	<p>Hankinnat: Kotihoidon ja kotona asumista tukevien palveluiden palveluntuottajarekisterin perustaminen (DPS), Kotihoidon ja kotisairaanhoidon hankinnan käynnistäminen, hankintapäätös ja ennakkollinen valvonta, Avustajapalvelun hankintapäätös, ennakkollinen valvonta ja sopimusten allekirjoittaminen, Vainajien kuljetusten hankintapäätös, ennakkollinen valvonta ja sopimusten allekirjoittaminen, Henkilökuljetusten palveluntuottajarekisterin perustaminen, henkilökuljetusten hankinnan käynnistäminen, hankintapäätös ja ennakkollinen valvonta, Ikäihmisten asumispalveluiden palveluntuottajarekisteriin uuden luokan perustaminen: Yhteisöllinen asuminen ja sisäisten tarjousasiakirjojen valmistelu</p> <p>Palvelusetelit: Kotihoidon palvelusetelin valmistelu, lääkkeiden koneellisen annosjakelun valmistelu,</p> <p>Myöntämisen perusteet: Kotikuntoutuksen myöntämisen perusteet, Sosiaalihuoltolain mukaisen tukipalvelun myöntämisen perusteiden täydentäminen kuntouttavan päivätoiminnan osalta, Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja kuntoutus- ja arviointipalvelun (SHL) myöntämisen perusteet, Pitkäaikaisessa laitoshoidossa/ -palvelussa olevien asiakkaiden liikkumisen tuen palvelun myöntämisen perusteet, Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen perusteiden päivitys.</p>

	<p>Asiakasmaksut: Kuntouttavan päivätoiminnan osapäivätoiminnan lähipalvelun ja etäpalvelun asiakasmaksu 1.6.2024 alkaen, Pitkäaikaisessa laitoshoidossa/ -palvelussa olevien asiakkaiden liikkumisen tuen palvelun asiakasmaksut 1.6.2024 alkaen, SHL liikkumisen tuen asiakasmaksujen päivitys</p>
Vammais- palvelut ja kuljetuspalve- lut	<p>Hankinnat: Kotihoidon ja kotona asumista tukevien palveluiden palveluntuottajarekisterin perustaminen (DPS), Kotihoidon ja kotisairaanhoidon hankinnan käynnistäminen, hankintapäätös ja ennakkollinen valvonta, Henkilökohtaisen avun ja avustajapalvelun hankintapäätös, ennakkollinen valvonta ja sopimusten allekirjoittaminen, Vainajien kuljetusten hankintapäätös, ennakkollinen valvonta ja sopimusten allekirjoittaminen, Henkilökuljetusten palveluntuottajarekisterin perustaminen, henkilökuljetusten hankinnan käynnistäminen, hankintapäätös ja ennakkollinen valvonta, Vammaisten henkilöiden asumisen tuen hankinnan käynnistäminen, hankintapäätös ja ennakkollinen valvonta.</p> <p>Palveluseteli: Henkilökohtaisen avun palvelusetelin sääntökirjan valmistelu, sääntökirjan hyväksyminen, palvelusetelin käyttöönotto, ennakkollinen valvonta ja palveluntuottajien hyväksyminen</p> <p>Myöntämisen perusteet: Pitkäaikaisessa laitoshoidossa/ -palvelussa olevien asiakkaiden liikkumisen tuen palvelun myöntämisen perusteet, Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen perusteiden päivitys on valmistelussa, Tukiperheen myöntämisen perusteet ja toimintaohje</p> <p>Asiakasmaksut: Pitkäaikaisessa laitoshoidossa/ -palvelussa olevien asiakkaiden liikkumisen tuen palvelun asiakasmaksut 1.6.2024 alkaen, Vammaispalveluiden asiakasmaksujen määräytyminen, SHL ja VPL liikkumisen tuen asiakasmaksujen päivitys</p>
OYS-sairaala- palvelut ja ensihoito	<p>Hankinnat: Henkilökuljetusten palveluntuottajarekisterin perustaminen, kiireettömien potilassiirtojen tarjousasiakirjojen valmistelu ja hankinnan käynnistäminen, hankintapäätös ja ennakkollinen valvonta, Somaattisen erikoissairaanhoidon palveluiden palveluntuottajarekisterin valmistelu ja perustaminen, Leikkaus- salivuokratyövoiman hankinnan käynnistäminen, hankintapäätös ja ennakkollinen valvonta.</p> <p>Palveluseteli:</p> <p>Myöntämisen perusteet:</p> <p>Asiakasmaksut: Synnyttäneiden perhehuoneen asiakasmaksu</p>
Kuntoutus	<p>Hankinnat: Hoitorinkipalvelujen palveluntuottajarekisterin perustaminen ja sisäisten tarjousasiakirjojen valmistelu</p> <p>Palveluseteli: Fysioterapian palvelusetelin sääntökirjan valmistelu, sääntökirjan hyväksyminen, palvelusetelin käyttöönotto, ennakkollinen valvonta ja palveluntuottajien hyväksyminen, Fysioterapian palvelusetelin sääntökirjan päivittäminen, Toimintaterapian palvelusetelin sääntökirjan valmistelu, sääntökirjan hyväksyminen, palvelusetelin käyttöönotto, ennakkollinen valvonta ja palveluntuottajien hyväksyminen.</p> <p>Myöntämisen perusteet:</p> <p>Asiakasmaksut: Ryhmäkuntoutuksen asiakasmaksut</p>
Sairaan- hoidolliset palvelut	<p>Hankinnat: Patologian hankinta hankintapäätös, ennakkollinen valvonta ja sopimusten allekirjoittaminen,</p> <p>Myöntämisen perusteet:</p> <p>Asiakasmaksut:</p>

Liite 5: Valvontatapahtumat ja toimialueille tulleet kantelut ja muistutukset vuonna 2023 ja 1.1.2024 - 30.09.2024

	Muistutukset		Kantelut		Oma- valvonnallisesti käsiteltäväksi siirretyt asiat		Valvonnat		Sopimusvalvonta	
	2023	1-9/ 2024	2023	1-9/ 2024	2023	1-9/ 2024	2023	1-9/2024	2023	1-9/2024
Hyvinvointialueen johtaminen	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Konsernipalvelut	0	7	1	0	0	1	0	0	0	0
Järjestämistoiminto	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria	365	303	56	35	17	20	99	Suunnitelmallinen valvonta: 24 valvontatapahtumaa Reaktiivinen valvonta: 1 valvontatapahtuma Yht. 25	Suunnitelmallinen valvonta: 67 valvontatapahtumaa Reaktiivinen valvonta: 29 valvontatapahtumaa Selvityspyynnöt /reklamaatiot: 23 kpl Sanktiot / sakot: - Huomautus 4 kpl - Sakko 1 kpl Alihankkijoiden hyväksyntä: 0 kpl Yht. 124	
Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut	230	194	17	13	10	4	3	Suunnitelmallinen valvonta: 14 valvontatapahtumaa Reaktiivinen valvonta: 2 valvontatapahtumaa Yht. 16	Suunnitelmallinen valvonta: 0 valvontatapahtumaa Reaktiivinen valvonta: 0 valvontatapahtumaa Selvityspyynnöt /reklamaatiot: 1 kpl Sanktiot/ sakot: - Huomautus 0 kpl	

	Muistutukset		Kantelut		Oma- valvonnallisesti käsiteltäväksi siirretyt asiat		Valvonnat		Sopimusvalvonta	
	2023	1-9/ 2024	2023	1-9/ 2024	2023	1-9/ 2024	2023	1-9/2024	2023	1-9/2024
										- Sakko 0 kpl Alihankkijoiden hyväksyntä: 0 kpl Yht. 1
Ikäihmisten palvelut	48	76	13	8	11	13	51	Suunnitelmallinen valvonta: 38 valvontatapahtumaa Reaktiivinen valvonta: 3 valvontatapahtumaa Yht. 41	0	Suunnitelmallinen valvonta: 44 valvontatapahtumaa Reaktiivinen valvonta: 16 valvontatapahtumaa Selvityspyynnöt /reklamaatiot: 19 kpl Sanktiot/ sakot: - Huomautus 6 kpl - Sakko 1 kpl Alihankkijoiden hyväksyntä: 0 kpl Yht. 86
Vammaispalvelut ja kuljetuspalvelut	62	67	14	11	8	12	52	Suunnitelmallinen valvonta: 4 valvontatapahtumaa Reaktiivinen valvonta: 0 valvontatapahtumaa Yht.4	0	Suunnitelmallinen valvonta: 40 valvontatapahtumaa Reaktiivinen valvonta: 4 valvontatapahtumaa Selvityspyynnöt/ reklamaatiot: 9 kpl Sanktiot/ sakot:

	Muistutukset		Kantelut		Oma- valvonnallisesti käsiteltäväksi siirretyt asiat		Valvonnat		Sopimusvalvonta	
	2023	1-9/ 2024	2023	1-9/ 2024	2023	1-9/ 2024	2023	1-9/2024	2023	1-9/2024
										- Huomautus 2 kpl - Sakko 1 kpl Alihankkijoiden hyväksyntä: 0 kpl Yht. 56
OYS- sairaalapalvelut ja ensihoito	591	519	23	17	6	7	2	Suunnitelmallinen valvonta: 0 valvontatapahtumaa Reaktiivinen valvonta: 1 valvontatapahtumaa Yht.1	Suunnitelmallinen valvonta: 0 valvontatapahtumaa Reaktiivinen valvonta: 0 valvontatapahtumaa Selvityspyynnöt /reklamaatiot: 0 kpl Sanktiot/ sakot: - Huomautus 0 kpl - Sakko 0 kpl Alihankkijoiden hyväksyntä: 0 kpl Yht. 0	

	Muistutukset		Kantelut		Oma- valvonnallisesti käsiteltäväksi siirretyt asiat		Valvonnat		Sopimusvalvonta	
	2023	1-9/ 2024	2023	1-9/ 2024	2023	1-9/ 2024	2023	1-9/2024	2023	1-9/2024
Kuntoutus	51	35	0	1	0	0	1	Suunnitelmallinen valvonta: 0 valvontatapahtumaa Reaktiivinen valvonta: 0 valvontatapahtumaa Yht. 0	Suunnitelmallinen valvonta: 0 valvontatapahtumaa Reaktiivinen valvonta: 3 valvontatapahtumaa Selvityspyynnöt /reklamaatiot: 3 kpl Sanktiot/ sakot: - Huomautus 0 kpl - Sakko 1 kpl Alihankkijoiden hyväksyntä: 163 kpl Yht. 170	
Sairaanhoidolliset palvelut	3	0	1	6	0	0	0	Suunnitelmallinen valvonta: 0 valvontatapahtumaa Reaktiivinen valvonta: 0 valvontatapahtumaa Yht. 0	Suunnitelmallinen valvonta: 0 valvontatapahtumaa Reaktiivinen valvonta: 0 valvontatapahtumaa Selvityspyynnöt /reklamaatiot: 1 kpl Sanktiot/ sakot: - Huomautus 0 kpl - Sakko 1 kpl Alihankkijoiden hyväksyntä: 0 kpl Yht. 2	